

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi 2 × dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmiński, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 255

Wydanie P

Poznań, czwartek dnia 4 czerwca 1936

Rok 31

Poznań, 3 czerwca.

Na drodze do kompromisu

Ma się wrażenie, jakby w polityce Londynu i Paryża trwał jakiś przewlekły „week-end”, jakieś niekończące się wakacje, które kierownikom tej polityki pozwalają na odkładanie wszystkiego na później. A jednak Europa od trzech miesięcy stoi przed zagadnieniami, o których przeciętny człowiek z ulicy wie, że od ich rozwiązania zależy pokój, a nawet jego osobisty byt. Od tego bezrobocia i dojrzkostwa odbija tembardziej ruchliwość Berlina.

Niekonsekwencje, brak decyzji i gra na zwłokę przyniosły Anglii nowy poważny kłopot — rewolucję Arabów palestyńskich, której echa mogą rozejść się po całym imperjum.

Prasa włoska energicznie zaprzeczyła oskarżeniom angielskim jakoby Włochy podsycali bunt Arabów przeciwko Żydom i władzom angielskim w Palestynie.

„Wystarczy obiektywnie przyrzec się faktom — pisze „La Tribuna” z 29 maja — by stwierdzić, że ruch arabski jest wynikiem polityki angielskiej, popierającej Żydów przeciwko Arabom”.

Dziennik włoski przyznaje jednak, że konflikt angielsko-włoski stworzył położenie bardzo delikatne, które Arabowie wyzyskali dla swych celów i odpowiedzialność za stan rzeczy zrzucą na Anglię.

„Tems” zwraca uwagę na okoliczność, że polityka angielska ma w tej chwili przed sobą cały szereg problemów bardzo trudnych: w Europie, na morzu Śródziemnym, w Egipcie i Indjach, do których przyłączyła się sprawa palestyńska. Z wyjątkiem „Populaire” i „Oeuvre” cała prasa francuska domaga się normalizacji stosunków angielsko-włoskich i zniesienia sankcyj, wskazując na intrygi dyplomacji berlińskiej równocześnie w Londynie i w Rzymie, zmierzające do odosobnienia Francji i do wysunięcia Niemiec na arbitra w Londynie i Rzymie, jak to podniósł Tardieu („Gringoire” z 29 maja).

W stosunkach angielsko-włoskich ciągle zaognionych, ostatnio z powodu wprowadzenia do Londynu negusa, uczyniono na szczęście pierwszy krok ku odprężeniu. Inicjatywa tego wyłomu przypada jednakże nie oficjalnej dyplomacji angielskiej, bo ta nie chciała, czy też trudno jej było ruszyć z miejsca, ale wielkiemu dziennikowi londyńskiemu „Daily Telegraph”, który wysłał do Rzymu swego redaktora dyplomatycznego, Wiktora Gordon Lennox, uchodzącego za głosińca ministra Edena i zaciekle podtrzymującego politykę sankcyj. Stąd misja Gordona Lennox miała, mimo zaprzeczeń, pewien charakter półoficjalny. Publicysta angielski zabawił w Rzymie kilka dni. Miał sposobność przyrzec się tutejszym rzeczom i ludziom, otrzymał od Mussoliniego wywiad, który obiegł prasę całej

Niemieccy spiskowcy przed sądem

Dzisiaj rozpoczął się w Katowicach proces przeciwko członkom nielegalnej organizacji hitlerowskiej, która przygotowywała zbrojne powstanie na Górnym Śląsku

Katowice (AJS) Przed izbą karną sądu okręgowego w Katowicach rozpoczął się dzisiaj wielki proces przeciw 119 członkom nielegalnej organizacji „National-Sozialistische Deutsche Arbeiter-Bewegung”.

Geneza działalności N. S. D. A. B. a ściślej podsądnych według aktu oskarżenia przedstawia się mniej więcej następująco:

W ciągu roku 1935 władze bezpieczeństwa na terenie górnośląskiej części województwa śląskiego zaobserwowały wśród mniejszości niemieckiej pewne ożywienie życia organizacyjnego. W sierpniu 1935 r. uzyskano pierwszą wiadomość, że w okolicy Rudy i Nowego Bytomia tworzy się ściśle zakonspirowana organizacja pod nazwą „National-Sozialistische Deutsche Arbeiter-Bewegung”, której organizatorem i kierownikiem jest Paweł Maniura z Nowego Bytomia. Zebrania odbywały się w miarę przyrostu nowych członków, werbowanych systemem łańcuchowym, w sposób jak najbardziej zakonspirowany. Starano się przestrzegać zasady, aby członkowie

poza zebraniem, na którym składali przysięgę, nie wiedzieli o dalszych ogniwach organizacji, sięgających zarówno w górę do przywódców, jak też w dół do poszczególnych członków.

W odniesieniu do członków nie posługiwano się nazwiskami, tylko numerami kolejnymi legitymacji, przy czym każdy znał swój.

Z przyjęciem nowych członków do organizacji złączony był specjalny ceremoniał. Do zgromadzonych przemawiał wprawdzie Paweł Maniura, względnie w okresie późniejszym jeden z innych kierowników, zagajając okrzykiem — „heil Hitler!”, poczem następował krótki referat o celach i zadaniach N. S. D. A. B. oraz przystępowano do odbierania przysięgi (jej tekst już podaliśmy w swoim czasie — przyp. red.).

W okresie pierwszych kilku miesięcy istnienia organizacji nowych członków przyjmował i zaprzysięgał sam Paweł Maniura. W miarę rozrostu organizacji, Maniura upoważnił do spełniania tej funkcji także Józefa Zajacę, Gerharda Nikolajczyka i innych z No-

wego Bytomia. W końcu, gdy N. S. D. A. B. w ciągu 1935 r. rozwinęła swą działalność także na terenie Katowic, Maniura, tytułujący się „Gauleiterem”, zamianował t. zw. „Kreisleiterem” — Karola Przyklinga a jego zastępcą Karola Penthera z prawem przyjmowania i zaprzysięgania nowych członków. Mimo, że w treści przysięgi każdy członek zobowiązał się do ślepego posłuszeństwa i najzupełniejszego wypełniania obowiązków i pod tą samą przysięgą zobowiązywał się milczeć tak długo, aż mu Führer język rozwiąże, na każdym zebraniu osobno przypomniano członkom ten obowiązek, przyczem za zdradę organizacji groził Maniura a także Zajacę i inni kulą w łeb. W związku z tem utworzono w łonie N. S. D. A. B. sąd organizacyjny (sąd kapturowy).

Według doniesień współpracowników Maniury, na terenie woj. śląskiego miano zaprzysięgnąć około 15.000 członków. Z faktu, iż w jednym wypadku wypełniono około 1000 legitymacji, a jeden z osk. Stylietz przewiózł do Niemiec 700 legitymacji ze swego terenu, wynika, że choćby cyfra 15.000 budziła duże wątpliwości, to jednak organizacja ta liczyła kilka tysięcy członków. Według informacji wtajemniczonych członków, wystawiono łącznie 10 tysięcy legitymacji.

Jakkolwiek organizacja ta nie posiadała żadnych pisemnych statutów, to jednak o celach N. S. D. A. B. mówią aż nadto jasno sprawozdania wysyłane do Niemiec. W jednym z nich czytamy:

„W październiku tego roku została organizacja założona na terenie Wielkich Katowic. Dwaj niemieccy poddani, jeden z Bytomia, drugi z Zabrze, przybyli na pierwsze posiedzenie, oświadczyli, że są przez wodza upoważnieni do założenia tego ruchu na terenie Śląska polskiego, dla oderwania Śląska od Polski w roku 1937 przez zbrojne powstanie”.

Dekonspiracja organizacji, względnie jej jawne wystąpienie, miało nastąpić, kiedy liczyłaby ona 50 tysięcy członków. Wówczas miałyby ona dokonać czynu zbrojnego. Termin wybuchu powstania przewidziany był na marzec 1936, a później Maniura przesunął go na połowę lipca 1936 r.

Jak podawali przywódcy N. S. D. (Dokończenie na stronie 4-tej).

Obchód dziesięciolecia urzędowania Prezydenta R. P.

Warszawa. (Tel. wł.) Wczoraj popołudniu przybyli na dziedziniec zamkowy delegacje młodzieży szkół powszechnych, zawodowych i średnich wraz z sztandarami i orkiestra.

Niebawem na dziedzińcu ukazał się P. Prezydent Rzplitej w otoczeniu domu cywilnego oraz wojskowego i przeszedł przed frontem zgromadzonych delegacji. Następnie okolicznościowe przemówienie wygłosił w imieniu młodzieży uczeń pierwszego gimnazjum, a uczennica wręczyła P. Prezydentowi wianuszek róż. Z kolei chóry szkolne wykonały szereg pieśni, oraz fragment sceniczny w strojach ludowych.

Pod wieczór w stolicy oraz w innych miastach odbyły się capstrzyki orkiestr wojskowych.

UROCZYSTOŚCI W POZNANIU

W Poznaniu dziś rano ks. infułat

Ruciński odprawił mszę św. w kościele katedralnym, w obecności przedstawicieli władz i organizacji.

O godz. 10,30 mszę św. dla wojska przed gmachem DOK VII odprawił ks. dziekan Wilkans.

O godz. 11,40 rozpoczęła się przed pomnikiem Wdzięczności defilada wojska i organizacji. Całością kierował gen. Wład, a odbierali defiladę p. wojewoda Maruszewski i dowódzca OK VII gen. Knoll-Kownacki. Pierwsze szły oddziały piechoty, za którą podążały oddziały techniczne, łączności, artylerja, kawalerja, a na końcu artylerja. Nad trybunami w chwili rozpoczęcia przemarszu oddziałów wojskowych przeleciały eskadry samolotów.

Za wojskiem kroczyły w pochodzie organizacje. Defilada trwała do godz. 12,20.

go świata, i zrobił w Anglii wielkie wrażenie o natychmiastowych skutkach politycznych, bo wpłynął na wyjaśnienie położenia między Rzymem a Londynem i znalazł donośne echo w opinii angielskiej.

Z całym naciskiem oświadczył Mussolini, że chce i będzie prowadził politykę wybitnie pokojową, co odpowiada rzeczywistości, choćby dlatego, że Włochy potrzebują niezbędnie pokoju, by podjąć wielkim zadaniem, jakie mają przed sobą w Etiopii; że zatem państwa śródziemnomorskie jak Grecja i Turcja nie potrzebują obawiać się niczego ze strony Włoch; że wprawdzie, póki trwają sankcje, nie może wystąpić z inicjatywą porozumienia śródziemnomorskiego, ale gotów jest to uczynić natychmiast po zniesieniu sankcyj. Uspokoił dalej opinię publicz-

nią angielską, zaniepokojoną pogłoskami o utworzeniu czarnej armii w Etiopii, że nie żywi takich projektów, bo może zmobilizować 37 roczników włoskich, tj. 8 milionów żołnierzy. Armia czarna nie jest więc Italji potrzebna, zaś co do wojsk stacjonujących w Libji dodał, że wycofa je natychmiast, skoro tylko Anglja wycofa część floty z Morza Śródziemnego. Również co do poszanowania interesów angielskich nad jeziorem Tana oraz ekonomicznych i handlowych dał Mussolini daleko idące zapewnienia. A wreszcie podkreślił, że uważa zbliżenie angielsko-włoskie nie tylko za pożądane, ale za konieczne, że jednak w razie trwania sankcyj kwestja opuszczenia Ligi stanie się dla Włoch nagłą. Liga, jego zdaniem, może nadal istnieć, o ile się zreformuje.

Po wywiadzie ogłosił publicysta angielski kilka artykułów, w których zajął obiektywne stanowisko wobec Włoch. Skutki oświadczenia Mussoliniego w opinii publicznej angielskiej były tak doniosłe, że nazwał je wstępem do układów włosko-angielskich. Wkrótce potem ambasador Grandi miał dwugodzinną rozmowę z Edenem, co koła polityczne londyńskie określiły jako początek odprężenia. Obydwaj dyplomaci nie rozmawiali bowiem ze sobą od dłuższego czasu.

Najbliższe dni okażą jaki obrót weźmie sprawa stosunków angielsko-włoskich i czy przełom okaże się trwały, jak to ogólnie przewidują w międzynarodowych kołach politycznych.

Wszystko zależy teraz od postawienia sprawy sankcyj w Genewie.

Razm.

S. M.

Skład nowego rządu Francji?

Havas podaje przypuszczalną listę gabinetu Bluma — Zmniejszenie ilości ministerstw przez połączenie szeregu resortów

Paryż. (PAT). Według danych sprawozdawcy parlamentarnego Havasa, liczba ministerstw miałaby być ograniczona przez połączenie całych działów administracji państwowej.

Tak więc, zostałyby utworzone min. obrony narodowej z trzema podsekretarzami stanu, t. j. dla armji, marynarki wojennej i lotnictwa. Dalej powstałoby min. gospodarki narodowej, rozbite aż na 5 samodzielnych działów. Ministerstwo oświaty miało by dwóch podsekretarzy stanu dla sztuki, sportów, rozrywek oraz zdrowia. Ogółem w nowym gabinecie byłoby tylko 11 ministrów, gdy tymczasem w obecnym rządzie zasiada ich 18.

Sprawozdawcy parlamentarnego Havasa, podaje następujący skład:

Premjer — Blum; podsekretarz stanu w prezydium rady ministrów — Marek Dermoy (socjalista).

Ministrowie bez teki: Paul Faure (sekretarz generalny partji socjalistycznej, b. mer miasta Creuzot, jeden z najwybitniejszych przedstawicieli kierunku umiarkowanego), oraz Kamil Chautemps (jeden z przywódców partji radykalnej, prezes grupy parlamentarnej tej partji w 1929 r. oraz b. premjer w 1930 r.).

Minister obrony narodowej Daladier (prezes partji radykalnej); podsekretarz stanu: dla armji — Marc Rucart (radykał), dla lotnictwa — Cot (radykał), dla marynarki wojennej — de Tesson (pos. radykalny, wybitny publicysta i znawca zagadnień międzynarodowych).

Minister spraw zagranicznych — Yvon Delbos (b. prezes radykalnej grupy parlamentarnej, minister w obecnym gabinetcie). Delbos, który w swej karierze politycznej zajmował się przeważnie polityką wewnętrzną, po raz pierwszy swe zainteresowanie w dziedzinie polityki zagranicznej ujawnił w słynnej mowie w izbie przed upadkiem Laval, w której poddał krytyce taktykę b. premjera. Min. spraw zagranicznych będzie podzielone na dwa podsekretarjaty stanu: dla Afryki północnej — Pierre Viennot (socjalista) i dla spraw Francji zamorskiej czyli dla spraw kolonialnych — Maurice Moutet (socjalista).

Ministerstwo sprawiedliwości objąłby sen. Violette, reprezentujący grupę unji socjalistycznej.

Ministrem finansów zostałby Vincent Auriol, znawca spraw finansowych, długoletni sprawozdawca komisji budżetowej. W swoim czasie Vincent Auriol piastował w ciągu dość krótkiego okresu prezesury partji. Jest on merem miasteczka Muret. Dawne ministerstwo emerytur ma być zamienione na podsekretarjat stanu, włączony do ministerstwa finansów, który objąłby socjalista Riviere.

Minister spraw wewnętrznych — Salengro z Lille, który należał do umiarkowanego skrzydła partji. Podsekretarzem stanu do spraw samorządowych w tem ministerstwie byłby sekretarz generalny partji radykalnej Gaubaut.

Minister gospodarki narodowej — Spinasse, profesor szkoły „Conservatoire des arts et de metiers”. Minister-

stwo to dzieliłoby się na 5 części, w tem 2 podsekretarjaty stanu, mianowicie: dla transportu — Bedouc oraz dla spraw rolnictwa — Monnet. Poza tem byłby: sekretarjat stanu dla poczty i telegrafu — Jardielier, podsekretarz stanu dla kopalni — Ramadier (socjalista), oraz podsekretarz stanu do spraw marynarki handlowej — De Tasso.

Ministerstwo oświaty — Zay, wybitny przedstawiciel t. zw. frontu po-

kolenia młodych partji radykalnej, obecny podsekretarz stanu w prezydium rady ministrów. W ministerstwie oświaty mieściłyby się 2 podsekretarjaty stanu: dla sportu i sztuk pięknych — Larange (socjalista), oraz dla zdrowia — p. Zuzanna Lecore.

Ministerstwo pracy miało by zmienić nazwę na ministerstwo solidarności narodowej. Na czele stanąłby Lebas, mer miasta Roubaix.

Wynurzenia Greisera i znamienna konfiskata

Gdańsk (Tel. wł.) Prezydent policji w Gdańsku wydał zarządzenie o konfiskacie i zawieszeniu na przebieg dwu miesięcy organu socjalistów w Gdańsku „Danziger Volksstimme”.

„Danziger Volksstimme” zamieściła przed kilku dniami sprawozdanie z zebrania partji narodowo-socjalistycznej, na którem przemawiał prezydent senatu Greiser jako zastępca „Gauleiters” Forstera. Według sprawozdania „Danziger Volksstimme” prezydent Greiser miał powiedzieć, że hasło „Zurück zum Reich” nie traci zupełnie na aktualności i że urzeczywistnieniu zawartego w hasle tem dążenia nie przeszkodzi zawarty między Polską a Niemcami pakt o nieagresji. Ze sprawozdania „Danziger Volksstimme” wynikałoby, jakoby prezydent Greiser mówił o bliżej nieokreślonych pertraktacjach z Warszawą, odnośnie do przyszłości wolnego miasta Gdańska.

Zarządzenie prezydenta policji twierdzi, że sprawozdanie pisma socjalistycznego było niecisłe i mogło za-

szkodzić przyjaznym stosunkom, jakie istnieją między Rzeczpospolitą Polską a wolnym miastem Gdańskiem. Prezydent policji stwierdza poza tem, że sprawozdanie „Danziger Volksstimme” spowodowało interwencję generalnego komisarza R. P. w Gdańsku u władz gdańskich.

W kołach politycznych Gdańska zauważają, że konfiskata sprawozdania z przemówienia prezydenta Greisera następuje dopiero w kilka dni po ukazaniu się pisma po interwencji przedstawiciela rządu polskiego. Utrzymuje się w tych kołach, że prawdziwość sprawozdania organu socjalistycznego powinna być zbadana przez sąd, wiadomo bowiem, że prezydent Greiser w podobny sposób przemawiał także i dawniej. Fakt zaś, że obecne władze gdańskie reagują konfiskatą pism asocjalistycznego na interwencję przedstawiciela rządu polskiego, trzeba ocenić jako manewr taktyczny, który władze gdańskie wykonują z uwagi na przeprowadzane obecnie rokowania dewizowe z rządem polskim.

Zdradzenie tajemnic budżetowych

London. (PAT) Według doniesień Reutera komisja śledcza stwierdziła, iż J. H. Thomas, b. minister kolonii, udzielił informacji o projekcie budżetu Batesowi i że Bates użył te wiadomości dla osiągnięcia zysku osobistego. Również Alfred Butt skorzystał z wiadomości od J. T. H. Thomasa o budżecie dla zysku osobistego.

Sprawozdanie komisji zwalnia od wszelkich zarzutów urzędników podwładnych i wszystkich członków gabinetu, z wyjątkiem Thomasa. Komisja jednomyślnie orzekła, że w interesie publicznym i sprawiedliwości jest podanie do wiadomości wyników jej dochodzeń.

London. (PAT). Reuter donosi: „W zakończeniu orzeczenia trybunału powiedziano:

„Jednomyślnie jesteśmy zdania, że Leslie Thomas (syn b. ministra) nie wiedział, ani nie podejrzewał, że Ba-

tes posiada wiadomości o tajemnicy projektu budżetu.

J. T. Thomas otrzymał kopję orzeczenia trybunału z rąk syna. B. minister drzącą ręką przetrzącał kartki, a gdy doszedł do punktów, dotyczących jego osoby, zbladł.

„Ten wyrok jest okrutny” — oświadczył J. T. Thomas i udał się do sądnego pokoju, aby podzielić się tragiczną wiadomością z resztą rodziny.

„Powtarzam — oświadczył przedstawicielowi Reutera — to, co mówiłem pod przysięgą: nie zdradziłem żadnej tajemnicy budżetu nikomu, sumienie moje jest czyste. Zwrócę się niebawem do wyborców, którzy przez tyle lat darzyli mnie swoim zaufaniem.”

Prawdopodobnie J. T. Thomas złożył mandat do izby gmin z okręgu Derby i ponownie będzie ubiegał się o ten mandat.

Gdańskie przepisy dewizowe

Gdańsk (Tel. wł.) Senat gdański wydał zarządzenie, zakazujące przeprowadzania obrotów handlowych w złotych polskich, dalej zakaz wymiany banknotów, bilonu i czeków złotych na inne dewizy.

Nie wolno wywozić z Gdańska złotych do innych państw. Przepięstwa przeciw temu zarządzeniu ulegają karze więzienia i grzywny.

Z Leszna do Ameryki

Leszno. (Tel. wł.) Sokolstwo leszczyńskie spotkał nielada zaszczyt. Oto Związek Sokółów Polskich w Ameryce zwrócił się z prośbą o przysłanie instruktorki, która mogłaby naszych rodaków za Oceanem zaznajomić z najnowszą techniką gimnastyczną. Przewodnictwo Związku Sokolstwa w Polsce przyjęło tę propozycję i delegowało jedną z sokoliczyskich, mianowicie p. Wandę Kozłowską, nauczycielkę wychowania fizycznego, znaną ze swej pracy nie tylko w Lesznie lecz również na terenie całej Wielkopolski. P. Kozłowska jest córką wiceprezesa gniazda sokolego w Lesznie, znanego ze swej gorliwej pracy.

Imieniem sokolstwa leszczyńskiego pożegnał odjeżdżającego b. serdecznie prezes okręgu p. Br. Kotlarski. Niemilknące okrzyki „niech żyje i „czolem”, które rozbrzmiewały w chwili odejścia pociągu, będą niewątpliwie bodźcem do tej trudnej choć wdzięcznej pracy wśród naszej Polonji amerykańskiej. P. Kozłowska wyjeżdża dziś na statku „Piłsudski”.

W samolocie przez stratosferę

Nowy Jork. (PAT). W miejscowości Dalles w stanie Teksas zbudowano aparat do lotu ponad Atlantyk w samolocie.

Samolot ten, pilotowany przez Pangborna i Mouty-Masona wystartuje 12 czerwca z Nowego Jorku, usiłując przelecieć ponad Atlantyk na wysokości 15 000 m. Piloci zamierzają odwiedzić Londyn, Paryż, Madryt, Amsterdam oraz Berlin i Moskwę.

Czytajcie i abonujcie „Ilustrację Polską”

Z Giełdy Pieniężnej w Poznaniu. Z okazji 10-lecia prezydentury prof. Ignacego Mościckiego zebranie giełdowe zostało w dniu dzisiejszym zawieszono.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Urzędowe Sprawozdanie Targowe Komisji Notowania Cen.

Poznań, 3. 6. 1936 r.

Spędzono: wołów 71, buhajów 115, krów 224, świń 1546, cieląt 523, owiec 160, razem 2639 zwierząt.

Placono za 100 kg. żywej wagi: Ceny loco Targowica Poznań łącznie z kosztami handlowymi.

BYDŁO:

Woly:
Pełnomięsiste wytuczzone nie-
ourzędowe 64— 68
Mięsiste tuczone młodsze do
lat 3 54— 60
Mięsiste tuczone starsze 48— 52
Miernie odżywione 44— 46

Buhaje:
Wytuczzone pełnomięsiste 60— 64
Tuczone mięsiste 54— 58
Nietuczzone dobrze odżywione
starsze 46— 52
Miernie odżywione 42— 44

Krowy:
Wytuczzone pełnomięsiste 62— 67
Tuczone mięsiste 56— 60
Nietuczzone dobrze odżywione
Miernie odżywione 48— 52
18— 22

Jalowice:
Wytuczzone pełnomięsiste 64— 68
Tuczone mięsiste 54— 60
Nietuczzone dobrze odżywione
Miernie odżywione 44— 46

Młodzież:
Dobrze odżywione 44— 48
Miernie odżywione 38— 42

Cielęta:
Najprzebieższe cielęta wytu-
czone 72— 80
Tuczone cielęta 64— 70
Dobrze odżywione 56— 62
Miernie odżywione 46— 54

OWCE:
Wytuczzone pełnomięsiste ja-
gnięta i młodsze skopy 60— 68
Tuczone starsze skopy i ma-
ciórki 50— 56
Dobrze odżywione 00— 00
Miernie odżywione 00— 00

ŚWINIE (TUCZNIKI):
Pełnomięsiste od 120 do 150
kg. żywej wagi: 108— 110
Pełnomięsiste od 100 do 120
kg. żywej wagi: 102— 106
Pełnomięsiste od 30 do 100
kg. żywej wagi: 96— 100
Mięsiste świnie polac. 80 kg.
żywej wagi 88— 94
Maciorzy i późne kastraty 90— 100
Przebieg targu ożywiony.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 3. 6. 1936 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowe, dostawa bieżąca za 100 kg: STANDARTY: 1) żyto 700 g/l., 2) pszenica 750 g/l., 3) owies 420 g/l.

Ceny orientacyjne:
Żyto (Uspobojenie stałsze) 14.25— 14.50
Pszenica (Usp. sob. spokojne) 21.75— 22.00
Jęczmień 700—725 g/l. 15.50— 15.75
Jęczmień 670—680 g/l. 15.25— 15.50
Uspobojenie spokojne.
Owies 450—470 g/l. 15.50— 15.75
Owies standartowy 15.00— 15.25
Uspobojenie spokojne.

Maka
Żytni wyciąg 0-30% wł. w. 21.25— 21.50
Żytnia gat. I 0-50% wł. w. 20.75— 21.00
Żytnia gat. I 0-65% wł. w. 19.75— 20.25
Żytnia gat. II 50-65% wł. w. 14.75— 15.75
Żytnia posł. po. 65% wł. w. 13.25— 14.25
Uspobojenie stałsze.

pszenna gat. I wyc. 0-20% wł. w. 34.75— 36.50
pszenna gat. IA 0-45% wł. w. 34.00— 34.50
pszenna gat. IB 0-55% wł. w. 33.00— 33.50
pszenna gat. IC 0-60% wł. w. 32.50— 33.00
pszenna gat. ID 0-65% wł. w. 31.50— 32.00
pszenna gat. IIA 20-55% wł. w. 30.75— 31.25
pszenna gat. IIB 20-65% wł. w. 30.25— 30.75
pszenna gat. IID 45-65% wł. w. 27.75— 28.25
pszenna gat. IIF 55-65% wł. w. 23.50— 24.00
pszenna gat. IIG 60-65% wł. w. 22.00— 22.50
pszenna gat. IIIA 60-70% wł. w. 20.00— 20.50
pszenna gat. IIIB 70-75% wł. w. 18.00— 18.50
Uspobojenie spokojne.

Otreby żytnie stand. 11.00— 11.50
Otreby pszenne grube stand. 11.00— 11.50
Otreby pszenne średnie stand. 10.00— 10.75
Otreby jęczmienne 11.50— 12.75
Siemie lniane 44.00— 46.00
Gorzycza 32.00— 34.00
Wyka latowa 25.00— 27.00
Peluska 25.50— 27.50
Groch Viktorja 21.00— 25.00
Groch Folgera 20.00— 22.00
Łubin niebieski 11.25— 11.75
Łubin złoty 13.50— 14.00
Ziemniaki jadalne 3.75— 4.25
Makuch lniany w taflach 18.00— 18.25
Makuch rzepak. w taflach 14.75— 15.00
Makuch słonecznik. w tafl. 42/43% 16.75— 17.25
Srut Soja 22.00— 23.00
Stoma pszenna luz. m 1.65— 1.90
pszenna prasowana 2.15— 2.40
żytnia luzem 1.95— 2.20
żytnia prasowana 2.70— 2.95
owsiana luzem 2.20— 2.45
owsiana prasowana 2.70— 2.95
jęczmienna luzem 1.65— 1.90
jęczmienna prasowana 2.15— 2.40
Siano zwykłe luzem 5.15— 5.65
zwykłe prasowane 5.65— 6.15
nadnoteckie luzem 6.15— 6.65
nadnoteckie prasowane 7.15— 7.65
Ogólne usposobienie spokojne.
Ogólny obrót: 807,3 tonn, w tem żyta 201 tonn, pszenicy 26 tonn, jęczmienia 40 tonn, owsa 45 tonn.

Wiadomości

Niemieckie min. komunikacji ogłasza, że w ostatnim tygodniu podczas wypadków ulicznych w Rzeszy, 134 osoby poniosły śmierć i 4 064 odniosło rany. Przeciętna liczba ofiar ruchu w Niemczech wynosi tygodniowo 120 zabitych i 3 000 rannych. Minister zwraca się do ludności z apelem, aby zachowywała się na ulicach rozważnie.

Urzędowa „Wiener Zeitung” ogłasza pierwsze rozporządzenie wykonawcze do ustawy o powszechnym obowiązku służby państwowej, wedle którego mężczyźni w wieku od lat 18 do 42, zdrowi fizycznie i umysłowo, mogą być powoływani do służby po zbadaniu przez komisję lekarską. W rb. rozporządzenie dotyczy mężczyzn urodzonych w r. 1915.

W Amsterdamie znany przemysłowiec naftowy, dyrektor generalny koncernu „Shell”, sir Henry Deterding, wziął ślub z obywatelką niemiecką Karoliną Knaack. Deterding ma 71 lat, a jego małżonka lat 30. Państwo młodzi po ślubie udali się do Berlina.

Gubernator stanu New Jersey, Hoffman usunął ze stanowiska komendanta policji stanowej plk. Schwarzkopfa, zarzucając mu nieudolne prowadzenie dochodzenia w sprawie zamordowania dziecka Lindbergha. Pomiedzy gubernatorem a Schwarzkopfem istniała całkowita różnica zdań co do winy Hauptmanna.

Parada i strategia na Bałtyku

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”).

Berlin, 2 czerwca
Z orkiestrą, w pełnym rynsztunku, maszerował w sobotę przed Świątkami oddział marynarki niemieckiej przez ulice Berlina i ścigał swym widokiem tłumy ciekawych. Przy bramie Brandenburskiej padła komenda i marynarze objęli wartę honorową. Podobnie na drugim krańcu „Unter den Linden”, przed grobem nieznanego żołnierza zlurowały błękitne koszule marynarskie szary mundur warty piechoty. Wreszcie trzeci oddział udał się na Wilhelmstrasse, by dokonać tej samej ceremonii w wartowni przed rezydencją „Führera”.

Stolica Rzeszy przeszła pod symboliczną pieczę marynarki, pod którą pozostać miała przez Zielone Świątki. Wszystko na pamiątkę bitwy pod Skagerrakiem, której 20-lecie obchodziła Rzesza w sposób uroczysty.

W tym samym dniu, w którym przed kancelarią Hitlera na Wilhelmstrasse — miejscu, gdzie nieustannie gromadzą się ciekawcy — uderzał przechodniów widok warty marynarskiej, — w porcie kilońskim odbierał paradę floty niemieckiej sam „Führer”, otoczony generalicją, dygnitarzami partii oraz delegacjami związków marynarzy, z których jeden może pełnić służbę w czasie dramatycznego starcia sił morskich Niemiec i W. Brytanji na wodach Skagerraku w r. 1916.

Nikogo zresztą nie dziwił udział Hitlera w święcie marynarki niemieckiej. Dopiero kilka tygodni temu, jak z okazji urodzin „wodza” chciano zadokumentować związek głowy państwa z siłą zbrojną Rzeszy, odbywając w tym dniu olbrzymią rewję armji i obchody w poszczególnych garnizonach. „Führer” nie pomija sposobności, by manifestować swą osobistą sympatię dla odrađającej się floty. Chętnie zwiedza budujące się w stoczniach jednostki morskie, a w szóstym rocznych manewrach na Bałtyku brał sam aktywny udział.

Pokaz zdolności bojowej floty Niemiec stanowił ważną część programu „święta Skagerraku”. Na oczach licznych zgromadzonych widzów rozegrać się miała bitwa morska, której plan strategiczny jest o tyle ciekawy, że zawierał aluzję do geograficznego położenia Kilonji i znaczenia miasta tego jako głównego portu wojennej Rzeszy. Jak wiadomo, panuje Kilonja nad wejściem do kanału z Bałtyku na morze Północne, mając niejako w swem ręku klucz dostępu na Bałtyk. Z drugiej strony leży w tak bliskim sąsiedztwie wysp duńskich, że w razie potrzeby zagrażać może swobodnemu przepływowi przez 3 duńskie cieśniny z Bałtyku na Kattegat, które to cieśniny — Sund, Duży Bełt, Mały Bełt — stanowią drugi klucz morskich wód Bałtyku.

Nauka ostatniej wojny potwierdziła powyższe znaczenie strategiczne kilońskiej bazy floty.
Od północy, czyli od strony wspomnianych właśnie cieśnin duńskich, napierał w czasie piątkowego pokazu marynarki większy oddział floty „nieprzyjaciela” na zatokę kilońską, mając za cel zdobycie morskiej twierdzy Rzeszy. Oddział ten wyposażony był silnie w ciężkie jednostki morskie, w łodzie podwodne i artylerię przeciwlotniczą. Obrona wybrzeża posługiwała się dla tem lepszego zademonstrowania akcji bojowej statkiem linjowym „Zähringen”, którego osobliwością było to, że kurs jego kierowano od strony lądu drogą radiową.

Dokoła tego statku rozpoczyna się regularna bitwa. Idą ataki lotnicze od strony Kilonji, by powstrzymać „nieprzyjaciela” w marszu. Tenże chroni się pod osłoną sztucznych mgieł, ale mimo to awansuje ku wybrzeżom. Grzmia działa od strony napierających, a linjowiec „Zähringen” musi żywo manewrować, by nie paść ofiarą ciężkiej artylerji „wroga”. Wszelkie nowe rodzaje broni są w użyciu: łodzie podwodne, małe zwinne motorówki z torpedami, t. zw. Schnellbote, niemiecki statek aero-matka „Krischan III”, pancerniki „kieszonkowe”, których maksymalną wyporność 10.000 tonn nałożył Niemcom traktat wersalski, nie zmniejszając zresztą przez to ich wyposażenia artyleryjskiego, wreszcie nowe łodzie podwodne dużego formatu (1500 tonn), które są ostatnią dumą floty niemieckiej, obok łodzi mniejszego typu, których zebrano się na redzie kilońskiej aż 22.

Z wyjątkiem nielicznych okrętów wojennych, pełniących służbę na mo-

rzach, prawie cała flota Trzeciej Rzeszy stawiła się w komplecie, by po zademonstrowanej „bitwie” przejść w szyku paradowym przed „Führerem”. Awizo „Grille” niesie na pokładzie admiralicję, zaproszonych gości, oraz przybyłych do Kilonji ministrów z Hitlerem na czele. Cała zatoka przepelniona jest mniejszymi statkami różnego typu, które towarzyszyć chcą widowisku, przypominającemu niejednemu świetne rewje floty Wilhelma II. Wreszcie w szyku bojowym, w długiej linii, ciągną szare cielska statków: pancerniki „Graf Spee” i „Admiral Scheer” o nowoczesnej konstrukcji — „wieżach bojowych”, pancernik „Deutschland”, t. zw. typu kieszonkowego, 4 krążowniki klasy „Königsberg”, okręty szkolne artylerji, wreszcie wymienione wyżej łodzie podwodne, — wszystko razem poprzedzone eskadrą hydroplanów marynarki. Statki jadą w gali flagowej, przystrojone z racji uroczystego dnia w dawny sztandar wojenny floty cesarskiej! Tak jak wyruszyły przed 20 laty na spotkanie wroga w Skagerraku!

Widok parady kojarzy dziś wspomnienia z lat wojny światowej. Flota Rzeszy cesarskiej zapanowała niepodzielnie na wodach Bałtyku, odkąd w pierwszych dniach sierpnia r. 1914 zagroził Berlin rządowi kopenhaskiemu,

że w razie pozostawienia przez Danję wolnego przepływu dla statków cudzoziemskich w cieśninach obu Bełtów i Sundu, flota Niemiec sama zablokuje te cieśniny swojemi minami. Danja przeraziła się tej groźby, mogącej sparaliżować jej żeglugę i handel i zamknęła natychmiast dostęp na Bałtyk zaporą własnych pól minowych. Co prawda odcięła przez to bałtycką flotę Rosji od reszty świata, a i Anglii uniemożliwiła dostęp do bałtyckiego „mare clausum”, przekreślając ewentualne rachuby admiralicji angielskiej na możliwość zaatakowania Kilonji i niemieckich brzegów Bałtyku. Odtąd, po zakończeniu wojny zabiega Londyn — jak i na swoją rękę Moskwa — by drogą nacisku dyplomatycznego w Kopenhadze zagwarantować sobie na wypadek przyszłej wojny swobodny przepływ w duńskich cieśninach. Rozumie się, że zabiegi takie niechętnie są widziane w Berlinie.

W każdym razie woli admiralicja niemiecka być przygotowana na wszelkie przyszłe niespodzianki. Dlatego przewiduje ona ewentualność wtargnięcia obcych sił morskich na wody Bałtyku, tak, jak to w ub. piątek zademonstrować miał atak „wroga z północy” na redę portu kilońskiego.

B. L.

Sprawa zwalczania komunizmu

Starostowie województwa poznańskiego organizują obecnie konferencje poświęcone zwalczaniu komunizmu. Konferencja taka odbyła się m. in. w Jarocinie. Zaproszono na nią przedstawicieli różnych organizacji, m. in. przedstawicieli Stronnictwa Narodowego.

Na wstępie konferencji p. starosta odczytał okólnik M. S. Wewn., który stwierdza, iż komunizm wkrada się do organizacji legalnie istniejących, jak „Strzelec”, „Legion Młodych”, związki zawodowe i t. p. Omawiając ten okólnik p. starosta podał do wiadomości sposoby działania komunistów, przytaczając m. in. kwietniowy numer „Płomyka”.

Metody policyjno-administracyjne i represje nie pomogą. Należy więc stworzyć komitety, które mają skutecznie przeciwstawić się akcji komunistów. Na zakończenie poprosił p. starosta jarociński zebranych o podanie środków i metod walki.

Jako pierwszy zabrał głos prezes zarządu powiatowego Str. Narod. p. Gawrych, stwierdzając, iż komunizm szerzy się dzięki podatnym warunkom, jakie dzisiaj w Polsce dla komunizmu panują. Trzeba jednak komunistom przeciwstawić ideę, którą reprezentuje ruch narodowy. W tej sprawie prezes powiatowy Stron. Narodowego chce złożyć zasadnicze oświadczenie. Starosta jednak nie zezwolił na złożenie oświadczenia, wobec czego prezes Gawrych wręczył do rąk p. starosty pismo treści następującej:

„Jarocin, dn. 28 maja 1936 r.
Do Pana
Starosty Powiatu Jarocińskiego
w Jarocinie.

JW Panie Starosto!
Dziękując uprzejmie za zaproszenie mnie na konferencję w sprawie zwalczania komunizmu, donoszę Panu, po porozumieniu się z moimi władzami przełożonymi, co następuje:

Stronnictwo Narodowe było w Polsce pierwszą organizacją polityczną, która walce z komunizmem poświęciła wiele sił i wiele pracy. Walczyliśmy z komunizmem od powstania państwa polskiego. Wszak nie kto inny tylko wielka ochotnicza armja w roku 1920 przechyliła szanse walki polskobolszewickiej na naszą korzyść i uratowała nam wtedy państwo polskie. Potem systematycznie zwalczaliśmy komunizm w walce zarówno bezpośrednio jak i pośrednio. Zwłaszcza w walce pośrednio działaliśmy niesłychanie dużo.

Stronnictwo Narodowe, mając wielką ideę, porywającą masy, grupuje w sobie jak najszersze rzesze ludności, jest dziś niewątpliwie jedyną prawdziwie silną i zwartą organizacją polityczną, stanowiącą konieczną zaporę odpływu mas do szeregów komunistycznych. Walkę z komunizmem prowadziliśmy i prowadzimy w bardzo ciężkich warunkach, bo bezwzględnie

i systematycznie zwalczani przez władze administracyjne. Podczas, kiedy polski ruch narodowy się prześladuje, to w ugrupowaniach, popierających rząd pomajowe, wychowuje się zwolenników komunizmu, jak dowiodła historia „Legjonu Młodych”. Co więcej minister Rzeczypospolitej obraża Stronnictwo Narodowe, stawiając je w Sejmie narówni z komunistami. Nawet nasze odezwy przeciwkomunistyczne systematycznie się konfiskuje.

Dopóki takie warunki istnieją w Polsce, dopóki członkowie Stronnictwa Narodowego są obywatelami drugiej klasy i Stronnictwo Narodowe jest traktowane o wiele gorzej aniżeli organizacje niemieckie, żydowskie i ruskie, Stronnictwo Narodowe nie może się łączyć w żadnej akcji z czynnikami, od których stan ten jest zależny. Swoją pracę i walkę antykomunistyczną prowadzić będzie wedle własnych, dobrze przemyślanych metod. Walkę tę i pracę wedle poleceń naszych władz organizacyjnych tylko spotęgujemy i zaostrzamy.

Wobec tego jest już zależnym tylko od stanowiska Pana Starosty i wogóle władz państwowych, czy nasza akcja antykomunistyczna przyniesie większe czy też mniejsze skutki.

Jeżeli władze państwowe będą traktować Stronnictwo Narodowe lojalnie, to działamy więcej, aniżeli porozumienie antykomunistyczne mało w walce tej znaczących organizacji.

Walka bowiem z komunizmem polega na walce ideowej a nie walce fizycznej. Tylko mechaniczne zastosowanie siły musi zawsze zawieść!

Kończąc zatem moje wywody oświadczam, że Stronnictwo Narodowe będzie walczyć z niebezpieczeństwem komunistycznym, ale na swoją rękę tak, jak to robiło dotychczas”.

Po wręczeniu tego pisma członkowie Stron. Narod. opuścili konferencję.

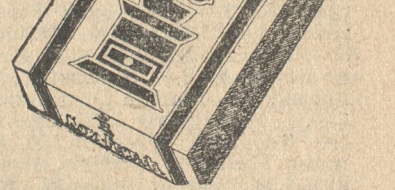
Zebranie po wyjściu przedstawicieli Stronnictwa Narodowego było bardzo ubogie i dyskusja nic pozytywnego nie przyniosła.

Czynnik niezależnego społeczeństwa pominięto zupełnie, stosując upartą „sanacyjną” metodę załatwienia wszystkiego z urzędu, co chybia zupełnie celu.

Także w Kościanie w starostwie odbyło się zebranie, dotyczące zwalczania prądów komunistycznych na tamtejszym terenie. W związku z tem zebraniem narodowa „Gazeta Polska” stwierdza, że najlepszą zaporą przeciw rozwojowi komunizmu jest silny ruch narodowy. Tymczasem na terenie pow. kościańskiego działalność Stronnictwa Narodowego jest zawieszona.

„Zawieszonych 12 tysięcy członków

Karo-Franck
przyprawa w kostkach!
w takich kostkach
i w takim pudełku



Pg 4882/3-22.23/4

Z życia

Od jednego z bardzo dawnych przyjaciół naszego pisma otrzymujemy następujące uwagi:

W ostatnich dniach Bank Związku Spółek Zarobkowych obchodził 50-lecie istnienia w ramach walnego zgromadzenia akcjonariuszów. Jubileusz ten przeszedł prawie bez odzwźwięku. Stało się to bodaj z woli obecnych kierowników tej tak bardzo w przeszłości zasłużonej instytucji.

Prezes rady nadzorczej Banku Związku p. Staniszewski, b. wiceminister skarbu, stale mieszkający w Warszawie, który dotychczas niezmierznie był związany z życiem gospodarczym i społecznym Wielkopolski, odczytał monotonnym głosem zarys historii Banku na tle ówczesnych warunków. Czulo się, że zjawiska, procesy i ludzie, o których mówił, są mu obcy. Inaczej być zresztą nie może.

Niewiele osób go słuchało. Głównym akcjonariuszem, posiadającym ponad 80% kapitału, jest państwo. Czynnikiem społecznym w postaci licznych spółdzielni i osób prywatnych, który powołał lat temu 50 tę instytucję do życia, a potem przyczynił się swą pracą i swymi kapitałami do jej coraz piękniejszego rozwoju, nie ma dziś wpływu na jej losy.

Bank Związku odzwierciedla wiernie przemiany, jakie dokonały się w naszym życiu społeczno-gospodarczym w ostatnich latach. Dostarcza przykładu na wyeliminowanie inicjatywy prywatnej a na triumf etatyzmu.

Owoce pracy całych pokoleń wysunęły się z rąk naturalnych ich następców; instytucja, która była dumą społeczeństwa wielkopolskiego, dzisiaj powiększyła liczbę przedsiębiorstw państwowych, kierujących się szablonem biurokratycznym.

Piękna tradycja nie idzie niestety w parze z obiecaną rzeczywistością.

S. N. w swoich placówkach — pisze „Gazeta Polska” — nie może się przeciwstawić akcji komunizowania naszego powiatu.

„Siła pracy ludzi tych, pracujących dla dobra ojczyzny i narodu, została zatrzymana w czynnościach swych, skutkiem znanego zawieszenia działalności Stronnictwa Narodowego na terenie naszego powiatu.

„Zatrzymanych w śledztwie członków S. N. zwalnia się, a jednak nie wiadać skutków interpelacji wysłanych do województwa.

„Zedrzejmy zasłone z ocz, a przekonamy się, że komunizm zapuszcza i u nas swoje korzenie; nieliczne może chwilowo, ale czy mamy czekać aż się rozrośnie?

„12 tysięcy Polaków narodowców czeka na cofnięcie nakazu, zawieszającego działalność S. N. w naszym powiecie.

„12 tysięcy narodowców, to siła, która skutecznie zwalczy wszelkie zakusy komunistyczno-żydowskie — szerezenia hasel bolszewickich w naszym powiecie. Trzeba tylko chcieć to zrozumieć. Każdy bowiem dzień utrzymujący w mocy nakaz zawieszenia, to zyskany dzień dla wywrotowej agitacji komunizmu, czemu nie może się przeciwstawić 12 tysięcy narodowców, skrepowanych działaniem nakazu.

Składki na samolot „Chrobry“

W dalszym ciągu złożono na samolot „Chrobry“ następujące ofiary:

Ludgarda, Urszula Markiewiczówna, Niegolewskich 5, zebrane wśród gości z okazji przystąpienia do I Komunii św. 4,20

„Sokół“, okręg poznański, zamiast wieńca na trumnę s. p. druha Rutkowskiego 25,—

Firma „Rawita“ Z. Pruszyński 25,—

Andrzej Pilwiński, Wały Król. Jadwigi 1 10,—

W. Konkiewicz, Poznań, Stary Rynek 8 60,—

Pracownicy firmy W. Konkiewicz, Poznań, Stary Rynek 8: Tadeusz Szulcowski 2,—, Aleksander Barzyński 1,—, Seweryna Ferenżówna 1,—, Stanisław Matecki 3,—, Bogdan Skąpski 3,—, Helena Piwońska 2,—, Sylwester Żarnowski 1,—, Marjan Dworowski 1,—, Mieczysław Gólczewski 1,—, Teodor Krzyżostan 2,50, Edmund Müller 1,—, Marja Sowińska 1,50, Zenon Sikorski 0,50, Kazimierz Binek 1,—, Alojzy Rożek 1,—, Ignacy Busza 2,50, Kazimierz Wronecki 3,—, Stanisław Kmiecik 1,—, Jan Piechota 0,50, Marja Chytrówna 1,—, Marjan Szulc 0,50, Wiktor Andrzejewski 1,—, Marcin Masztalarz 1,—, Ludwik Kaliszewski 0,50, Klemens Cwojdzkiński 0,50, Franciszek Grygiel 0,50, Tadeusz Maćkowski 2,—, Aleksander Maćkowski 1,—, Stefan Jaworski 0,50, Antoni Łączka 1,—, Antoni Kędziora 1,—, Mikołajewski 0,50, Kozanecki 0,50, Matjaszczyk 0,50, Dykierski 0,50, Stoiński 0,30, Janicki 0,50, Manikowski 0,50, Lepczyński 0,50, Piotrowska 0,30, Grześkowiakówna 0,50, Ślachciak 1,—, Kurnatowski 0,50, Badyna 0,50, razem 47,60

J. W., w miejsce życzeń dla Zofji Hernickowej 1,—

M. W. Stanisław Drzewiecki, wermistrz, Szamotuły 5,—

Bolesław Drzewiecki, technik, Poznań 5,—

Zosia i Tadeusz, wygrane w bridża 1,20

Dr. inż. T. P. Józef Gierczyk 10,—

Herk 2,—

Aleksandra Drozdowiczowa 3,—

Od p. dyr. Rudolfa i kolegów, zebrane w probierni Palczak, Górna Wilda 69 5,—

Jan Żydowicz, Poznań, Sielska 13 0,50

Marjan Zagrodzki, Poznań, Ant. Andrzejewskiego 0,50

Franciszek Krause, Jarochońskiego 16 1,—

Kazimiera Krausowa, Jarochońskiego 16 1,—

N. N. 2,—

Zbigniew Berek 1,50

Zrzeszenie Pracowników Pozn. Ziemstwa Kredytowego i Banku. Pozn. Ziemstwa Kredytowego w Poznaniu, zebrane wśród członków: Kucner Franciszek 10,—, Olejnik Alfons 5,—, Klaus Franciszek 5,—, Rychlewski Wincenty 5,—, Surdyk Andrzej 5,—, Wojtkowiak Tomasz 5,—, Żurkiewicz Henryk 5,—, Mizera Ludwik 5,—, Krüger Paweł 5,—, Jędrowski Stanisław 5,—, Maciejewski Leon 5,—, Kopijewski Marjan 5,—, Pończa Jan 3,—, Kasprzyc Jan 3,—, Landowski Franciszek 2,—, Tomczak Józef 2,—, Zapolska Kazimiera 1,50, Tarnowski Hipolit 1,—, Witke Antoni 2,—, Przychodki Leon 2,—, Młokosiewicz Kazimierz 1,—, Ziętek Dionizy 3,—, Sokółowski Włodzimierz 1,—, Wykowski Jerzy 1,—, Feder Władysław 1,—, Kaniecki Stanisław 3,—, Cukierski Marjan 2,—, Rakowski Stefan 3,—, Prawowski Stefan 2,—, May Jan 2,—, Moczarski Jan 1,—, Łukasiewicz 1,—, Pukacki Marjan 1,—, Roth Stefan 1,—, Boruszak Feliks 1,—, Popławski Jan 1,—, Ułasyn Jan 2,—, Gorgol Dionizy 1,—, Tylczyński Roman 5,—, Zymalski Kazimierz 4,—, Karliński Aleksander 2,—, Jany Teofil 3,—, Maniewski Marjan 1,—, Miłkowski Stanisław 3,—, Srednicki Edmund 2,—, Olejnik Czesław 1,50, Talejko Witalis 1,—, Terlecki Zenon 1,—, Maciejewski Benedykt 2,—, Gayda Tadeusz 3,—, Augustyniak Jan 2,—, Ratajczak Jan 3,—, Domachowski Ignacy 3,—, Kasprzak Franciszek 1,—, Plenzler Antoni 1,—, Lickówna Irena 1,—, Grunzówna Zofja 1,—, Kaczmarekówna Stefania 1,—, Sokolnicka Marja 3,—, Lamparska Krystyna 1,—, Siemiątkowska Stefania 1,—, Kasprzakówna Stanisława 2,—, Rzepczyńska Roman 1,—, Baranowska Marja 1,—, Korna Bernard 1,—, Winklerówna Aniela 1,—, Boeing Janusz 1,—, Jakubowski Stanisław 1,—, Przybył Kazimierz 2,—, Turak Waclaw 2,—, Turkowski Stanisław 2,—, Kwarciański Stefan 1,—, Pilarczyk Czesław 1,—, Walczak Czesław 3,—, Danielczyk Jan 1,—, Czarniecki Zenon 1,50, Szejbka Konstanty 1,—, Weiss Jó-

zef 1,—, Leciej Jan 1,—, Nowak Józef 1,—, Knapki Stanisław 1,—, Janiszewski Zygmunt 3,—, Praceł Edward 1,—, Knapki Tadeusz 1,—, Weymannówna Helena 1,—, Knapki Kazimierz 1,—, Golembiewski Stefan 1,—, Szulda Jan 1,—, Kaczmarek Marjan 1,—, Kleineder Józef 1,—, Wierzbicki 3,—, Siniecki 10,—, Cegiłka Józef 5,—, Tybiszewski Czesław 3,—, Bujakiewicz Antoni 3,—, Szyłhan Jarosław 5,—, Cegiłowski Kazimierz 3,—, Różnowski Marek 3,—, Primke Czesław 3,—, Machowski Feliks 5,—, N. N. 3,—, Iwiański Marjan 5,—, Tuliszkiewicz Wacław 3,—, Makar Stefan 5,—, Skaza Juljan 3,—, Obecny Hieronim 2,—, Susicki 2,—, Pawlicki Antoni 3,—, Bandurski Marcin 3,—, Nowak Alojzy 2,—, Czernasty Bernard 5,—, Iwicki Stanisław 2,—, Rudnicka 2,—, Przybyłowiczówna 2,—, Zochowa Aniela 1,—, Witkowska 1,—, Labacki L. 2,50, Suszkowa W. 2,—, Zaidlewicz Konstanty 5,—, N. N. 2,—, N. N. 2,—, Strojny 2,—, Pokładecki 1,—, Biskupski Bolesław 3,—, Sikorski Franciszek 2,—, Rotnicki Stefan 3,—, Michałek Edward 3,—, Obarski Łucjan 3,—, Szymt Edmund 1,—, Trzcieliński Aleksander 2,—, Werner August 1,—, Kupczyk Wincenty 1,—, razem 316,—

Zebrane przez Kazimierza Dutkiewicza w Tczewie wśród koleżanek i kolegów: Władysław Thiele 1,—, Lucja Szpotkańska 0,50, Adela Przybyłowska 1,—, Małgorzata Ziętarówna 0,50, Ewa Sobiszówna 1,—, Hanka Świeczkowska 1,50, Jadwiga Cholewińska 1,—, Zyta Lietzówna 0,50, Marysia Woźniakówna 0,50, Franciszek Fabian 2,—, Czesław Bienkowski 1,—, Maksymilian Rossa 1,—, Franc. Szczodrowski 0,50, Herbert Materna 1,—, Czesław Witczak 0,50, Leon Michewicz 0,50, Franciszek Różański 1,—, Kazimierz Dutkiewicz 1,—, Feliks Galkowski 1,—, A. Pupkowa 1,—, Józef Jaworski 1,—, Józef Bieliński 1,—, razem 20,—

H. K. 5,—

Emilja Rossówna 3,—

adv. dr. Stanisław Berkan, plac Wolności 11 10,—

Chór męski „Arion“, Poznań 10,—

Zebrane u pp. Zarembów z inicjatywą córki Doni w gronie znajomych 10,—

Koło L. O. P. P. przy Gimn. Dr. Bron. Czajkowskiego 5,—

St. Utta, Podzamcze 0,50

Stanisław Paleczny, Tarnawa Dolna 1,—

Józef Wyrwiak, Tarnawa-Dolna 1,—

Szczepan Mikołajczyk, Tarnawa-Dolna 0,50

Franciszek Hareźlak, Rychwałdek 1,—

Lucjan Niżewski, Brdów 1,—

N. N., Rakoniewice 20,—

Buszyńska, Wyszyny 5,—

W. P., Czacz 1,—

A. B., Czacz 0,50

M. Z., Czacz 3,—

Bank Ludowy, Strzałkowo 50,—

Ludwik Karpiński, Gniezno 5,—

Sylwester Kubera, Gdynia, II rata z wezwaniem Konwentu „Lechia“ do kontynuowania Stron. Narodowe, Pobjedziska 10,—

Kazimierz Alkiewicz, Tokary 10,—

Ks. prob. A. Król, Grabowo Król. 10,—

Pracownicy elektrowni Tomaszowskiej Fabryki Sztucz. Jedw., Tomaszów Maz. 9,—

W. Minta, Tlukawy 5,—

Skibiński, Wolsztyn 5,—

Koło Śpiewackie „Halka“, Nowe-miasto n/W. 5,—

Jan Sytek, Nakło n/Not. 5,—

Antoni Wiczyński, agentura gazet, Leszno 3,—

Czesław Budziszewski, Kraków 3,—

Br. Gwizdała, Powidz 3,—

Jerzy Ptoszek, Świętochłowice 2,27

Leon Palacz, Dobrojewo 1,—

Zebrane w ekspozyturze „Orędownika“ w Łodzi 399,04

Na sumę powyższą składają się 255,50 zł, pokwitowanych już poprzednio w rubryce „W łódzkiej administracji „Orędownika“ złożono“, a nadto składki następujące: Ludwik Stepień 2,—, W. Zawadzki 2,—, W. Majewska 2,—, Jan Sadowski 5,—, Jan Woźniak 6,50, F. W. 10,—, Stanisław Czekański 2,—, Koło Stron. Narodowego, Łódź-Południe 8,09, Józef Michalak 2,—, Henryk Leszczyński 2,—, Józef Węgierski 2,—, Józef Lipiński 10,—, Tadeusz Jabłoński, I rata, 5,—, Stefan Stankiewicz 1,—, Anna Oleszczuk 1,—, Koło Stron. Narodowego, Łódź-Bałuty, 9,—, udziałowcy i pracownicy firmy „Bławat Polski“, Łódź: Lud. Kuk 25,—, Janina Kukowa z Jankowskich 5,—, Ryszard Kuk 5,—, Berta Kuk 5,—, Emma Hutnikowa 5,—, Józefa Jodłowska 5,—, Ryszard Knapp 2,—, Jerzy Lombard 2,—, Alojzy Krzywiński 2,—, Brunon Bauer 2,—, Jan Richter 2,—, Marta I-kert 1,—, Elza Kreter 0,50, Olga Bergmanowa 0,50, Ida Walter 1,—, Edward Bonn 0,20, Edmund Hutnik 0,50, Roman Hutnik 0,50, Tercylja Hutnikowa 0,50, Gertruda Torno 0,50, Krauze Władysław 0,20, Reinhold Maurer 1,—, Ada Mierzwińska 1,—, Erwin Ewald 1,—, Irena Andrzejewska 1,—, Eryka Wollin 0,50, Elfyda Krysztof 0,50, Eugenia Sieben-eichler 0,50, Leokadja Oberländer 0,25, Aleksander Hill 0,25, Irena Kozłówna 0,50, Józefa Kaźmierczak 0,50, Henryk Mencil 0,30, Mieczysław Wagenknecht 0,30, Iza Walter 0,25, Bruno Sommerfeld 0,20, Rita Torno 0,50.

„PRASA“ Miesięcznik Organ Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czaopism.

Wyszedł z druku zeszyt majowy.

Treść zeszytu:

Franciszek Głowiński—Ogłoszenie w prasie prowincjonalnej i periodycznej.

J. Krzeszowski — Braki agencji prasowych w Polsce.

Interesujący eksperyment. Pomysłowa propaganda drobnych ogłoszeń Sprawy kolportażowe.

Prasa amerykańska w obronie swej niezależności.

Prasa polska zagranicą. Prace Polskiego Związku Wydawców — Organizacje dziennikarskie.

Kronika krajowa: Państwo a prasa, Statystyka. Z życia prasy, Papier, Wśród wydawnictw. Różne.

Prawo a prasa.

Prasa na szerokim świecie.

Cena zeszytu 1 zł. Do nabycia w administracji „Prasy“, w większych księgarniach i kioskach „Ruchu“. Prenumerata roczna: w kraju zł 10,—, zagranicą zł 12,—.

Adres administracji: Warszawa, Zgoda 8 m. 4. Tel. 540-00. Konto rozrachunkowe Nr. 751. Warszawa 1.

zg 333/4

Marja Ulatowska 3,—

Dyrekcja i pracownicy Centrali Rolników Sp. Akc. w Poznaniu 156,50

Marja Sławińska 1,50

Kancelarja dr. Korczyńskiego: Tadeusz Ambrosius 0,50, Tadeusz Dorożala 3,—, Walerjan Szambelan 2,—, Marja Tomaszewska 1,—, Leokadja Trampczyńska 1,—, razem 7,50

Klub Kreglarzy „Olimpia“, Poznań, zebrane z kulania o nagrody, ufundowane przez kol. Feliksa Lorenza, z okazji jego imienin 27,85

Basia Melińska 2,—

Rysia Melińska 2,—

Mańkowska, Poznań 2,—

Rodzina Olszewskich 5,—

Agentura gazet Antoniego Stefaniaka, Skoki: Kazimierz Markiewicz 3,—, Michał Zawicki 1,—, Związek Hallerczyków, placówka Skoki, 2,—, razem 6,—

Z. S., Wały Jana III 11 2,—

Antonina Kołodziejówna 2,—

Helena Grossmannówna, II rata 5,—

Marjan Bak, Poznań 2,—

Personel firmy St. Kyler i Ska, Poznań: Józef Gałęski 2,—, W. K. 2,—, Leon Wąchalcki 2,—, Eugeniusz Michalski 2,—, Edmund Wiza 2,—, Zbigniew Musiał 2,—, Hoffmann 1,—, Józef Andrut 0,50, Jan Kregielski 0,50, Franciszek Rzeszczak 0,50, Franciszek Postaremczak 1,—, razem 15,50

Ksawery Krupski, II rata 2,—

Brunon Śmigaj 2,—

Jan Guć, Poznań 1,50

Br. Czarzyński, Nowe Miasto n. W. 6,60

Dobrowolna zbiórka na posiedzeniu członków zarządu Tow. Gimn. „Sokół“ w Środzle w dniu 2. 6. 36: Br. Czarzyński 1,—, W. Kołodziejczak 1,—, W. Jankiewicz 0,50, R. Dydymski 0,50, Fr. Czerniejewski 1,—, J. Lepczyński 0,50, Br. Olcht 1,50, razem 6,—

Zarząd Tow. Kupców Samodzielnych w Środzle, zebrane wśród członków: Antkowiak 1,—, Fr. Czerniejewski 5,—, Bol. Dąbrowicz 5,—, Zygmunt Kamiński 3,—, Jan Kaczmarek 1,—, Józefa Kroczyńska 3,—, Ksawery Maciejowski 5,—, Tadeusz Maciejewski 5,—, red. Malicki 3,—, Bron. Olcht 5,—, St. Rektowski 1,50, Bog. Rogalski 3,—, Marjan Rajkowski 2,—, Sew. Szmaniowa 5,—, Hier. Szuwalski 3,—, Aug. Tyrakowski 1,—, St. Bartkowiak 2,—, Biskup 1,—, Z. Kłosowiczówna 2,—, A. Bogdanowski 2,—, Wł. Dobrowolski 1,—, Teofil Szymanski 2,—, Ign. Soltysiak 1,—, Skowron i Niedzielski 1,—, Kominke 3,—, St. Preiss 2,—, Wszelaki 1,—, Dropik 2,—, Zyg. Owsiński 1,—, St. Namysłowski 2,—, Rom. Januszkiewicz 1,—, Karol-Tobolski 1,—, razem 76,50

Koło dawnych harcerek na miasto Poznań, zebrano na zebraniu w dniu 2. b. m. 9,—

Ks. Kosicki 4,—

Z. L. 1,—

Personel firmy Antoni Rose, ul. Nowa 8, I rata 11,—

Helena Rutter 5,—

Razem z poprzednio kwitowanemi 33.351,73

Staraniem narodowej „Gazety Polskiej“ w Kościanie zebrano (wpłacone i zadeklarowane) 503,16

(„Gazeta Polska“ zebrała dotąd 1.003,16 zł, jednak z kwoty tej 500 zł figuruje już w liście składek, wpłaconych do administracji „Kurjera Poznańskiego“ w Poznaniu).

Zadeklarowano i uchwalono wypłacić 250,—

(Składki, wpłacone do ekspozytury łódzkiej „Orędownika“, w całości wpływają już do administracji naszych wydawnictw w Poznaniu).

Razem wpłacono, zadeklarowano i uchwalono wypłacić 34.104,63

DWA RAZY MILJON ZŁOTYCH

I WIELOKROTNIE INNE WIELKIE WYGRANE PADŁY NA LOSY, ZAKUPIONE W KOLEKTURZE

„ALJOT“ - J. HORODYSKA i SKA

Warszawa, Senatorska 37

Zamówienia na losy 36 Loterii Państwowej, rozpoczynającej się w czwartek, załatwiamy natychmiast po otrzymaniu zamówienia, gracze z poza Warszawy mogą zamawiać pisemnie, najlepiej czekiem P.K.O. 10.297, wpłacając odpowiednią kwotę

Niemieccy spiskowcy przed sądem

(Dalszy ciąg ze strony 1-szej).

A. B., tworzenie oddziałów bojowych tej organizacji miało na celu sprowokowanie zajęcia nadgranicznego i ruchawki, a rozłożone nad samą granicą od Raciborza aż do Brzezin niemieckie obozy pracy, a właściwie zakapturzone oddziały czarnej „Reichwehry“ i S. S. w 10 do 20 minut przyszyły im z pomocą, a nadto dostarczyłyby karabinów maszynowych, tanków i innej broni.

Znakomita większość oskarżonych przyznała się w toku śledztwa do uczestniczenia w tym spisku, mającym na celu oderwanie przy pomocy gwałtu części Polski i przyłączenie jej do Niemiec. Stanowisko zajęte przez niektórych oskarżonych poszło tak daleko, że n. p. Józef Borowitza z całym naciskiem podkreślił, że świadom był w pełni czynu, jakiego się dopuścił i mimo wszystko, jako Niemiec zyczył sobie przyłączenia Śląska polskiego do Niemiec.

Włoskie straty w Abisynji

Rzym. (PAT). Urzędowo donoszą, że liczba strat włoskich w Afryce wschodniej w okresie od 1 stycznia 1935 r. do 31 maja 1936 r. wynosi 2313. Liczba zabitych i zmarłych robotników włoskich, w tym samym okresie wynosiła 453 na przeciętną liczbę 110 000 pracujących. Liczba strat włoskich wojsk tubylczych w okresie od 1 stycznia 1935 r. do 31 maja 1936 r. wynosi 1593. Rzym. (PAT). Wskutek nowego

podziału administracyjnego włoskich posiadłości w Afryce wschodniej, wydane będą w najbliższym czasie dekrety mianujące marsz. Graziani kierownikiem (regentem) generalnego gubernatorstwa w zastępstwie wicekróla, gen. Guzzoni — gubernatorem Erytrei, gen. Pirzio Biroli — gubernatorem krajów amharyjskich, gen. Nazi — gubernatorem Hararu, gen. Geloso — gubernatorem krajów Galla i Sidamo oraz gen. Santini — gub. Somalji.

KREM ODŻYWCZY "COLETTE" LABOR. J. GESSNER WARSZAWA

nr 10 533

FELJETON KULTURALNY

Trzy listy Stefana Żeromskiego

Podał Stanisław Pigoń



GŁOSZONE poniżej trzy krótkie listy dotyczą stosunków St. Żeromskiego z historykami. Oczywiście, drobnej tylko ich cząstki. Autor „Popiołów” miał z tą dziedziną nauki stosunki zażyłe i wielostronne. W listach poniższych atoli silniej jeszcze niż zainteresowania historyczne pisarza dochodzi do głosu jego czujające serce. Choć i na owe zainteresowania, na — znaną już zresztą, skądinąd — iście naukową skrupulatność jego przy operowaniu materiałem historycznym w dziele literackim, rzuci list trzeci wąski, ale jasny promień światła.

Oto teksty:

1. Do W. Sobieskiego.

Kochany Panie Waclawie!

Bardzo dziękuję Panu za list w sprawie stypendjum Sienkiewicza. Skoro już Pan jest wpłątany w tę sprawę, to może Pan zechce zaraz odpowiedzieć profesorowi U (lanowskiemu), że z głęboką wdzięcznością dziękuję za pamięć o mnie, ale stypendjum owego wziąć nie mogę. Nie jestem tak chory, żebym miał prawo korzystać z pieniędzy tego rodzaju, i mogę jeszcze zarabiać na siebie i dzieci.

Gdyby mi wolno było dawać jakieś cienie wskazówek w tej sprawie, to wskazałbym na profesora Piotra Chmielowskiego, człowieka takiej zasługi i tak bardzo chorego.

Niechże Pan ułoży pięknym swoim stylem z tego materiału grzeczny list i gdzie należy zaadresuje.

Ściskam Pana serdecznie.

S. Żeromski.

P. S. Może mi Pan zechce łaskawie darować do zbioru autografów list profesora U., przysłać go do Nałęczowa, a zarazem napisać, co się dzieje w Bibliotece, w Warszawie i t. d.

Nałęczów, 28. VI. 1902.

2. Do W. Sobieskiego.

Drogi Panie!

W piątek tego tygodnia przyjeżdża do Warszawy p. Artur Górski. Żona moja umówiła się podobno z Panem co do zamieszkania p. Górskiego w mieszkaniu ongi naszym. Niech Pan będzie łaskaw uprzedzić Kowalskich, żeby przygotowali łożę i postanie dla gościa na mój rachunek. Wierzę mocno w gościnność Pańską i w krakowską solidarność i dlatego kierowałem Górskiego na Żabią, gdyż, o ile wiem, jest to człowiek nieśmiały i delikatny. Niech Pan będzie dla niego ojcem i matką.

Panie! Co Pan za dedykacje wyprawiał! Teraz ja muszę specjalne dzieło pisać dla Pana. Cóż to jest!

Czołem.

S. Żeromski.

Kiedy Pan przyjedzie do Zakopanego? Azali nie dostanę tomu Zamoy-skiego pism?

(Zakopane maj 1904 r.)

3. Do A. M. Skałkowskiego.

Wielce Szanowny Panie!

Jeszcze raz najuprzejmiej dziękuję Wielce Szanownemu Panu za niezmiernie dla mnie doniosłości wskazówki i wyjaśnienia w sprawie Sułkowskiego. Utwór mój jest już napisany i samej jego fabuły nie zmienia uzupełnienia, ale — dzięki wyjaśnieniu niektórych szczegółów — siła jego be-

dzie daleko istotniejsza, gdyż charakter główny figury ustali się zupełnie, — o ile ja to uczynić mogę.

Kwestje, które mnie najbardziej interesują jako fakty historyczne, to: 1) kwestja pochodzenia i owa kwestja adaptacji przez „stryja Augusta”, 2) pamiętnik o wojnie 1794 roku, 3) udział w projektach wyprawy egipskiej po zajęciu Wenecji, 4) chwila śmierci.

Jutro (w niedzielę) nie będę mógł być u Wielce Szanownego Pana, ale może otrzymałbym wskazówkę, kiedybym mógł Pana zastać w domu i znowu Mu zająć chwilę czasu indagacjami w tej sprawie.

Łączę wyrazy najgłębszego szacunku
S. Żeromski.

XIV Rue Ernest Cresson, 22

d. 19. II. 1910.

Adres: Monsieur A. Skałkowski, Quai d'Anjou, 3. l. v.

Okoliczności powyższych listów są następujące:

1. Akademia Umiejętności dysponowała przed wojną funduszem Marii Sienkiewiczowej; z odsetek jego udzielała corocznie zapomogi literatom. Zapomoga wynosiła 1 600 koron. W r. 1900 otrzymała ją był Przybyszewski, w r. 1901 Wyspiański. Na r. 1902 Akademia najwidoczniej zamierzała przyznać ją St. Żeromskiemu; tego dotyczył list prof. T. Ulanowskiego, podonczas Se-

krretarza Generalnego Akademii. Wacław Sobieski, zaprzyjaźniony z Żeromskim z czasów wspólnej pracy w Bibliotece Zamoykich, był tu pośrednikiem. Żeromski, jak widzimy, odmówił przyjęcia zapomogi, ustępując miejsca P. Chmielowskiemu. Propozycja jego jednakowoż, wskutek charakteru fundacji, była niemożliwa do przeprowadzenia. Zapomogę na r. 1902-3 otrzymał G. Daniłowski.

2. Na wiosnę 1904 r. Żeromski odszedł z zajmowanego przez ośm lat stanowiska pomocnika bibliotekarza w Bibliotece Zamoykich. Pragnął je ustąpić Arturowi Górskiemu, którego też zapewne polecił wprost dyrektorowi Biblioteki T. Korzonowi. Ze stanowiskiem tem związane było mieszkanie „służbowe” przy ul. Żabiej; podczas nieobecności Żeromskiego zajmował je wtedy chwilowo W. Sobieski. Górski, po przyjeździe do Warszawy, rzeczywiście zamieszkał przez czas krótki przy Żabiej. Kiedy jednak Korzon dał mu do zrozumienia, że ma inne zamiary co do powołania zastępcy bibliotekarza, usunął się z mieszkania. W ten sposób i ta inicjatywa Żeromskiego skończyła się niepowodzeniem. W. Sobieski właśnie w r. 1904 wydał był drukiem tom I

Przy chronicznem zaparciu należy przez pewien czas stosować rano naczczo oraz wieczorem przed udaniem się na spoczynek pół szklanki naturalnej wody gorzkiej **Franciszka-Józefa**.
Tg 1003

PO CIĘŻKIEJ PRACY W NAŁĘCZOWIE KAPIELE ŻELAZISTE. BOROWINOWE. ELEKTROTHERAPIA
najlepszy odpoczynek woj. Lubelskie ng 11569 **KONCERTY, DANCING, BRIDGE, SPORTY**

Proces starosty Twardowskiego

W trzecim dniu rozprawy przeciwko staroście Twardowskiemu zeznawać mają według ustalonego terminarzu p. o. starosty Jan Cwinarowicz w Świeciu, inż. Zygm. Tysza z Torunia i starosta działdowski Wład. Horwath.

Kilka minut przed rozprawą, woźny sądowy wywiesza na drzwiach sali obrad tablicę z napisem: „Jawność wykluczona”.

Wczekiwanie — plotki i ploteczki, domysły. Jak się później okazało, zarządza została u wszystkich oskarżonych — w tym procesie — rewizja oso-

kowski. Prócz zapłaconych rachunków (1 425 zł) pozostało jeszcze sporo innych z czasu urzędowania Twardowskiego, lecz temi rachunkami się nie interesowałem.

Prokurator: Co robił osk. Roszkowski z resztą rachunków?

Osk. Roszkowski wyjaśnia, że oddał je dr. Twardowskiemu. Dalej osk. Roszkowski oświadcza, że nie podjął rachunków dnia 3 lipca w Banku Gospodarstwa Krajowego, jak twierdzi akt oskarżenia. Na pytanie oskarżonego Roszkowskiego, świad. Horwath zezna-

„Archiwum Zamoykiego”, oraz tom „Szkiców historycznych”, dedykowany St. Żeromskiemu. O tych książkach jest mowa w powyższym liście. List jest bez daty. Ustalono ją tutaj według informacji p. A. Górskiego.

3. Okoliczności trzeciego listu stają się jasne w świetle informacji, udzielonych łaskawie przez adresata, prof. A. M. Skałkowskiego.

„W r. 1910 zajmowałem się wydaniem zbioru dokumentów „Les Polonais en Egypte”. Dlatego Żeromski zwrócił się do mnie o wyjaśnienia dotyczące Józefa Sułkowskiego. Odwiedził mnie nawet na Quai d'Anjou, gdzie mieszkałem w oficynie Hotelu Lambert u pp. Cazinów. Pożyczałem mu wstęp do wspomnianego wydawnictwa, już się drukującego. Z rozmowy wynikało, że chciał się trzymać prawdy historycznej i dlatego wahał się, czy może pozostawić (w dramacie) wiarusa-towarzysza Sułkowskiego, skoro źródła o takim wspominają... Poruszał też jako przyszły temat rok 1846, wśród moich zastrzeżeń co do interpretacji...”

Autografy dwóch pierwszych listów zostały mi użyczone łaskawie przez żonę śp. W. Sobieskiego; autograf trzeciego znajduje się w Bibliotece Poturzyckiej we Lwowie.

Stanisław Pigoń.

„Mauriac i Ewangelści”. W artykule Karola Huberta Rostworowskiego, zamieszczonym, jako feljeton kulturalny, w numerze 252 z dnia 31. V. br. wkradła się omyłka, zniekształcająca sens zdania. Wypadł mianowicie wiersz zestawu w zdaniu które powinno mieć następujące brzmienie (podkreślamy opuszczone słowa): „A jeżeli chodzi o prawdę historyczną, to, wobec roli jaką Jezus odegrał w dziejach świata, traktowanie, powiedziałbym realistyczne i idealistyczne jego postaci — posiadającej dwie natury: boską i ludzką — jest koniecznością, pomijanie zaś jednej z tych natur jest tak oczywistym fałszem jak Napoleon bez rewolucji francuskiej, lub rewolucja francuska bez Napoleona”.

NIC MILSZEGO nad kąpiel z **SOLĄ PACHNĄCĄ**
M. MALINOWSKIEGO
Orzeźwia, uspokaja nerwy, nadaje ciału miły zapach kwiatów. — Zapachy: lawenda, róża, bez, violette, woda kolońska, leśna. —
LAB. CHEM. FARM. WARSZAWA, UL. CHMIELNA 4
DO NABYCIA WE WSZYSTKICH, PIERWSZORZĘDNYCH FIRMACH.
Tg 1002

bista za poszukiwaniem broni, z rezultatem pozytywnym, co spowodowało oóźnienie się rozpoczęcia rozprawy o godzinę.

Jako pierwszy świadek zeznaje obecny starosta działdowski Wład. Horwath, który, na żądanie oskarżonego, zeznał pod przysięgą.

Jako następca — po dr. Twardowskim — nie badałem urzędowania mojego poprzednika, ponieważ lustrację przeprowadził poprzednio insp. samorządowy dr. Banaś. Z początkiem lipca 1935 r. nadszedł do starostwa przekaz pieniężny w wysokości 3 000 zł, nadany przez Bank Gospodarstwa Krajowego, adresowany na nazwisko dr. Twardowskiego. Była to subwencja. Ponieważ przekaz ten związany był z urzędową działalnością mego poprzednika, spowodowałem wypłacenie do rak moich tej kwoty, co też nastąpiło. Pieniądże te użyłem na zapłacenie zaległych rachunków w kwocie 1 425 zł, natomiast za resztę zamówiłem papę dachową na pokrycie dachów do stogów. Rachunki w wysokości 1 425 zł powstały z czasów urzędowania dr. Twardowskiego, o czym doniósł mi p. wicestarosta Rosz-

kowski. Prócz zapłaconych rachunków (1 425 zł) pozostało jeszcze sporo innych z czasu urzędowania Twardowskiego, lecz temi rachunkami się nie interesowałem.

Prokurator: Jak było w owym czasie zadłużenie powiatu?

Śwd. Horwath nie może określić, stan był płynny.

Przewodniczący dr. Jodłowski: Czy osk. Leśniak był urzędnikiem wydziału powiatowego i czy była uchwała?

Śwd. Horwath: Zdaje mi się, że nie. Uchwały takiej nie było.

Przew. dr. Jodłowski: Jaki był rycałt budżetu samochodowego?

Śwd. H.: Nie wiem dokładnie; zeznania moje w śledztwie opierałem na podaniach rachuby.

Osk. Twardowski: Czy świadek przeprowadzał z osk. Roszkowskim rozmowy na temat zeznań, jakie miałem złożyć w śledztwie?

Obrona wnosi w tem miejscu o wykluczenie jawności. Prokurator się przyłącza. Sąd postanawia wykluczyć jawność.

Po pół godzinnej przerwie przywrócono jawność, a w charakterze świadka staje p. wicewojewoda pomorski S z c z e p a ń s k i, którego zamiast na

dzień 10 bm., przesłuchano dzisiaj, w trzecim dniu rozprawy. Świadek Szcze-pański zeznaje: W czasie, gdy dr. Twardowski był starostą działdowskim, byłem naczelnikiem wydziału bezpieczeństwa publicznego w wojew. pomorskim. Dr. Twardowski cieszył się opinią dobrą, tak pod względem administracyjnym, gospodarczym i politycznym. Później dowiedziałem się, że dr. T. lubił pić i grać w karty. W czasie rozpowszechniania się wieści o chaotycznej gospodarce dr. T., przybył oskarżony do mnie i przedłożył mi rozliczenie kwot, które pochodziły z funduszu Banku Rolnego. Następnie przysłał dr. T. drugie rozliczenie. Po przeprowadzonej lustracji, insp. samorząd. dr. Banaś wpadł na fikcyjne kwity i listy płac. Po przeniesieniu, skarżył się do mnie dr. Twardowski na podchodzenie subiektywne ze strony dr. Banasia. Na to oświadczyłem, że o ile są to niewłaściwości gospodarcze, może nastąpić wyjaśnienie.

Przew. dr. Jodłowski: Czy osk. dr. T. otrzymał ze strony świadka ostrzeżenie?

Śwd. Szczep.: Nie dałem ostrzeżenia, jak z mego zeznania wynika.

Przewodniczący: Czy kiedykolwiek przed kim innym?

Świadek: Nie.

Starania dr. Twardowskiego o specjalne kwoty na specjalną akcję były szczęśliwe ze względu na cele osadnicze i takowe też otrzymał, m. i. z Banku Rolnego. Pomylił dr. T. znaczenie pisma, bowiem była mowa o celowości politycznej. Kwoty, udzielone przez Bank Rolny nie były funduszem politycznym, dysponowałem z ministerstwa otrzymanym funduszem politycznym, lecz suma była mała i rozprawa-dzona była do wszystkich starostw.

Przew.: Czy osk. dr. T. otrzymał fundusze na śledzenie działaczy opozycyjnych?

Śwd.: Nie. Takich zarządzeń nie wy-dawałem.

Przew.: Czy osk. dr. T. z tych tak zwanych funduszy politycznych musiał się rozliczać?

Śwd.: Nie wiem, to nie mój dział, to dział gospodarczy. Dr. Twardowski zwrócił się do grona osób o fundusze na cel polityczny i pieniądze te jako partyjne otrzymał.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Czerwiec

4

CZWARTEK

Kalendarz rzym.-kat.

Czwartek: Opat br., Franciszka kr.

Piątek: Suchy dz., Bonifacego b.

Kalendarz słowiański

Czwartek: Litomila

Piątek: Dobromila

Słońca: wschód 3,34

zachód 20,08

Długość dnia 16 g. 34 min.

Księżyc: wschód 19,49 zachód 2,37

Faza: 1 dzień przed pełnią.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: dziś plus 0,18 mtr.

Przepowiednia pogody na czwartek: Zachmurzenie zmienne z przelotnymi przejaśnieniami, nieco cieplej. Miejsce-wo przejściowe burze.

NOCNA SŁUŻBA APTEK.

Śródmieście: Apt. św. Marcina, ul. Ratajczaka 12. — Apt. św. Piotra plac św. Krzyżki. — Apt. Pod Białym Orłem, Stary Rynek 41. — Apt. przy Rynku Śródeckim 1. — Jeżyce: Apt. Mickiewicza, ul. Dąbrowskiego 10. — Apt. Pod Opatrnością, ul. Dąbrowskiego 76 (róg Staszi- ca). — Łazarz: Apt. przy ul. Matejki 1. — Apt. Plucińskiego ul. M. Focha 72. — Apt. Karpiń- skiego, ul. M. Focha 158 (Górczyn). — Wilda: Apt. przy Bramie Wildeckiej, G. Wilda 3. — Apt. Fortuna, G. Wilda 96. — Solacz: Apt. przy ul. Mazowieckiej 12. — Główna: Apt. przy Krzy- zu, ul. Główna 19. — Staroleka: Apt. miejscowa.

KRONIKA MIASTA POZNAŃA

ZYCIE AKADEMICKIE

— * **Sodal. Pań Akademickich.** Dn. 2. bm. od- będzie się zebranie sekcji wykształcenia religij- nego o godz. 20 w Szkole Społecznej, ul. Pod- górna.

— * **Sodal. Pań Akademickich.** Nabożeństwo odbędzie się dn. 7. bm. o godz. 9 w kaplicy, przy ul. Zielonej 2. Zebranie o godz. 10.45 w lokalu Kat. Szkoły Społecznej, ul. Podgórna 12 b.

WYCIECZKI

— * **Wycieczka w nieznanne.** Sekcja Misyjna przy I. Sodalicii Pań Miejskich przypomina, że odjazd na wycieczkę w „nieznane“ nastąpi w czwartek 4 bm. punktualnie o godz. 2 z ul. Piekary.

WYKŁADY

— * **Genjusz dający lepsze jutro.** Starani- em „Sekcji Pomocy Doradźnej“ przy „Miejskim Komitecie Pomocy Bezrobot- nym“ urządzi się dwa odczyty na tematy: 1) „Genjusz świata zbawca Narodu i Ludz- kości“, a 2) „Harmonia społeczna jako roz- wój ewolucyjny — trwała zgoda — po- wszechny dobrobyt“.

Odczyty te zostaną wygłoszone w nie- dziele, 7 czerwca r. b. o godzinie 12 i pół w sali 17 Uniwersytetu (Collegium Minus).

Bilety w cenie 25, 45 i 90 groszy (z po- datkiem 50 gr. i 1 zł) można wcześniej na- bywać u portjera Uniwersytetu.

Czysty dochód przeznaczają się na „Po- moc Doradźną dla najbiedniejszych“ i pro- pagandę zbawczej ideologii Hoene - Wroń- skiego.

WIECZORY, KONCERTY

— * **Popis uczniów szkoły muzycznej im. Chopina.** Doroczny popis uczniów odbędzie się dn. 6 bm. o godz. 20 w sali koncertowej św. Marcina. W programie m. i.: Mendelssohn — Scherzo e-moll, Beethoven — Chór Derwiszów, Ries — Perpetuum mobile.

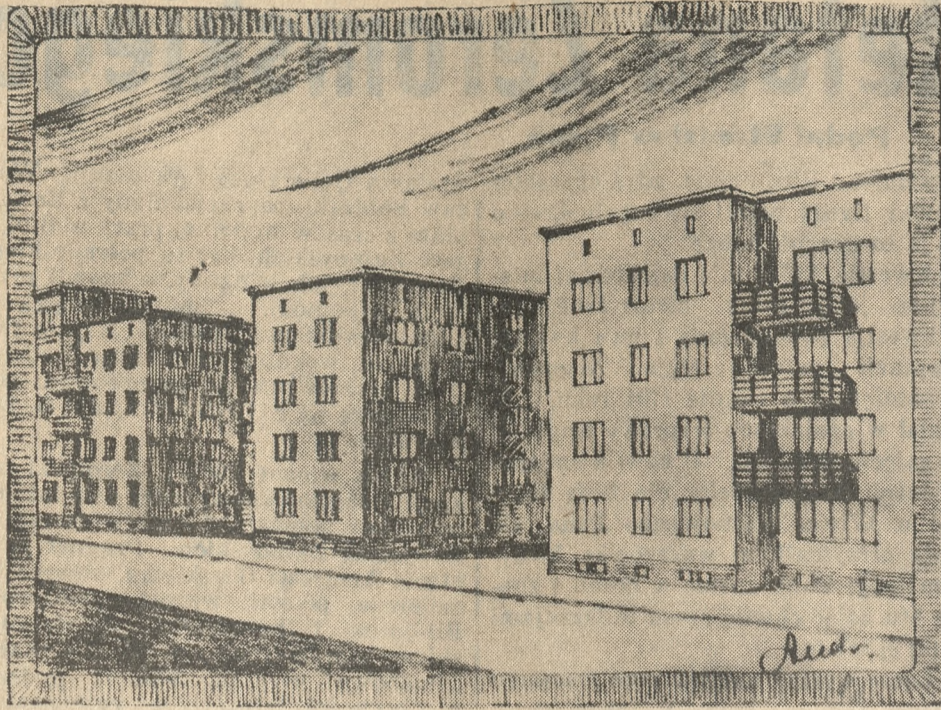
KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Liga Morska i Kolonjalna** (oddz. Łazarz) urządzi dnia 7 bm. o godz. 16 w parku Wilsona zabawę na rzecz Fun- duszu Obrony Morskiej. W programie zabawy przewidziane są dwie orkiestry wojskowe, ognie sztuczne i różne nie- spodzianki.

— * **Stowarzyszenie Dzieciństwa Pana Jezusa parafii św. Marcina** urządzi w środę 3 bm. zabawę latową dla dzieci na Przepadku. Zbiórka dzieci o godz. 14 przy kościele św. Marcina, poczem wy- marsz pochodu z orkiestrą na Przepadek.

— * **Obrazy kupiectwa w sprawach lo- katorskich.** Wspólne zebranie członków Centr. Zw. Lokatorów i Sublokatorów Zachod. Polski wraz z członkami Obwo- du I. Zw. Drogrzystów oraz członkami Zjed. Kupców Detalistów branży kolo- njalno - spożywczej odbyło się w ub. ty- godniu pod przewodnictwem p. mg. Jabł- kowskiego. P. Piątkowski zwrócił na to uwagę, że podatek od lokali uchwalono pobierać jako ekwiwalent za ochronę lo- kali tak mieszkaniowych, jak handlo- wych i przemysłowych, a wpływy z tego podatku mają służyć celom rozbudowy miast. Z chwilą zniesienia ustawy o o- chronie lokatorów winien także automa- tycznie upaść podatek od lokali. Uchwa- leno też jednogłośnie rezolucję treści na- stępującej: „Zgromadzeni kupcy w dniu 28 maja 1936 w Poznaniu usilnie proszą Rząd 1. o przywrócenie ochrony lokato- rów dla przedsiębiorstw handlowych I. i

Tak będą wyglądały domy „Vesty“ przy ul. Bukowskiej



Jak już donosiliśmy, na terenach, obejmujących obszar ca. 5000 metrów kwadratowych, położonych przy ul. Bu- kowskiej nr. 11-13, Towarzystwo i Bank „Vesta“ projektują budowę trzech wiel- kich budynków mieszkalnych. W tym roku staną pod dachem dwa budynki, zwrócone pionowo do ulicy Bukowskiej. Oświetlenie główne uzyskają budynki ze strony wschodniej i zachodniej.

Pomiędzy budynkami powstaną dwa przejścia, które później tworzyć będą po- łączenie pomiędzy ulicą Bukowską i Ale- ją marsz. Piłsudskiego.

CHORZY LECZĄ SIĘ W KRAJU Silniejsza i skuteczniejsza w działaniu, niż podobne środki zagraniczne, jest nasza **SÓL MORSZYŃSKA** lub **GORZKA WODA MORSZYŃSKA**. Stosuje się w niedomaganiach żołądka, przy zaparciu stolca i cierpieniach wątroby. Żądać w aptekach i składach aptecznych. ng 10 520

II. kategorii świadectw przemysłowych, zniesionej dekretem Prezydenta R. P. z dnia 14. 2. 1935 (Dz. Ust. R. P. nr. 82, poz. 504); 2. o obniżeniu o 50 proc. podatku od lokali; 3. o jak najspieszniejsze przepro- wadzenie reformy systemu podatkowego, który posiada ogromne znaczenie dla wypłacalności komornego.“ — Następuje obszerniejsze umotywowanie powyższej rezolucji.

Z TARGU

— Dnia 3. b. m. na placu Sapieżyńskim pla- cono (w złotych za pół kg wżg. za sztukę):

Nabiał: masło wiejskie 1,20—1,30, masło mlecz. 1,30—1,35, twaróg 25—30, śmietana (litr) 1,00—1,20, mleko (litr) 20—22, jaja (mendel) 85—90.

Mięso: wieprzowina 75—1,00, wołowina 50—90, cielęcina 50—1,20, skopowina 80—1,20, słonina 90—95, smalec 1,15—1,20, mózg ciel. 50.

Drób i dziczyzna: gura 1,60—3,20; kaczka 2,00—2,50, geś 3,00—5,00, gołębie (para) 80—90, indyk 5,00—7,00, perlice 2,00—3,00, kró- lik 1,00—1,20, par a kurczak 2,00—2,50.

Ryby: szczupak 1,30—1,40, węgorz 1,10—1,20, lin 90—1,00, leszcz 50—80, białe ryby 20—40, sandacz 2,20, dorsz (dziel.) 40—50, ryby śnięte 20—30 gr mniej, karp 1,30—1,40.

Raki: mendel 80—2,50.

Jarzyny (w groszoch): ziemniaki 4—5 ce- bula 30—40, szpinak 5—10, buraki 8, marchew 20—30, pietruszka (pecezek) 10, seler (sztuka) 10—30, kapusta (główna): biała 20—30, wło- ska 15—30, modra 20—50, rabarber 5—10, zielona salata 5—15, rzodkiewki (pecezek) 5, młoda marchew (pecezek) 15—20, młoda kala- repa 10—15, ogórek 35—60, szparagi 30—50, ka- lafior 30—50, cebula ml. 5.

Owoce: jabłka 20—50, agrest 15—20, po- marańcze 60—80, owoce susz. 80—1,00, banany szt. od 30—50.

Wyjazd dzieci polskich z pogranicza

Dziś w południe wyjechały z Pozna- nia polskie dzieci szkolne z pogranicza niemieckiego z powiatów babimojskiego i złotowskiego. Dzieci w liczbie przeszło 180 przyjechały do Poznania w piątek, skąd wyjechały do Krakowa, gdzie zaba- wili przez święta. Młodzież, podejmowa- ną była przez dzieci szkół krakow- skich. Po zwiedzeniu zabytków Krako- wa wycieczka wyjechała do Częstochowy, gdzie uczestniczyła na nabożeństwie w kaplicy Matki Boskiej Częstochowskiej. Wczoraj nastąpił powrót do Poznania. Na dworcze powitały przybywającą mło- dzież dzieci szkół poznańskich, harce- rze i członkowie Towarzystwa Opieki nad Dziećmi Polskimi w Niemczech. W pochodzie z gołkami, wspólnie z młodzie- żą poznańską, dziatwa udała się do Zoologu. Po wspólnym zwiedzeniu zwie- rzyńca zgromadziła się młodzież w wiel- kiej sali ogrodu zoologicznego, gdzie od- była się wieczornica. Uczniowie szkół poznańskich zabawiali małych gości róż- nymi popisami.

Na program złożyły się śpiewy, żywe

Domy „Vesty“ o czterech kondygnac- jach tworzyć będą co do wysokości jed- ną linię wytyczną z obecnym gmachem P. K. O. przy zbiegu ul. Bukowskiej z ul. marsz. Focha.

W dwóch blokach powstaną: 4 mie- szkania 5-pokojowe, 30 mieszkań 3-po- kojowych i 20 mieszkań 2-pokojowych.

Każde mieszkanie będzie wyposażone w kuchnię, łazienkę i spiżarnię. Mieszka- nia 3-pokojowe i 5-pokojowe w pokoik dla służby.

Nowe bloki mieszkalne przy ul. Bu- kowskiej zaprojektował inż. Marjan Andrzejewski z Poznania.

RÓŻNE

— * **Biblioteka Raczyńskich** w sezonie letnim (w ciągu czerwca, lipca i sierp- nia) otwarta jest od godz. 9 do 15 bez przerwy.

— * **Kolonje letnie dla młodzieży P. C. K. w Pucku** odbędą się w dwóch turnusach: dla dziewcząt od 7 do 27 lipca rb. i dla chłopców od 29 lipca do 18 sierp- nia rb. za opłatą złotych 45 od osoby łącznie z kosztami za wyieczki. Zgłosze- nia imienne dzieci w wieku od 14 do 16 lat w terminie do dnia 10 bm. przyjmuje komisja okręgowa kół młodzieży P. C. K. Toruń, ul. Mickiewicza 2-4.

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Jeszcze o wypadku autobusowym.** Wczorajsza nasza wiadomość w sprawie wypadku autobusu na linii Poznań — Krotoszyn nie była ścisła. Mianowicie autobus nie wjechał do rowu, lecz wpadłszy w rów, wywrócił się. Nie stało się to pod Krotoszyna, lecz pod Koźmi- nem. Pasażerowie, którzy jechali do Krotoszyna, byli zmuszeni iść pieszo do Koźmina, a stamtąd dalej jechać pocią- gami lub taksówkami. Autobus, który należał do Poznańskich Linij Autobuso- wych, wyciągnięto z rowu z pomocą dźwigu. (pt)

— * **Poszukiwanie zaginionego.** W d. 30 maja rb. wyszedł z domu i dotychczas nie powrócił mieszkający na działce 107 przy Alei Bałtyckiej Franciszek Skła- dowski. Rodzina zwróciła się do policji z prośbą o zarządzanie poszukiwań za zaginionym. Jest on brunetem o pociągłej

KRONIKA TOWARZYSKA

Restauracja w Hotelu Polonia, Grun- waldzka 18, poleca bezpłatnie salę nowo- odrestaurowaną i pokoje klubowe na wszelkie uroczystości. Kuchnia wyborowa. Ceny niskie. Wieczorem dancing. Ng 8698

twarży, czarnych oczach i długich wa- sach. Ubrany był w podniszczoną odzież i szary płaszcz. Na prawej ręce Skła- dowski ma tatuaż, wyobrażający głowę mężczyzny. (kl)

— * **Najeżdżanie przez samochód.** W pobliżu dworca zachodniego na ul. Mar- szałka Focha najeżdżał samochód, wlas- ność hr. Arnima z Netzow pod Templi- nem w Brandenburgji p. Macieja Sza- frańskiego z Poznania (ul. Dąbrowskiego 66). Z powodu pokaleczeń p. Szafran- skiego przewieziono do szpitala miejskie- go, skąd mógł on, po nałożeniu opatrun- ku, udać się do domu. (kl)

— * **Skutki lekkomyślnej zabawy.** Na terenie robót ziemnych na Wildzie, zaba- wiał się we wtorek po południu kilku chłopców popychaniem wagoników ko- lejki polowej. W pewnej chwili wagon kolejki wykołoił się i wjechał na nogę 8-letniemu Zygrydowi Zobelowi (ul. Pa- miątkowa 13). Chłopiec odniósł głęboką ranę szarpaną na podudziu długości 12 centymetrów. Dotkliwie poranionemu u- dzielilo pomocy lekarskiej pogotowie ra- tunkowe i przewieziono go do domu. (kl)

KRONIKA POLICYJNA

— * **Sploneszeni włamywacze.** Nieznani złodzieje zakradli się ubiegłej nocy do działu bławatów niemieckiej spółdzielni Raiffeisen na Al. marszałka Piłsudskie- go. Włamywacze wtargnęli do wnętrza magazynu przy pomocy podrobionych kluczy i spakowali większą ilość towaru, przygotowując go do wyniesienia. Nie skradziono jednak nic, gdyż złodziei spło- szono. (kl)

KRONIKA SĄDOWA

— * **Proces o należenie do b. O. N. R.-u.** Na ławie oskarżonych przed sądem okrę- gowym w Poznaniu zasiadli Tadeusz No- waczyk i Andrzej Suchowiak, oskarżeni o to, że w grudniu ub. r. i w styczniu b. r. należeli do tajnej organizacji O. N. R., oraz że w początkach stycznia b. r. wydali, pod- pisali i kolportowali ulotkę tej organizacji, p. tyt. „Bojowicz“, w której znieważono osobę ministra spraw zagranicznych.

Oskarżeni do winy się nie przynali, twierdząc, że do O. N. R. nie należeli i nie mają nic wspólnego z nielegalną ulotką. Nazwiska ich, jak oświadczył osk. Nowa- czyk, zostały podpisane bez ich wiedzy przez nieżyjących im ludzi z b. O. N. R.

Po zamknięciu postępowania dowodo- wego zabrał głos prokurator Nehring, któ- ry podtrzymywał zarzuty oskarżenia i do- magał się ukarania Nowaczyka i Sucho- wiaka. obrońca oskarżonych, adw. dr. St. Celichowski dowodził, że w procesie opero- wało się poszlakami, które jego zdaniem nie mogą być przyjęte za podstawę skaza- nia i prosił o uniewinnienie.

Sąd po naradzie ogłosił wyrok, uznają- cy oskarżonych winnymi zarzucanych im czynów i skazał każdego z nich na karę łączną po 4 miesiące aresztu i 50 zł grzyw- ny, z zaliczeniem aresztu śledczego od dnia 29 lutego do 3 czerwca r. b. (m)

Z WIELKOPOLSKI

— * **Bydgoszcz.** Na ul. św. Trójcy dwóch na- pastników na tle porachunków osobistych na- padło 20-letniego Ferdynanda Laroche, zamie- szkałego na przedmieściu Rupienna, przy ul. Glinki 39. Poranili oni Laroche dość dotkliwie nożami. Karetka pogotowia przewieziono ofiarę zemsty do szpitala miejskiego. Napastników aresztowano.

— **Podczas obławy,** zarządzonej przez wła- dze bezpieczeństwa, jeden z policjantów strzelił w kierunku uciekającego Alojzego Miadzi, lat 20, mieszkającego stale w pow. chojnickim, a przy- byłego do Bydgoszczy w gronie kilku włamywa- czy. Kula utkwiała w plecach Miadzi, który wkrótce potem zmarł, nie odzyskawszy przy- tomności. Dwóch jego współników ujęto.

— * **Chodzież.** Bawiła w naszym mieście wycieczka dzieci szkolnych z Niemiec z rejonu zło- towskiego. Wycieczka w liczbie około 120 dzieci przyjęto na dziedzińcu szkolnym. Przemawiali: insp. Krzanowski, a imieniem uczniów miejsc. szkoły Hoffmann. Dzieci z Niemiec odśpiewały

50 złotych dziennie zarabia Panowie i Panie lekka praca

Zupełnie bezpłatnie! Tylko Abdel-Hanım

jest fenomenalnym i najslawniej- szym jedynym wyróżniającym się na całym świecie jasnowi- dzem-grafologiem, który posiada nadprzyrodzony dar jasnowidze- nia i hypnotyzowania — wybie- rze Ci zupełnie bezpłatnie i bez- interesownie szczęśliwy nr. losu, który pod gwarancją zostanie wylosowany. Wskaże gdzie tak- owo można nabyć oraz na życze- nie odgadnie Twą przyszłość, wprowadzi Cię na prawdziwy szczęśliwy Nowy Tor Życia, może dać Ci moż- ność stałego zarobkowania. Zatem natychmiast w każdej sprawie zwróć się do niego. Nadeszłj datę urodzenia, podać pytania, imię, i załączć 80 gr. znacznika na koszty portorji. Adresować: Jasnowiż Abdel-Hanım, Lwów 15, ul. Cer- kiewna 18/6, ng 11 186

Gabinet Racjonalnej Kosmetyki

„Madeleine“

Kosmetyki D-wej Magdaleny Poznańskiej
27 Grudnia 15 Telefon 54-37

Ng 11 670

„My wytrwamy“, poczem przyjęto ich śniadaniem.

Wizytacje kanoniczna na lekcjach religii przeprowadził w miejsc. szkolach ks. radca Norzykiewicz z Poznania. (m)

* Chodzież. „Tydzień P. C. K.“ rozpoczął się uroczystym nabożeństwem w kościele parafialnym. W nabożeństwie wzięły udział organizacje P. W. i W. F. Po nabożeństwie odbył się pochód wszystkich organizacji przez miasto. (m)

* Czarniejevo. Oddział Pszczelarzy w Czarniejevo urządził 3-dniowy kurs pszczelarski w dniach 5, 6 i 7 czerwca 1936 r. Otwarcie kursu o godz. 9.30 rano w sali p. Kledeckiego. Instrukctorem kursu jest dyr. Mendrala z Poznania. (n)

* Inowrocław. W pierwsze święto Zielonych Świąt we wszystkich trzech parafiach przystępowała dziatwa do I Komunii św. Duży procent biednej dziatwy ubrały panie miłosierdzia. Na ławie oskarżonych zasiadł 14-letni Stanisław Bartoszek, trudniący się zawodowo kradzieżami węgla. W czasie wypraw złodziejskich odgrywał on rolę t. zw. „skoczka“ na pociągi towarowe. Przez długi czas był on nieuchwytny aż wreszcie wpadł w ręce strażnika kolejowego. Sąd skazał młodocianego złodzieja na umieszczenie w domu poprawczym.

Samobójstwo popełnił 20-letni syn rolnika Stanisław Sławnowski z Przybysławia. Strzelił on do siebie z bronią w pierś. Powodem samobójstwa było oskarżenie go przez młodszego brata przed ojcem.

Kolo teatralne Rodziny Wojskowej wystawia dn. 4. bm. trzaktowa komedia Connersa „Roxy“.

Zwłoki nieznanego mężczyzny, którego nazwiska nie zdołano ustalić, wyłowiono z jeziora w pobliżu wioski Baranowice.

W rzeźni miejskiej zademonstrowano aparaty humanitarne „Radical“, służące do ogłuszania zwierząt przed ubojem.

25-lecie pracy zawodowej na samodzielnym stanowisku kierownika mleczarni spółdzielczej w Ośniszewku obchodził w minioną sobotę dyr. Feliks Palicki.

Po licznych burzach pow. inowrocławski nawiedziła znów klęska pożarów. W Broniewie na szkole Bronisława Żelaznego spaliły się stodoła i obora, narzędzia rolnicze, 2 konie, 8 krów, 11 świń i 40 kur. Straty wynoszą przeszło 13 000 zł. Podobnie groźny pożar wybuchł u Juliusza Manthey'a w Płowkówku, gdzie również spłonęły chlewy, stodoła, maszyny rolnicze oraz kilka sztuk inwentarza żywego. Stąd pożar przeniósł się do zabudowań sąsiedzkich, czyniąc duże szkody w zagrodach Minny Bohlenach. Wacława Jurka i Genowefy Witczakowej.

* Kościan. Z okazji 333-letniej rocznicy zgonu ojca Bernarda z Wąbrzeźna odbyło się w święta Zielonych Świąt w Lubiniu Triduum do św. Ducha z prośbą o rychłą beatyfikację ojca Bernarda.

Łazienki i plaża L. M. i K. w Kościanie została z dniem 31. 5. br. otwartą dla publicznego użytku.

Klub sport. „Unia“ w Kościanie obchodził w dniu 1. bm. 10-lecie swego istnienia i na program obchodu złożyło się zebranie jubileuszowe, oraz międzynarodowe zawody w piłkę nożną pomiędzy Eintracht — Frankfurt, a Unia — Kościan.

25-lecie pożycia małżeńskiego obchodzili w dniu 31. 5. br. pp. Stanisławowie Kozakowie z Glińska.

Publiczna szkoła powszechna nr. 2. urządziła w czasie od 30. 5. — 2. 6. br. wystawę robót rocznych. Czysty dochód przeznaczono na wychodźczą dziesiątkę szkolnych do Czestochowy, Krakowa, Wieliczki i Ojcowa. (mk)

* Leszno. W drugim dniu strzelania Bractwa Kurkowego do tarczy królewskiej najlepszy strzał oddał br. Trendowicz, dalej pp. Pokrywka, Książkiewicz, Kollat.

Obchód 10-lecia p. Prezydenta R. P. zapoczątkował wczoraj wieczorem capstrzyk. Dziś odbyła się uroczysta msza św., poczem poranek na program którego składały się śpiewy chóru „Dembiński“, występy orkiestry oraz deklamacje.

Podczas bójki w Łaniewie został uderzony kamieniem w głowę przez niej. Florczaka Józ. Michał Skrzypczak. Uderzenie było tak silne, że nastąpiło załamanie czaszki nad kością nosową. Na miejscu opatrzył rannego p. dr. Paśko z Osieczny, poczem przewieziono go do szpitala.

Zawody konne 17. p. ul. połączone z popisami akrobatycznymi na koniach i jazdą taczanek odbyły się w pierwsze święto Ziel. Świąt na boisku „Sokoła“. Zawody zgromadziły około 2 500 widzów. Pierwsze miejsce w konkursie oficerskim zajął por. Laskowski. W konkursie podoficerskim I. miejsce zajął plut. Dżbanyszek. Całość zawodów bardzo udana. (lh)

* Ostrów. Wybrany ostatnio na zawodowego wiceburmistrza m. Ostrowa p. mg. Gawroński zrezygnował z tego stanowiska.

Zjazd śpiewaczy VI okręgu odbędzie się 7. bm. Zawody śpiewacze rozpoczyna się o godz. 11 w teatrze miejskim. Od godz. 15 w ogrodzie strzelniczym miejskiej popisy dowolne chórów. Gospodarzem zjazdu jest ostrowskie „ECHO“.

Biura główne izby dominjalno-leśnej hrabstwa Przygodzice przeniesione zostały z Przygodzice do Antonina.

Nieszczęśliwemu wypadkowi uległ szwec Stendera z nowej dzielnicy. Zbliżył się z nadto do benzyna do palenicy lampy i spowodował eksplozję, poczem został poważnie poobrzany. (os)

* Ostrów. Do pierwszej komunii św. przystąpiło tu 800 dzieci parafii w niedzielę zielonoświąteczną. Uroczyste nabożeństwo odprawił i piękne kazanie do dzieci wygłosił ks. dziekan Plotka. Śpiewał chór kościelny. Przebieg uroczystości był niezwykle podniosły.

Tegoroczne zawody strzeleckie o godność króla kurkowego i rycerzy Kurk. Bractwa Strzeleckiego rozpoczęły się w II. święto Zielonych Świąt. Po nabożeństwie wyruszył pochód braci kurkowej ulicami miasta na strzelnicę Bractwa, gdzie rozpoczęto strzelanie do tarczy królewskiej i premjowej. Strzelanie trwać będzie do następnej niedzieli, kiedy nastąpi proklamacja. Pogoda nie dopisała.

Egzamin dojrzałości w państw. gimn. męsk. zdali: pp. Dominik, Grzeda, Kołodziej, Koemig, Kulas, Lassociński, Liberski, Olejniczak, Perz, Palys, Ptak, Radzimiński, Sobczak, Trzeński, Voelkel i Zawielak.

* Ostrzeszów. Spalił się dom mieszkalny p. Lorentza w Myjach. Pożar powstał od iskiei z komina.

W artykule, dotyczącym uroczystości śpiewaczej nad granicą niemiecką w Rychtalu, za-

Most pod Rogalinkiem będzie

ale niewiadomo kiedy

Pod Rogalinkiem, za Puszczykowem, przystąpiono w marcu roku ub. do budowy mostu przez Wartę. Przez cały rok 1935 — do jesieni — wbito po obu brzegach rzeki kilkanaście pali

nie uzasadnionego haraczu mieszkańcy okolicy skarżą się, że wieczorami nie mogą się dostać na drugi brzeg Warty i przewoźnik w swej budce głucho jest na wszelkie nawoływania.



Obecny stan robót przy budowie mostu przez Wartę pod Rogalinkiem. Prace te rozpoczęto już w roku 1935.

poczem powstała kwestja, czy most ma być drewniany, czy żelazny.

W bieżącym roku — przed trzema tygodniami — Fundusz Pracy rozpoczął budowę betonowych słupów pod przyszły most. Prace te mają potrwać jeszcze około 6 tygodni.

Kiedy most będzie przerzucony przez Wartę, niewiadomo, bo, jak się dowiedzieliśmy, przetargu na budowę tego mostu, bardzo potrzebnego, jeszcze nie było.

Narazie czynny jest pod Rogalinkiem prom, którego przewoźnik pobiera od osoby aż 20 groszy. Mimo tego nadzwyczaj wygórowanego i niczem

Ludziska radzą sobie w ten sposób, że albo nocują gdzieś w nadbrzeżnych chałupach, albo też, jak opowiedział naszemu wysłannikowi kierownik budowy mostu, „wypożyczają“ sobie jego łodzie i przeprawiają się na drugą stronę Warty, porzucając łodzie na brzegu. W dni targowe już od wschodu słońca długie sznurzy wozów czekają nieraz godzinami na swoją kolejkę, aby je przeprowiono na drugą stronę.

Uważamy, że powołane do tego czynnikowi winne z jednej strony zająć się energicznie budową mostu pod Rogalinkiem i ją przyspieszyć, a z drugiej wejrzeć w cennik oraz w samo funkcjonowanie czynnego tam promu.



Prom na Warcie pod Rogalinkiem, pobierający za przewóz 20 gr od osoby!

Gdy nie możecie zmrużyć oczu...

postarajcie się uspokoić wasz system nerwowy. Ziola magistra Wolskiego ze znak ochr. „Pasiverosa“, zawierające Passiflorę (Kwiat Męki Pańskiej) — roślinę o własnościach uspakajających, łagodzą zaburzenia systemu nerwowego: **nerwice serca, bóle**

i zawroty głowy, uczucie niepokoju oraz sprowadzają krzepiaczy, naturalny sen, nie powodując przyzwyczajania
Wytwórnia: **Magister Wolski, Warszawa, Złota 14.**
ng 10 471

szedł błąd, mianowicie podano, że chórem „Dzwon“ z Ostrzeszowa dyrygował p. Buchwald. Wyjaśniamy, że chórem tym dyrygował długoletni dyrygent p. Stefan Kosmala, a nie p. Buchwald, który był dyrygentem tu. Tow. Śpiewu im. Moniuszki w Ostrzeszowie.

250 dzieci z parafii ostrzeszowskiej przystąpiło w Zielone Świątki do pierwszej Komunii św. (n)

Kolo Włocianek w Ostrzeszowie otworzyło 3-tygodniowy kurs gotowania, w którym uczestniczy 30 kursistek.

* Rawicz. W ognisku K. S. M. z. otwarto wystawę prasy katolickiej i dobrych książek, która przedstawia się znakomicie. Wystawa trwać będzie do 7. bm. (rs)

* Strzelno. Ostatniej nocy dokonano włamania do mieszkania właściciela mleczarni p. urczyka w Strzelnie. Złodzieje zabrali 2 płaszcz.

* Trzemeszno. Egzamin dojrzałości w tut. gimnazjum zdali pp.: Adamczak Leon — Inowrocław, Balcerzak Mieczysław — Parlinek, Czerniejewski Zbigniew — Trzemeszno, Drybański Zygmunt — Orchowo, Graczyk Tadeusz — Kierzkowo, Jurgoński Romuald — Ławki, Jasiński Zenon — Mogilno, Kaźmierczak Kazimierz — Mogilno, Lawrenz Janusz — Trzemeszno, Roeske Wojciech — Trzemeszno, Szydłowski Władysław — Strzelno, Zajdlawicz Alfons — Trzemeszno.

* Wagrowiec. Zdali tu w miejscowym gimn. państw. egzamin dojrzałości następujący kandydaci: Bielecki Stefan, Cieński Seweryn, Dyk Tadeusz, Flis Tadeusz, Gramze Michał, Jabłanka Zenon, Jarecki Kazimierz, Martyński Marjan, Mitrega Jan, Polczyński Jakób, Przybylski Stanisław, Rozmarynowski Stanisław, Szulczewski Adam, Twardy Ignacy i Wydra Henryk. (wł)

Zamknięcie Muzeum Regionalnego

z powodu wysokiego wymiaru podatku od lokali

Śrem (su). W mieście naszym przy ul. Poznańskiej znajduje się, jedno z nielicznych na terenie Wielkopolski, Muzeum Regionalne, własność p. Feliksa Sałacińskiego. Zdołał on w ciągu 40-letniej działalności kolekcjonerskiej zebrać w dwóch dużych salach przeszło 3 000 przedmiotów, złączonych z kulturą i historją Śremu i okolicy. Zbrojownia p. Sałacińskiego posiada rzadko spotykaną broń sieczną i palną z czasów powstań narodowych, od Kościuszki aż po czasy powstania wielkopolskiego. W trzech dużych gablotkach umieszczono cenne okazy numizmatyczne. Obok duża szafka z zegarami z XVII i XVIII wieku. W następnej sali cenna galerja obrazów, szereg średniowiecznych rzeźb, kolekcji urn, dokumenty i t. d.

Śremskie Muzeum Regionalne dzięki tym cennym zabytkom cieszyło się

ogólnym powodzeniem, zwłaszcza młodzieży szkolnej. Wstęp był bezpłatny. Mimo to, że muzeum nie jest przedsiębiorstwem dochodowym, władze skarbowe nałożyły na właściciela muzeum, p. Sałacińskiego, wysoki podatek lokalowy. Z tej przyczyny p. Sałaciński był zmuszony ostatnio muzeum zamknąć, równocześnie interwenjował w tej sprawie w Izbie Skarbowej w Poznaniu. Izba Skarbowa nie uznała tłumaczenia się p. Sałacińskiego i nałożyła podatek lokalowy w takiej wysokości, jak ustalił urząd skarbowy w Śremie, przyczem stanowisko swoje umotywowała m. in. tem, że „wspomniane muzeum nie jest zakładem naukowym ani też oświatowym w rozumieniu odnośnego pojęcia ustawowego“.

Stanowisko władz skarbowych wywołało tak w Śremie, jak i w całej okolicy, zrozumiałe wrażenie.

Wszelkie artykuły kąpielowe
Największy wybór — najtańsze ceny

Kałamajski

Pg 4453-22,30

Fatalny upadek z pociągu

Bydgoszcz. (f) We wtorek z wieczornego pociągu na linii Inowrocław—Bydgoszcz, już pod samem miastem, wypadł 6-letni chłopiec Hieronim Jakubowski, syn pracownika Bacon-Export, Gniezno, zam. w Bydgoszczy przy ul. Toruńskiej 12. Skutki wypadku były tragiczne. Dziecko odniosło bardzo silne wewnętrzne obrażenia, częściowo złamanie kręgosłupa i strzaskanie czaszki.

W stanie beznadziejnym przewieziono malca karetką pogotowia do bydgoskiego szpitala miejskiego.

Z POMORZA

* Grudziądz. W tut. seminarjum nauczycielskim zdało 31 wychowanków egzamin nauczycielski. Zakład będzie jeszcze jeden rok czynny, ponieważ do Grudziądza przekazani zostaną repetenci wszystkich seminarjów naucz. z Pomorza i z Wielkopolski. W następnym zaś roku otwarte zostaną na obszarze obu województw dwa licea nauczycielskie, jedno we Wielkopolsce, a drugie na Pomorzu, mianowicie w Grudziądzu.
— Na posesji rolnika Migarzewskiego w Rudniku spalił się dom mieszkalny oraz stodoła. (gn)

* Toruń. Dn. 26. maja odbyła się konferencja przewodniczących klubów radzieckich pp. Schabo, Michalka, Antczaka. Wojewoda pomorski przesunął termin ponownego wyboru prezydenta miasta na dzień 10 czerwca.

Na terenie miasta pojawili się jacyś osobnicy, sprzedający podrobione obrazy Kossaka, Pałata, Axentowicza, którzy dla pozorów kolportują również oryginały. Policja śledząca skonfiskowała dwa falsyfikaty Kossaka.

W pobliżu przystani Klubu Wioślarskiego Wisła wyrzuciła zwłoki 11-letniego Aleksandra Pawelskiego, który utonął podczas kąpieli.

Odbyło się walne zebranie Konfraterni Artystów. Wybrano nowy zarząd, w skład którego weszli pp.: inż. Sylwestrowicz, dyr. Nowakowski i mg. Bieniasz.

Samochód kupców łódzkich, prowadzony przez szofera Jana Buebla z Łodzi wjechał w rów przydrożny przy wymianianiu furmanki. Pasażerowie Zydz Edward i Zelma Krat z Łodzi odnieśli lekkie okaleczenia.

Składki i pokwitowania

W administracji naszej złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: Tadeusz Bederski z podziękowaniem za otrzymane łaski 5 zł; — Romocka z Księtego 10 zł; — razem z poprzednio pokwitowaniami 388,60 zł.

Na biednych na Polesiu: Krystyna Bederska 5 zł; — razem z poprzednio pokwitowaniami 128,90 zł.

Na kościół w Naramowicach: S. Kamiński zamiast wieńca na trumnę śp. Anny Przybylskiej 10 zł; razem 10 zł.

KSIĘGI STANU GWYILNEGO

Zapowiedzi.

Dnia 2 b. m. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu):

Refer. admin. celnej mg. praw Zbigniew Wiśniewski i Anna Rydlewickówna; szofer Grzegorz Poliszczuk i służ. Jadwiga Makalowska; kup. Alfons Pluciński w Borysławiu i Anna Gielnik; przemysł. Bronisław Robak w Warszawie i Felicja Frankowska; owd. elektr.-mech. Edward Kalota i Stanisława Nowakowska w Kowalewku, pow. obornicki; por. w stanie spocz. Franciszek Świątowiec i Anna Dybalakówna, oboje w Sarnowie, pow. rawicki; pom. rzeźn. Józef Wileński i Lucja Ziwniak, oboje w Pelplinie; urz. gosp. Józef Nowaczyk i biur. Franciszka Skibińska w Łabiszynie, pow. szubiński; stol. Leonard Fórmanek w Śremie i Katarzyna Jankowiakówna w Maskowie, pow. śremski; owd. rob. Michał Leda i Ema Latusek; urz. bank. Edmund Łukasiewicz w Gdyni i urz. bank. Władysława Świerczyk; roln. Narcyz Radziszewski w Cieniejewie, pow. gnieźnieński i sekr. pryw. Pelagia Jankowska; refer. dyrekcji cel mg. praw. Teodor Mizgajski i siostra polsk. czerw. krz. Stefania Meżyńska; obuwn. Hans Gaworzewski i Albertyna Trocha; biur. Joachim Jagielka i szwaczka Prakseda Michałowska; rob. olestaw Tomaszewski i krawc. Józefa Malarczyk; handl. Alojzy Rożek i kasj. Aniela Wierzejewska; złotn. Stefan Kaczmarek i właśc. ski. Stefania Kaczmarekówna.

Zgony.

Dnia 2 czerwca 1936 roku zapisano następujące zgony: Agnieszka Krychowa, z domu Jachowska, 55 lat; Ignacy Nowak, ksiądz proboszcz, 81 lat; Józef Chmiel, 2 mies. 18 dni; Balbina Szyszowska, z domu Chmielewska, 49 lat; Franciszek Jankowiak, kupiec, 24 lat; Józef Gliński, emerytowany zawiadowca lasów, 78 lat; Marja Wawrzyniakowa, z domu Kuzoranka, 33 lat; Jerzy Woźniak, 1 mies. 26 dni; Irena Rumianowska, 2 mies. 5 dni; Marja Rutkiewiczówna, 8 mies. 22 dni; Anna Formalska, z domu Mrózówna, 57 lat; Adam Paluch, 1½ dnia; Magdalena Eiermann, z domu Stachowiakówna, wdowa, 54 lat; Emilia Jesse, diakonisa, 56 lat; Róża Babjarczykówna, 9 godzin; Edmund Klemens Rutkowski, kierownik drukarni, 55 lat; Ewa Nowakówna, 3 minuty; Stanisław Nowak, krawiec, 33 lat; Jan Maciejewski, robotnik kolej., 44 lat.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

„ECHO-MACIERZ” SKOŃCZYŁO LAT 50

Lwów, 1 czerwca.

Na ciemnych i stromych schodach gmachu skarbkowskiego, tej olbrzymiej harhary, gdzie mieścił się dawny teatr, gdzie w niezliczonych podwórzach i korytarzach można się zagubić tak jak w dżungli, było w sobotę o wiele więcej sapania, niż zwykle. Bo do lokalu, który zajmuje tam „Echo-Macierz” od lat czterdziestu, zdążyli weterani echowego „echistostwa”, śpiewacy, nieraz mający za sobą całe pół wieku służby — więc ludzie trochę sfatygowani, nawet jak na przedwojenne pokolenie, które w wielu egzemplarzach bywa nieraz towarem przedwojennym: dobrym w gatunku i trwałym. Dwóch założycieli lwowskiego „Echa”, przybyło osobiście, jeden z nich do dziś dnia świeci swoją srebrzystą ale wcale gęstą czupryną w pierwszym rzędzie „pierwszych tenorów”; trzeci, główny założyciel i niestrudzony animator „Echa”, przez radio tylko z poznańskiego swego mieszkania na św. Wojciechu słuchał tych grzmiących oklasków, jakimi nagradzano jego myśl, jego pracę i jego zasługę, bo od lat nie opuszcza nietylko mieszkania, ale i łóżka.

Ale duszą był z nami Marjan Julian Fontana — legendarny już dzisiaj śpiewak, organizator, towarzysz i artysta. Na ścianach echowej siedziby we Lwowie spogląda on z portretu na wizerunek Jana Galla, drugiego legendarnego echisty z przed lat wielu srebrnowłosego człowieka o głowie Sylena, który został archaniołem — dyrygenta nad dyrygenty oraz kompozytora, który pierwszy w Polsce dobrał się do „kwartetu męskiego” jak nikt przed nim i jak niewiele z tych, którym drogę był pokazał. A z fotografią zbiorowych, które „Echo-Macierz” oblepiło swe półwieczne ściany, patrzył na nas trzeci legendarny echista: Kajetan Bojarski, siwy tenor o młodzieńczym głosie, niezrównany i nigdy nie odżałowany „Kajcio” twórca mnogich „Ech” w tem i poznańskiego, wydarty nam prawie przed samym jubileuszem, ale w sercach zawsze żywy.

*

Fotografie miały wogóle wielki sukces. Coraz to stawali przed nimi starsi panowie, szukając siebie samych. Odnalazłszy, przenosili wzrok z tamtych szparagowato smukłych postaci na swoje pięknie zaokrąglone talje, i wdychali ukradkiem. Było ich немало ze wszystkich stron Polski, ale gros do dziś dnia siedzi we Lwowie, staje do szeregu i łączy swój głos z młodszymi. „Echo-Macierz” ma, jak powiedziałem, jednego pierwszego tenora, który liczy sobie pół wieku służby. Ma basów i barytonów, którym mało do pięćdziesięciu lat śpiewania brakuje. Weterani lat czterdziestu nie są rzadkością. Z takimi kadrami i z takim narybkiem, jakiego dostarcza lwowskie „gniazdo słowików”, jest z czem wstrząsnąć ścianami starej sali prób i jest z czem zadzwieżyć na estradzie.

*

Ma się rozumieć, że ten sobotni „wieczór zapoznawczy” upłynął tak, jak był powinien upłynąć: na uścisłkach i wykrzykniach: „To ty, Lolul — To ty, Witold!”; na wspólnej próbie starych i młodych echistów, którzy wzięli się do poloneza z „Halki”, aby otworzyć nim nazajutrz uroczysty koncert jubileuszowy — oraz na niekończących się wspominkach, których sentymentowi waleń dopomagały kieliszki, noże i widelce, przez echistów-gospodarzy przygotowane. Wszyscy weterani zgodnie mogą zaświadczyć, że echista zawsze umiał być głodnym, spragnionym i wesołym, gdy tego było potrzeba. I pod tym względem tradycja na wygasła, na szczęście. Słynne lwowskie wódki, równie słynne „kanapki” i najsylniejsza z nich wszystkich, dzisiaj w całej Polsce zdomowiona „kielbasa na widelcu” wciągnęła starych w krąg rzewnych wspomnień, a dla młodych ucielesniła pełną energią terażniejszość. Jedno tylko się zmieniło tym razem: śpiew przy stole. Starzy echisci nie potrzebowali sami fatygować gardła. Zastąpił ich synek czy bodajże wnuczek „Echa-Macierzy”: lwowski „Bard”, który śpiewał niestrudzenie hucznie, dzwicznie i wesoło.

*

Nie było nazbyt wcześnie, gdy opuszczaliśmy gmach skarbkowski — rzucając okiem na sterczącą tuż obok, ciemną masę teatru Miejskiego, w którym miał nazajutrz odbyć się koncert jubileuszowy. Na zakończenie dostaliśmy jeszcze jeden kasek, smaczniejszy od wszystkich poprzednich: wiadomość, że „Echo” poznańskie jednak przyjedzie, chociaż do ostatniej chwili zdawało się, że zostanie w domu, tak jak dziesiątki innych „Ech” rozrzuconych po całej Polsce, a zatrzymanych głównie przez... no, oczywiście przez kryzys, ciążyący na kosztach przyjazdu nie słabiej, niż na wszystkich innych kosztach wszystkiego w ogóle. Bo o wiele rzeczy jest w Polsce trudno, ale o porządne zniżki kolejowe dla śpiewaków pewnie nie najłatwiej. Nasze koleje mają, widocznie, tak olbrzymią frekwencję, że nieraz trudno im zdobyć się dla śpiewającej braci na coś więcej, ponad banalną „zielenoświąteczną” zniżkę „indywidualną”. „Warszawa” trzyma się mocno przy swoich cenach. Na nic dyrekcyjne telefony z prowincji i perswazje, że może... przecież... ze względu na półwiecze... „Nic z tego! Byłpa siemu!”

Jest w tem z pewnością racja. A co najmniej tak zwana „racja fizyka”. Gdyby śpiewacy, byli naprzykład bokserami to, proszę państwa, byłoby całkiem co innego. Bo i co za porównanie między boksem, a śpiewem, jeżeli idzie o zasięg kulturalny! Każdy to rozumie, więc i ja także. Więc zrodziła się na tym naszym jubileuszu myśl, której autora skromnie przemilczam — że dobrze by było przetrwać „Echa” na stowarzyszenia śpiewacko - bokserskie. A może lepiej na boksersko - śpiewackie. Przyszły jubileusz „Echa-Macierzy” miałby już tyśiące zamiejscowych uczestników. — Chyba że do tego czasu boks już wyjdzie z mody. Bo mimo wszystko zdaje mi się, że śpiew jest trwalszy od publicznego wybijania sobie zębów. Jest on prosto towarem przedwojennym, wyrabianym od pół wieku z góry w coraz lepszej jakości — a boks ledwie od kilku lat na rynkach się ukazał.

A poznańskie „Echo” przyjeżdża jutro. I zaśpiewa na cześć swojej „Macierzy”. Lwów czeka go z otwartymi ramionami.

Witold Noskowski.

ZE ŚWIATA KSIĄZEK DZIEJE SYRJI

Niestrudzony i niesłychanie płodny, dziś 66-letni Hilaire Belloc, który ostatnie lata poświęcił był historii angielskiej, z właściwą sobie rzutkością opracował obecnie nowy, bardzo oryginalnie ujęty temat, dzieje Syrii. Książka jest owocem podróży i pierwsze dwa rozdziały poświęcone są przyjeździe do kraju. Dopiero część historyczna daje zrozumienie tytułu, który brzmi „Pole walki”. Położona między wschodem a zachodem, Syria stanowiła od niepamiętnych czasów przedmiot pożądania sąsiadów i była terenem, na którym ścierały się dwie cywilizacje. Lecz była równocześnie i widownią ofiary krzyżowej. To też Belloc spleta jej dzieje z pierwiastków biblijnych i historycznych, a za punkt kulminacyjny uważa to, co stało się na Golgocie za czasów, gdy Tyberjusz władał Rzymem, a Pilat Poncki zarządzał z jego ramienia Judeą. Opis ukrzyżowania podaje Belloc w formie wrażeń rabina i jego przyjaciela Greka.

Opowiadanie swe doprowadza Belloc do r. 1291 tj. do upadku Akry i ostatecznego utrzymania się wschodu w posiadaniu kraju. Przeskakuje dalszych sześć wieków z okładem i przechodzi do obecnego położenia, któremu nie rokuje trwałości. Syrię, ciągnącą się z północy na południe podzielono na zachodnią i wschodnią, powodując się jedynie względami ekonomicznymi. Ten sztuczny podział musi stać się przyczyną dalszych niepokojów.

Co do kwestji palestyńskiej Belloc zajmuje podobne stanowisko, jak w swej głębokiej książce o Żydach (z r. 1922), gdzie wołał w swoim imieniu „Pokój Izraelowi!” ale przewidywał, że ogół Żydów drogo zapłaci za tyranię pieniądza, jaką światu narzucili

*) Hilaire Belloc: „The Battle Ground” — Londyn, Cassell, 1936.

dyrygenta nad dyrygenty oraz kom-

ŻYCIE KULTURALNE

NAUKA

Nowe dzieło prof. dr. T. Grabowskiego.

W nakładzie poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk ukazał się w tych dniach na półkach księgarskich pierwszy tom „Historji Literatury Polskiej” prof. dr. Tadeusza Grabowskiego. Tom ten obejmuje literaturę czasów przedrozbiorowych. Jak się dowiadujemy, drugi tom tego dzieła, obejmujący dzieje literatury aż do czasów dzisiejszych, wyjdzie z druku w ciągu najbliższych sześciu tygodni.

Odczyt o Chinach. Donoszą z Krakowa: Posel chiński w Polsce, dr. C. Ang-Hsin-Hai wygłosił tu w Collegium Novum odczyt w języku niemieckim p. t. „O życiu intelektualnym w Chinach współczesnych”.

Archiwa polskie od szeregu lat mają swój organ p. t. Archeion. Zeszyt ostatnio wydany (XIII) obok ciekawej pracy dr. Budki o papierni w Balicach z XVI wieku przynosi kilka prac informacyjnych o wartości różnych archiwów względnie o pewnych ich działach. Tak n. p. p. Dörflerówna omawia archiwalną miasteczka Sambora, dyr. Konarski akta wojennego generała gubernatora warszawskiego z lat 1831—1862, dyr. Łopaciński akta Rzymsko-Katolickiego Kolegium Duchownego w Petersburgu, dotyczące spraw unickich, a dr. Manieuffel rejestraturę okręgu naukowego warszawskiego. Poza tem dr. Tyszkowski ogłosił nieznaną instrukcję archiwalną z XVIII wieku, a wreszcie dr. Pomarański życiorys gen. Stachewicza jako twórcy archiwów Wojska Polskiego. Zagadnienia archiwalne obce poruszył naczelny dyrektor archiwów B. Suchodolski omawiając estońską ustawę archiwalną. Recenzje oraz sprawozdanie z działalności archiwów polskich w lata 1933 i 1934 zamkają publikację. Każdy, kto interesuje się sprawami archiwalnymi znajdzie w omawianym zeszycie dużo informacji i wiadomości. (J. St.)

Z Polskiego Tow. Historycznego. Z Łodzi donoszą nam (wp): Łódź oddział Pol. Tow. Histor. odbył dwa posiedzenia: naukowe z odczytem prof. Włodz. Dzwonkowskiego z Warszawy p. t. „Twórczość naukowa Szymona Askenazego, oraz Sekcji dydaktycznej z odczytem dr. A. M. Wodzińskiego p. t. „Nauczanie historii w Trzebieży”.

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Międzynarodowa wystawa drzeworytów. Z Warszawy piszą nam: W grudniu b. r. organizuje Instytut Propagandy Sztuki międzynarodową wystawę drzeworytów. Będzie ona drugą z cyklu wystaw drzeworytniczych, jakich urządzenie zamierzone jest w trzyletnich odstępach. Pierwsza taka wystawa, jak pamiętamy, odbyła się w listopadzie 1933 r. Do udziału w wystawie zaproszeni będą artyści wszystkich krajów europejskich, a także artyści Stanów Zjednoczonych, Kanady, Japonji i t. d. żydowskiej kapitaliści. Tu wypowiada

zdanie, iż stworzenie narodowej siedziby żydowstwa było aktem sprawiedliwym, miejsce jednak nie rokuje trwałości, gdyż świat arabski nigdy nie pogodzi się ze stanem rzeczy obecnym. Syria pozostanie nadal „polem walki”. Nawiasem mówiąc, piszę te słowa w godzinę po przeczytaniu depesz o groźnych starciach w Palestynie. Wypadki przyznają Belloc'owi słusność.

Książka jest przesiąknięta duchem katolickim i świetnie napisana. Na zakończenie warto wspomnieć o głębokiej uwadze autora z zakresu historii, a raczej genezy chrześcijaństwa. Wiara w jednego Boga pojawiła się poraz pierwszy w Syrii, wiara w nieśmiertelność duszy przyszła od Gallów z nad Atlantyku. (W. T.)

Wystawy książki. Z Warszawy piszą nam: Z okazji jjazdu bibliotekarzy polskich i konferencji międzynarodowego komitetu biblioteki, które, jak już donosiłem, odbywają się w Warszawie, otwarte zostały dwie wystawy i wystawa pięknej książki polskiej, zorganizowana przez warszawskie Tow. Bibliofilów Polskich oraz wystawa p. n. „Biblioteki Polskie”. Ta ostatnia obrazuje rozwój bibliotekarstwa polskiego od początków aż do chwili obecnej. Znajdują się tu materiały historyczno-monograficzne o największych polskich bibliotekach: Jagiellońskiej, Uniwersyteckiej w Warszawie, Narodowej, Kórnickiej, Czartoryskich, Ossolineum, Akademji Umiejętności, dalej materiały do dziejów dawnych bibliotek królewskich, klasztornych, Biblioteki Polskiej w Paryżu, zbiorów Rapperswilekich oraz wydawnictwa bibliotekoznawcze, bibliograficzne i t. d. Bogata jest kolekcja portretów osobistości zasłużonych dla książki i bibliotekarstwa. Osobny dział poświęcony jest dziełom i rękopisom Joachima Lelewela, w związku z 75 leciem jego śmierci.

LITERATURA

„Myśląca trzcina”. Znana autorka angielska, której prawdziwego nazwiska — wyznając w pokorze — nie znam, ale która pisuje pod paru pseudonimami, a najbardziej znana jest jako Rebeka West (wzięła nazwisko z „Rosmersholmu” Ibsena), ogłosiła przed kilku tygodniami dobrą powieść obyczajową „Myśląca trzcina” (The Thinking Reed, Londyn, Hutchinson, 1936). Tytuł wyjaśnia cytat z Pascala, który tak nazywa człowieka, ponieważ jest słaby i nigdy niepewny swego losu, ale rozumie, co dzieje się dookoła. Zmartwienie bohaterki tej powieści jest dość dziwnego natury: Oto wielkie bogactwo własne i męża skazuje ją na bezmyślne życie wśród bezmyślnego otoczenia kosmopolitycznej elity i plutokracji. Sylwetki z tego świata są doskonałe, kilka epizodów odznacza się efektywnością, ale trudno nie spytać: Czy pani Izabella nie zrobiłaby lepiej, gdyby spróbowała za swoje pieniądze stworzyć coś pożytecznego dla ludzkości i zajęła się jaką twórczą i szlachetną pracą? Znalazłaby zapewne większe zadowolenie, niż we wędrowaniu po modnych miejscowościach kąpielowych i kasynach. Jest trzcina i myśli, ale mogłaby myśleć z lepszym skutkiem. (W. T.)

MUZYKA

Paderewski na uroczystościach lisztowskich. Donoszą nam z Paryża: Odbyło się tu uroczyste odsłonięcie pamiątkowej tablicy ku czci Franciszka Liszta na frontonie domu przy rue du Mail, w którym wielki kompozytor węgierski mieszkał długie lata. Na uroczystości tej, wśród wybitnych osobistości ze świata politycznego i kulturalnego, był obecny I. J. Paderewski.

SLAWISTYKA

Wieczór łużycki. Z Warszawy donoszą: Tow. Przyjaciół Narodu Łużyckiego zorganizowało wieczór poświęcony twórczości: wybitnego kompozytora Bjernata Krawca i największego poety łużyckiego Jakuba Cisycyńskiego. Program wypełniły utwory obu twórców oraz odczyt o ich twórczości.

KRAJOZNAWSTWO

Monografia Królówki ukazała się nakładem Kola Krajoznawczego Uczniów Gimn. Państwowego w Bochni. Koło to już oddawną pracuje z zamiłowaniem w krajoznawstwie pod kierownictwem prof. Piotra Galasa. W ubiegłym roku, dnia 10 października minęło sto lat od czasu zgonu Kazimierza Brodzińskiego; urodził się on we wsi Królówce, w powiecie bocheńskim, 8 marca 1791 roku. Kilku uczniów — krajoznawców zebrało materiały z tej wsi; opublikowano je najpierw w „Orlim Locie”, a teraz zaś w osobnej książeczce. Czytamy w niem o położeniu wsi, drewnianym kościele, spalonym dworze Brodzińskich, metrycy poety, mieszkańcach Królówki i ich rozmaitych zwyczajach. Podobizna Brodzińskiego, fotografia, wśród których ciekawa jest reprodukcja metryki oraz nader sumienne opracowanie tematu są wzorem, jak młodzież może pomnażać swemi badaniami skarby nauki. (mj)

SZKOLNICTWO

Zadania liceów pedagogicznych. Seminarja nauczycielskie kończą w bież. roku swój żywot. Za rok aktualną będzie sprawa liceów pedagogicznych jako nowego typu zakładów kształcenia nauczycieli. Już obecnie ukazują się rozważania na temat programu pracy w przyszłych liceach. Krótki, lecz interesujący artykuł zamieścił w „Przyjacielu Szkoły” p. J. Czarniecki. Punktem wyjścia są wyniki krakowskiego „Zjazdu pedagogicznego”. Wyświetlił tam m. in. zasadę, by w pierwszym i trzecim roku studjów położyć nacisk na teorię, a drugi rok poświęcić na szkolenie kandydatów w praktyce pedagogicznej. (sn)

Jutro:

LWÓW DLA „ECHA” I DLA „ECH”
przez

Witolda Noskowskiego

Książki nadesłane

Jerzy Dobrzycki: „Stary Kraków. Kraków 1936. Wyd. Polski Związek Turystyczny.

Marja Czekańska: „Złodzenie Bałtyku”. Poznań 1935. „Badania Geograficzne”. Prace Inst. Geograficznego U. P., wydawane pod kierunkiem prof. geografji S. Pawłowskiego. Zesz. 15.

Jan Dylik: „Analiza geograficznego położenia grodzisk i uwagi o osadnictwie wszechhistorycznym Wielkopolski”. Poznań 1936. „Badania Geograficzne”. Prace Instytutu Geograficznego U. P., wydawane pod kierunkiem prof. geografji S. Pawłowskiego. Zesz. 16 i 17.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Gimnazjum kupieckie

Realizację reformy szkolnictwa handlowego zapoczątkowano w ubiegłym roku szkolnym tworzeniem gimnazjów kupieckich. Powstało ich wówczas osiemnaście w różnych ośrodkach w miejsce likwidowanych jednocześnie szkół handlowych trzy i czteroklasowych.

Na rok szkolny 1936/37 przewidziano reorganizację dalszych kilkudziesięciu szkół handlowych na gimnazja kupieckie, przewiduje się bowiem, iż tych ostatnich szkół powstanie dosyć dużo, mniejszej części, ile jest obecnie szkół trzy i czteroklasowych, t. j. zgorą sto.

Dotychczasowe ustosunkowanie się społeczeństwa do gimnazjów kupieckich było nadzwyczaj pozytywne i świadczy, że znaczenie i wartość tej szkoły jest w całej pełni doceniana. Ten stosunek społeczeństwa wyraził się w bardzo dużej liczbie zgłoszeń młodzieży we wszystkich miejscowościach.

Stosunek sfer gospodarczych do nowej szkoły kupieckiej ułożył się po myślnie. Można się tu powołać na najbardziej miarodajną w tym kierunku opinię prezesa Związku Izby Przemysłowo-Handlowych p. Klarnera, który w swej prokurze p. t. „W sprawie szkolnictwa handlowego” pisze między innymi:

„Niski poziom handlu w Polsce wyraża się w zupełnej niedostatecznej ilościowo i jakościowo sieci placówek kupieckich, przeważnie drobnych, źle zorganizowanych, nieumiejętnie prowadzonych, a prawie z reguły słabych materialnie. Kupiectwo nasze z trudnością wchłania nowoczesne prądy ulepszonej, racjonalnej techniki handlu, reklamy, dekoracji wystaw, organizacji pracy, metod akwizycji. Zawsze jeszcze stoimy w tych dziedzinach daleko w tyle poza państwami Zachodu.

„Wprowadzenie handlu polskiego na nowe tory zależy oczywiście bezpośrednio od ludzi, zatrudnionych w nim, od poprawienia dzisiejszej obsady personalnej handlu.

„Zagadnienie upowszechnienia w społeczeństwie polskim wykształcenia handlowego urasta do problemu o znaczeniu i wadze ogólnopaństwowej. Dlatego, gdy po długich przygotowaniach izby przemysłowo-handlowe przystępują do systematycznych prac nad ustaleniem programu naprawy handlu w Polsce od podstaw, zainteresowanie samorządu gospodarczego i organizacji kupieckich nowymi gimnazjami kupieckimi musi być specjalnie poważne i głębokie.

„Programy gimnazjum kupieckiego zostały uzgodnione najściślej z izbami przemysłowo-handlowymi i organizacjami kupieckimi.”

Pisząc dalej o tym, czego oczekuje od gimnazjów kupieckich handel, wymienia autor zaznacza, iż „kupiectwo polskie potrzebuje dopływu nowych, inteligentnych, wykwalifikowanych sił pracowniczych, które w szkole otrzymują nastawienie i fachowość, niezbędną do wniesienia do handlu tak potrzebnych mu elementów czynnych i odżywczych. Tego dopływu wymagają najistotniejsze interesy państwowe.”

Kupiectwo trzeba uświadomić o korzyściach, jakie mu da gimnazjum kupieckie, zapewniając dopływ elementu wykwalifikowanego, przygotowanego do pracy. Trzeba spowodować, ażeby kupiec w jak najszerszej mierze korzystał z tych współpracowników, których mu dostarczać będą gimnazja kupieckie.

Równocześnie skłonić trzeba kupca do tego, aby do gimnazjum kupieckiego zaczął sam posyłać swoje dzieci,

które kieruje dziś do szkół ogólnokształcących.

Gimnazja kupieckie są trzy i czteroklasowe. Uwzględniają one w programach wykształcenie zawodowe oraz w dość szerokim zakresie wykształcenie ogólne. Program obejmuje takie przedmioty, jak: organizacja i technika handlu, technika reklamy, towaroznawstwo, geografia gospodarcza, współczesne zagadnienia gospodarcze, arytmetyka handlowa, księgowość, stenografia, pisanie na maszynie, wiadomości przyrodnicze, język obcy, nauka o Polsce, współczesnej, religia, język polski, historia, matematyka, ćwiczenia cielesne. Przedmioty te są naturalnie rozłożone na trzy względnie czteroletnim kursie nauki, zapewniając młodzieży wszechstronnie i dostosowane do jej poziomu umysłowego przygotowanie ogólne i zawodowe — kupieckie.

Gimnazja kupieckie przygotowują młodzież do pracy w handlu detalicznym (w sklepach) w handlu hurtowym, w spółdzielczości; ze względu na kierunek wykształcenia, zapewniają młodzieży zdobycie szerokich wiadomości i umiejętności z dziedziny rachunkowości oraz sprawności techniczno-biurowych, absolwenci gimnazjum kupieckiego będą mogli znaleźć pracę

również i poza handlem towarowym, w przedsiębiorstwach przemysłowych, w bankowości, w ubezpieczeniach, a nawet w różnych działach administracji państwowej, która potrzebuje coraz więcej kandydatów o przygotowaniu gospodarczym, rozumiejących potrzeby życia i umiejących się do nich w swej pracy dostosować bez szkodliwego biurokratyzmu.

Do gimnazjum kupieckiego przyjmuje się młodzież w 13-ym roku życia po ukończeniu sześciu klas szkoły powszechnej. Po 3-ach względnie czterech latach nauki młodzież ta, ukończywszy szkołę, może odejść i rozpocząć pracę w handlu, w którym może dążyć do odbycia odpowiedniej praktyki do stworzenia sobie własnego, samodzielnego warsztatu pracy np. w postaci sklepu, przedstawicielstwa handlowego, fabryki i t. p. Dla przedsiębiorczych, energicznych i wytrwałych pracowników możliwości w tym zakresie są bardzo duże.

Absolwenci, którzy zechcą po ukończeniu gimnazjum kupieckiego kontynuować studia, będą to mogli uczynić, odpowiednio przepisy umożliwiają im bowiem przejście do liceów ogólnokształcących i zawodowych oraz dalej do szkół wyższych. Te różne możliwości, jakie absolutowo daje gimnazjum kupieckie, są szczególnie cenne dla młodzieży, gdyż ułatwiają jej przystosowanie się do zmieniających się często warunków.

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Ułatwienia dla płatników podatku gruntowego.** Ukazał się okólnik min. skarbu w sprawie usprawnienia poborów i egzekucji podatku gruntowego i innych należności, przypadających od drobnych rolników. Okólnik m. in. postanawia, że w celu ułatwienia w r. 1936 właścicielom gospodarstw rolnych do 15 ha (płatnikom indywidualnym) a w jednostkach zbiorowych wszystkim właścicielom gospodarstw (bez względu na obszar posiadanego w nich gruntu) spłaty, ciążących na nich należności, min. skarbu zarządziło, iż do przymusowego ściągania pierwszej raty podatku gruntowego za rok 1936, przypadającej od wymienionych rolników urzędy skarbowe przystąpią dopiero po dniu 30 czerwca 1936 r. Do tego terminu, t. j. do 30 czerwca br. upoważnione zostały zarządy gminne, do poboru od wymienionych rolników na podstawie ksiąg bierczych (woj. południowe), list rozkładu i nakazów płatniczych (woj. środkowe i wschodnie) i nakazów płatniczych (woj. zachodnie) pierwszej raty podatku gruntowego za r. 1936.

Z KRAJU

(k) **Wysoka tendencja dla funta utrzymuje się.** Na wczorajszych giełdach walutowych funt naogół utrzymał się na rekordowo wysokim poziomie, osiągniętym w sobotę, a — jak wiadomo, nienotowanym od 1934 roku. W godzinach rannych ujawniło się pewne nieznaczne osłabienie dewizy na Londyn, jednak w późniejszych godzinach wystąpiła ponownie mocniejsza tendencja. Zaznaczyć należy, że ostatnio angielski fundusz walutowy, w interwencji przeciw zwyżce funta w stosunku do franka, bronił kursu 75,87%; widocznie jednak interwencja ta nie była zbyt intensywna, gdyż, jak widać, kurs funta przekroczył ten poziom. Depoort jednomiesięczny od franka jeszcze wzrósł, natomiast 3-miesięczny wyraźnie spadł. Jest to wyrazem przekonania angielskich kół finansowych, że zmiana wartości franka francuskiego nastąpi w bardzo szybkim czasie. Pozostałe dewizy nie wykazały poważniejszych zmian. Zaznaczyć należy, że dewiza na Zurych wciąż notowana jest w Paryżu w pobliżu dolnego punktu złota.

(k) **Ożywienie w pracy polskiej floty handlowej.** Polska flota handlowa wykazuje stały rozwój, który szczególnie się zaakcentował w ostatnich latach. Przewozy floty polskiej w pierwszym kwartale zwiększyły się w porównaniu z tym samym okresem r. ub. o 28,1 proc. Wywóz na statkach, pozostających w naszej dyspozycji, zwiększył się z 179 do 224 tys. tonn — przy porównaniu pierwszego kwartału r. ub. z pierwszym kwartałem r. b.; przywóz wzrósł odpowiednio z 37 do 55 tys. tonn, wreszcie przewóz między portami obcimi — z 18 do 20 tys. tonn. Wywóz na statkach polskiej floty handlowej w stosunku do ogólnego wywozu przez porty polskie stanowił w I kwartale r. b. 8,3 proc.; przywóz stanowił w stosunku do ogólnego przywozu 13,3 proc., a łączny obrót wynosił 8,9 proc. ogólnych obrotów zamorskich przez porty polskie. Przewozy żeglugi nieregularnej zwiększyły się z 160 tys. tonn w pierwszym kwartale r. ub. do 187 tys. t. w pierwszym kwartale r. b., natomiast przewozy na liniach regularnych wzrosły z 74 tys. tonn do 113 tys. tonn.

(k) Z Międzynarodowej Izby Handlowej.

Ostatnio odbyło się w warszawskiej izbie przemysłowo-handlowej pod przewodnictwem prez. B. Hersego posiedzenie rady polskiego komitetu narodowego Międzynarodowej Izby Handlowej, a bezpośrednio potem pod przewodnictwem prez. Cz. Klarnera — ogólne zebranie członków tegoż komitetu. Na posiedzeniach tych zatwierdzono zamknięcie rachunkowe komitetu za r. 1935 oraz preliminarz budżetowy na r. 1936, przyjęto do wiadomości sprawozdanie komitetu za r. 1935 oraz sprawozdanie z aktualnych spraw prowadzonych przez M. I. H., uchwalono nowy statut komitetu i dokonano wyborów do władz komitetu. Prezesem komitetu wybrany został ponownie p. B. Herse, wiceprezes Międzynarodowej Izby Handlowej, ponadto w skład prezydium weszli pp.: Cz. Klarner, dr. F. Maciszewski, M. Szydłowski, E. Trepka, A. Falter i W. Fajans. Jednocześnie dokonano wyboru 30 członków rady, oraz kooptowano 10 członków tejże rady.

(k) **Import z Hiszpanji.** W związku z utrudnieniem windykacji należności eksporterów naszych do Hiszpanji Izba P. H. w Poznaniu zawiadania do czasu zasadniczego uregulowania rozrachunku z tym krajem, należności za towar należy wpłacać do Polskiego Towarzystwa Handlu Kompensacyjnego według przepisów instrukcji z dnia 20 października 1932 r. Dopiero po zatwierdzeniu tych formalności ministerstwo nadało pozwolenie przywozu. Formularze oraz instrukcje są do nabycia u delegata Zahanu urzędującego w Izbie P. H.

(k) **Nowe artykuły produkcji hut szklanych.** Huty szklane rozszerzają stale zakres swej produkcji. W r. 1935 pomimo ciężkiej sytuacji gospodarczej niektóre huty rozpoczęły produkcję baniek dla osesków ze szkła w rodzaju jenańskiego, masynek szklanych do parzenia kawy, termometrów pokojowych zewnętrznych i kąpielowych, szkła sygnałowego kolorowego z wtopioną siatką druciana, oraz galanterji wytwornej. Poza tem wznowiono produkcję szkła „niełuszczącego się”, odpornego na zmianę temperatury i wreszcie udoskonalono dział wełny i przędzy szklanej. (1)

(k) **Spółka Osadnicza S. A. w Poznaniu.** W dniu 27 maja rb. pod przewodnictwem wiceprezesa rady nadzorczej p. dr. Juljusza Trzcinińskiego odbyło się roczne walne zebranie akcjonariuszów Spółki. P. dyr. Słomiński przedstawił zebrany sprawozdanie oraz bilans z rachunkiem zysków i strat za rok 1935, zaznaczając, że pewna niżka cen na grunty powstrzymywała w minionym czasie reflektantów od ich nabycia. Pomimo to rok sprawozdawczy był dla Spółki pomyślny — sprzedano bowiem 92 parcele wiejskie oraz 90 parcel miejskich własnych i komisowych. Pod koniec roku sprawozdawczego jak i na początku roku 1936 dała się zauważyć już zwyżka cen za grunty miejskie, co ożywiło znacznie zainteresowanie klienteli. Podstawy Spółki są nadal silne i zdrowe i dają rękojmię dalszego pomyślnego rozwoju. Bilans zamyka się sumą zł 1.722.217,34 i wykazuje zysk w kwocie zł 31.567,96. Zebrani przyjęli bilans z rachunkiem zysków i strat do zatwierdzającej wiadomości i udzielili władzom Spółki pokwitowania. Z czystego zysku wydzielono 7% dywidend-

dy. Ustępujących członków rady nadzorczej wybrano ponownie. Zarząd spoczywa w rękach p. dyr. Jana Słomińskiego.

(A. W.)

Z ZAGRANICY

(z) **Pogłoski o szeroko zakrojonej reformie Banku Francji.** „Le Capital” donosi, że zapowiedziana reforma Banku Francji nie ograniczy się tylko do roli i charakteru rady regencyjnej Banku oraz kompetencji walnego zgromadzenia akcjonariuszy, lecz obejmie m. in. także politykę kredytową Banku. Pismo zapowiada, że należy się spodziewać uelastycznienia polityki dyskontowej. Niektóre koła polityczne uważają, że dyskonto weksli trzymiesięcznych jest w obecnej chwili niewystarczające o ile chodzi o przemysł i rolnictwo; w związku z tem podjęta będzie akcja o dopuszczenie dyskonta weksli dłuższej terminowych.

(z) **Odpyły z Holandji.** Jak wiadomo, z dnia 30 maja stopa dyskontowa Banku Niderlandzkiego wynosi 3½ proc. Nagle podniesienie stopy o 1 proc. spowodowane zostało potrzebą zahamowania szybko wzrastającego odpływu złota, który w drugiej połowie maja wyniósł 35 milj. flarenow. W Holandji panuje przekonanie, że dalszy nacisk, wywierany przez panikę we Francji, zmusi wkrótce Bank Niderlandzki do ponownej podwyżki stopy.

(z) **W. Brytania nie zamierza znieść embarga na udzielanie pożyczek zagran.** Widoki na szybkie rozwiązanie problemu udzielania pożyczek dla zagranicy są, według opinii miesięcznika „Midland Bank” raczej bardzo skromne. Pismo podkreśla, że o ile chodzi o W. Brytanię, to jej bilans płatniczy nie jest taki, aby mógł pozwolić na wolny odpływ kapitałów do innych krajów. Dotychczasowe badania, przeprowadzone przez komitet doradczy do spraw pożyczek zagranicznych, wskazują, że oficjalna kontrola rynku kapitałowego nietylko musi być utrzymana w dotychczasowych rozmiarach, ale nawet, może ulec zaostrzeniu.

(z) **Wojna celna japońsko-australijska i groźba rozszerzenia jej na W. Brytanię.** Szereg fabryk japońskich, wytwarzających produkty wełniane, postanowiło zmniejszyć o połowę import wełny z Australji i wymówiło w tym celu zawarte kontrakty z producentami Australji. Prasa japońska, komentując zatarg handlowy z Australją, spodziewa się, że wstrzymanie importu wełny z Australji przyczyni się do intensywnego rozwoju hodowli owiec, zarówno w Japonji, jak i w Mandżurji. Niektóre pisma notują agresywne stanowisko W. Brytanji wobec Japonji nietylko w sprawie handlu z Australją i Egiptem, lecz również w sprawie rzekomego szmuglu do północnych Chin, który poważnie miał wpłynąć na zmniejszenie obrotów portów chińskich i na spadek wpływów celnych, których część na podstawie dawnych umów chińsko-angielskich przypada Anglii z tytułu zadłużenia Chin wobec W. Brytanji.

Chleb dla Polaków

Jest do wykupienia z rak niemieckich na Pomorzu młyn parowy.

*

Jest do uruchomienia z niewielkim nakładem kapitału w woj. lubelskim fabryka ram i luster.

*

W woj. kieleckim jest do sprzedania domek nadający się do wszystkiego.

*

W mieście powiatowym w woj. poznańskim jest do sprzedania skład bławatów i towarów krótkich

*

W Radomsku potrzebny jest zdolny, fachowy i solidny introligator i drukarz — kawaler w charakterze udziałowca.

*

Uwaga dentyści i dentystki! We wielu mniejszych i większych miastach woj. centralnych potrzebni są dentyści lub dentystki — Polacy

*

W Borystawiu jest do sprzedania dobrze prosperujący skład części samochodowych, artykułów sportowych, broni oraz przedstawicielstw „Philipsa”. Ewentualnie przyjmie się współnika z kapitałem około 8000 zł. Reflektant powinien znać bezwarunkowo powyższą branżę, lub być mechanikiem.

*

Mechaniczna fabryka odzieży zawodowej w Wielkopolsce — o dobrej reputacji, doskonały interes dla młodziej i zdolnej siły, mającej około 80 000 zł kapitału, jest do objęcia.

*

Potrzebne są dwa kina w miastach powiatowych b. Kongresówki w dobrych okolicach.

Informacyj w powyższych sprawach udzieli Związek Polski — Poznań, ulica Pocztowa 27, m. 1

Krótkie informacje gospodarcze

— W roku gospodarczym 1935 dała się zauważyć dalsza poprawa w pracy kolei żelaznych Rzeszy. W przewozie towarów w porównaniu z r. 1934 daje się zauważyć ilościowy wzrost o 14,2 proc., dochody wzrosły w porównaniu z r. 1934 o 8,6 proc. W ruchu osobowym w r. ub. zanotowano wzrost o 9,5 proc. w porównaniu z r. 1934, równocześnie dochody z tego tytułu wzrosły o 7,8 proc.

— Rząd duński otrzymał ustawowe upoważnienie do zaciągnięcia krajowej lub zagranicznej pożyczki do sumy 63 milj. koron. Pożyczka ta ma być użyta na pokrycie zobowiązań państwa. Pożyczkę udziela konsorcjum banków szwedzkich z bankami Stockholm Handelsbank i Svenska Aktiebolaget na czele. Pożyczka wynosi 40 milj. koron szwedz. Efektowny wpływ z pożyczki po potrąceniu kosztów wyniesie 35 milj. kor. szwedz.

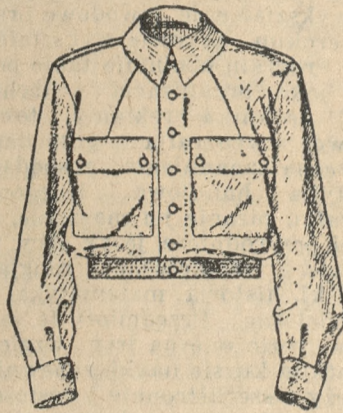
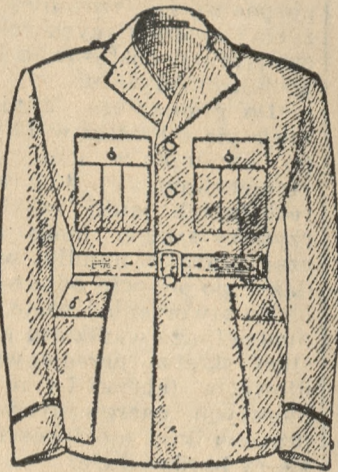
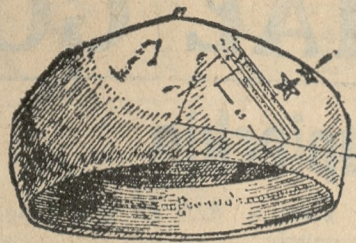
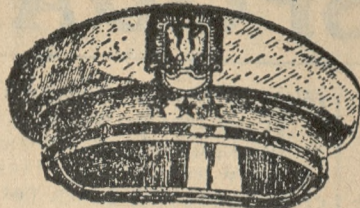
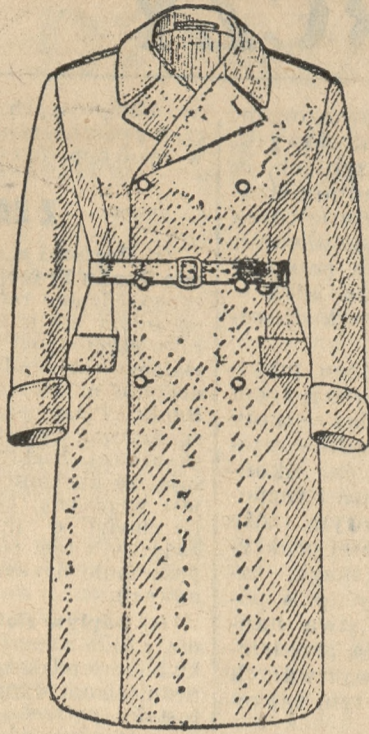
— Wywóz towarów włoskich do 19 państw wyniósł w marcu r. b. wskutek sankcji zaledwie jedną czwartą eksportu z marca 1935 r., t. j. 1.802 tys. dolarów złotych wobec 7.194 tys. dol. z r.

Nowe mundury lotników

„Dziennik Rozkazów nr. 8 ministerstwa spraw wojskowych wprowadza dla lotnictwa nowe mundury koloru stalowo-niebieskiego.

Umundurowanie dla lotnictwa składa się z: ubioru w powietrzu, ubioru ćwiczebnego, ubioru na ziemi, ubioru roboczego na lotnisku, ubioru roboczego zwykłego, ubioru służbowego, uroczystego, pozasłużbowego i ubioru wieczorowego.

Umundurowanie obejmuje: czapkę okrągłą kroju maciejówki z czarnowelnianą taśmą nałozoną na otok, z czarną podpinką skórzaną i z czarnym daszkiem, czarny okrągły beret, kurtkę z wykładanym kołnierzem otwartym, jednorzędną wiatrówkę z wykładanym kołnierzem również jednorzędną, spodnie bryczesy, długie spodnie z białą, płaszcz typu oficerskiego z wykładanym kołnierzem dwu-



rzędny, pelerynę sukienneą, pelerynę przeciwdeszczową i kurtkę skórzaną.

Wszystkie części umundurowania żołnierzy lotnictwa wykonane z metalu lub haftowane są u oficerów i podoficerów zawodowych od sierżanta w górę oksydowane, u reszty podoficerów i u szeregowców metalowe.

Do mundurów oficerowie nosić będą

czarny krawat wiązany, a do płaszcza szale wełniane albo jedwabne, barwy stalowo-niebieskiej. Pas oficerski jest zarówno służbowy, jak i salonowy koloru czarnego.

Do całości umundurowania przewidziane są jeszcze rękawiczki skórkowe barwy szaro-popielitej względnie białej. (Rys. z „Polski Zbrojnej“).

...a jednak robi różnicę z kim się jeździ zagranicę!

Nie jest bynajmniej rzeczą obojętną, jakiej organizacji powierzyć się przy przedsięwzięciu jakiegokolwiek wyjazdu zagranicę. O sumie miłych wrażeń i wy-

poczynku turysty decyduje bowiem nietylko cel podróży, co sprawne i fachowe przeprowadzenie danej wycieczki. Ng 29

100 lat łuku triumfalnego

Dwa dzieła architektury stanowią niejako symbol metropolii francuskiej: Wieża Eiffla i Łuk Tryumfalny (Arc de Triomphe). Ta ostatnia obchodzi obecnie setną rocznicę swych „urodzin“.

Na wiosnę 1836 roku Łuk Tryumfalny wykonany został po trzydziestoletnich pracach budowlanych, a w kilka tygodni potem odbyło się jego uroczyste poświęcenie w obecności króla Ludwika Filipa.

Łuk Tryumfalny był świadkiem wielu ważnych wydarzeń historycznych. Tędy maszerują w dniu święta francuskiego (14 lipca) pułki paryskie przy dźwiękach muzyki, tutaj odbywają się wielkie demonstracje polityczne, tutaj plonie wieczny znicz nad grobem Nieznanego Żołnierza.

Dzieje sławnego tego pomnika są niezwykłe. Siegają one czasów, o kilkadziesiąt lat poprzedzających właściwe jego powstanie. Zanim jeszcze wielka rewolucja francuska zmioła system feudalny, architekt Ribart wystąpił z planem doświadczenia awanturistycznym. Zamierzał on na Polach Elizejskich wznieść gigantyczną budowlę w postaci olbrzymiego słonia, w którego wnętrzu mieściłaby się restauracja i sala tańca. Widać więc, że groteskowe pomysły amerykańskie miały swych poprzedników w Europie już przed stu pięćdziesięciu laty. Projekt Ribarta nie doczekał się urzeczywistnienia, natomiast powziął Napoleon I po bitwie pod Austerlitz zamiar wzniesienia w tym miejscu gigantycznego pomnika na cześć zwycięskiej armii francuskiej. Dwaj najświetniejsi architekci owych czasów, Raymond i Chalgrin otrzymali polecenie opracowania

projektu. Miał to być pomnik na wieczne czasy.

Prace rozpoczęły się z wielkim rozmachem. Fundamenty zapuszczono w ziemię na głębokość dwudziestu metrów. W roku 1806 położono kamień węgielny pod to wielkomowne dzieło. Później jednakże nastąpiły wypadki, które wstrząsnęły całą Europą i zajęły całą energię cesarza. Dnia 1 kwietnia 1810 roku zaślubił Napoleon arcyksiężniczkę austriacką Marię Ludwikę i przy tej sposobności przypomniał sobie dzieło monumentalne, którego budowa w międzyczasie poczyniła tylko bardzo nieznaczne postępy. Pospiesznie zbudowano łuk tryumfalny z drzewa w celu godnego uczczenia parwy cesarskiej.

Wykończenie Łuku Tryumfalnego postępowo szło naprzód. Architekci klócili się bezustannie ze sobą, a kiedy ustąpił Napoleon, Arc de Triomphe wciąż jeszcze tworzył tors niewykonywany. Po wszechnie panowało przekonanie, że pomnik Imperatora ulegnie zniszczeniu. Wbrew wszelkim przewidywaniom jednakże król Ludwik XVIII wydał rozkaz, ażeby budowa jak najszybciej została wykończona. Na wiosnę 1836 roku Łuk Tryumfalny był gotowy. Dnia 29 lipca odbyło się jego uroczyste poświęcenie bez wszelkich incydentów.

Budowa Łuku Tryumfalnego trwała z przerwami okrągłe 30 lat i kosztowała ogromną, zwłaszcza na owe czasy sumę 10 milj. fr. Arc de Triomphe stał się od-tąd wspaniałym pomnikiem dziejów i symbolem zwycięskiej woli narodu francuskiego. W. i P

Wojska żołnierzy cynowych

Jedną z ciekawszych gałęzi kolekcjonowania jest zbieranie żołnierzy cynowych. Rzecz prosta, że zbieracz interesują tylko okazy, wykonane artystycznie i ze szczerością historyczną w umundurowaniu i ekwipunku. Zbieracze żołnierzy cynowych posiadają własne czasopisma i odbywają perjodyczne narady i kongresy. Między poszczególnymi zbieraczami odbywa się oczywiście ożywiona korespondencja i wymiana obiektów, np. dwa Napoleony, ulane według oryginalnych portretów, za jeden Fernando Cortez t. p. Naukowo prowadzone zbiory bowiem zawierają nietylko historyczne formacje, lecz także wybitne osobistości wojskowe odośnych epok. Właściciel jednego z największych zbiorów żołnierzy cynowych, płk. Teuber w Wiedniu, posiada dowodzących legionami rzymskimi Cezarów oraz 32 Napoleony, którym przeciwstawić może sporą ilość Wellingtonów (gen. angielski, który w r. 1815 zadał ostateczną klęskę wojskom Napoleona I — przyp. red.).

Wśród zbieraczy żołnierzy cynowych jest dużo wybitnych osobistości, którzy jednakże naogół nie występują na zewnątrz, być może z obawy, by ich nie pomawiano o uprawianie sportu niepowąganego. Jest przecież tajemnicą publiczną, że akredytowany w Wiedniu poseł pewnego mocarstwa wielkiego jest namiętnym zbieraczem żołnierzy cynowych i nieomal cały swój czas wolny poświęca tej pasji. Podobnie i w Londynie sport ten ma wielu zwolenników: Niedawno temu przejeżdżał przez Wiedeń pewien wysoki oficer angielski jako kurjer króla Edwarda VIII w drodze do jednego z państw bałkańskich. O pobycie jego w Wiedniu nie byłby się nikt łowiedział, gdyby nie okoliczność, że skomunikował się z wiedeńskimi zbieraczami żołnierzy cynowych, by poinformować się o nowościach na tym rynku. (WIP)

POJAWIŁ SIĘ NAŚLADÓW
MICYWA BEZWARTOŚCIOWE
ABY OTRZYMAĆ ZNAKOMITY,
PRAWDZYWY PROSZEK JAPOŃSKI,
NALEŻY
KATOL
ZABIJA ROBOCTWO
OWADY I T. P.

ng 12 172

300-lecie istnienia osady szwedzkiej w U. S. A.

W Stanach Zjednoczonych oraz w Szwecji czynione są już gorączkowe przygotowania do uroczystego obchodu trzechsetnej rocznicy powstania stanu Delaware. Pierwsi osadnikami w tym stanie byli Szwedzi. Kolonia szwedzka nie była jednak tak liczna, by mogła istnieć jako niezależna kolonia, to też musiała rychło poddać się władzy angielskich kolonistów, którzy bardzo licznie osiedlili w stanie Delaware. Mimo utraty niepodległości koloniści szwedzcy pozostali jednak w swych osiedlach i w końcu 17 stulecia liczono w Delaware jeszcze 1000 rodzin szwedzkich. Wielu potomków tych osadników położyło duże zasługi w rozwoju stanu Delaware.

W zorganizowaniu obchodu 300-lecia istnienia stanu Delaware bierze udział rząd Stanów Zjednoczonych oraz rząd szwedzki, który otrzymał specjalne zaproszenie na tę uroczystość.

Z Opieki Polskiej nad Rodakami

W piątek, 5 bm. o godz. 20 odbędzie się w biurach Stow. „Opieka Polska nad Rodakami na Obczyźnie“, Al. Marcinkowskiego 7 m. 15 (Dom Ogrodowy I ptr.)

WALNE ZEBRANIE WYDZIAŁU MIEJSKIEGO „OPIEKI“

Referat wygłosił p. red. J. Leżeński n. t. „Niedola naszej emigracji“.

Na porządku obrad ważne komunikaty zarządu oraz wybór delegatów na walny zjazd okręgu zachodniego „Opieki“.

Ze względu na nader ciekawy referat prosimy o liczny udział nietylko członków stowarzyszenia ale i szerszego ogółu społeczeństwa.

KOMUNIKATY TEATRALNE

Z Teatru Polskiego

Dziś po południu o godz. 16 uroczyste przedstawienie z okazji 10-lecia sprawowania urzędu przez Pana Prezydenta Rzeczypospolitej prof. Ignacego Mościckiego. Odegrana będzie komedia Al. hr. Fredry „Słuby Panielskie“. Znakomity artysta scen polskich Stefan Jaracz wystąpi tylko dziś i w czwartek w sztuce „Zamach“. W piątek pierwszy gościnny występ mistrza Solkiego. Odegrana będzie sztuka A. Nowaczyńskiego „Fryderyk Wielki“. Występy obudziły wielkie zainteresowanie, bilety są rozchwytywane.

Z Teatru Nowego

Bezpłatne popołudniowe przedstawienie znakomitej sztuki „Matura“ dane będzie w dniu dzisiejszym w środę (o godz. 15.30) w dniu uczczenia 10-lecia sprawowania urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej dr. Ignacego Mościckiego.

Gościnne występy Józefa Węgrzyna

W połowie przyszłego tygodnia w Teatrze Nowym rozpoczyna gościnne występy genialny artysta scen polskich Józef Węgrzyn.

Wielki uczyony angielski o stosunku fizyki do religii

Znakomity uczyony o światowej sławie, Sir Ambrose Fleming, prezes „Victoria Institute“, wygłosił w ub. tygodniu niezwykle interesujący odczyt: „Koncepcje filozoficzne nauki współczesnej o fizyce i stosunek do myśli religijnej“.

Mówiąc o głównych odkryciach w dziedzinie promieniowania i budowy materji, radioaktywności i astronomji, Sir Fleming tak się wyraził:

„Wielkie nagromadzenie w chwili obecnej interesujących danych, dotyczących liczby, wagi i miar w świecie fizyki w pojęciu licznych uczonych obala całkowicie stary materializm, przedstawiając naszym oczom i naszym pojęciom świat nie tyle jako „rzecz“ co jako „myśl“, z którą związany jest ściśle — Myśliciel. Fizyka dzisiejsza stwierdza, że świat fizyczny bierze swój początek w akcie twórczym i bynajmniej

nie jest czemś, co się samo przez się stworzyło i co nie posiada początku.

„Absurdem jest dla tych samych powodów twierdzić, że świat jest jedynie rezultatem przypadkowych wydarzeń lub kombinacji elementów, oraz wątpić w stworzenie świata i istnienie Stwórcy. Istnienie w naturze tylu fenomenów, tylu zjawisk, dla których zrozumienia potrzeba całych stuleci wysiłków myśli ludzkiej, wiąże się ściśle z istnieniem wyższej pełnej dobrośliwości inteligencji, która je wszystkie stworzyła. Podstawową zasadą ewolucjonizmu jest przekonanie o powolnej i stałej przemianie, jaka się dokonytuje w materji w drobnych, niemal niewidocznych etapach. Ostatnie odkrycia w dziedzinie fizyki przeczą podobnej koncepcji. Teoria, według której w pewnym momencie żywa materja powstała z materji martwej, jest tylko przypuszczeniem, obalonem całkowicie przez wyniki nauki doświadczalnej. Jedynie interwencja wyższej siły twórczej przynosi rozwiązanie problemu...“



Obywatel: Hm, będzie znów pa dać!

SPORT

Jubileusz P. K. S. Berlin

Berlin. Z okazji 25-lecia istnienia Polskiego Klubu Sportowego w Berlinie, zorganizowano szereg uroczystości i piłkarski turniej jubileuszowy o puchar Światowego Związku Polaków przy udziale polskich klubów z Czechosłowacji i Rumunii. Rano odprawiona została w kościele Serca Jezusowego uroczysta msza św., na której byli obecni delegaci miejscowych towarzystw polskich ze sztabami oraz władze Polskiego Klubu Sportowego z prezesem Wł. Wesolowskim na czele.

Po południu na boisku Związku Polaków odbyły się pierwsze mecze jubileuszowego turnieju piłkarskiego.

Polonia karwińska (Czechosłowacja) pokonała P. K. S. Berlin II 12:0 (7:0). Wawel z Czerniowce (Rumunia) wygrał z P. K. S. Berlin I 2:1 (1:1).

Drużyna młodzieży P. K. S. Berlin przegrała z trzecią drużyną seniorów P. K. S. Berlin 0:1 (0:1).

W drugim dniu Czerniowce — PKS II Berlin 7:3 (2:3) PKS I Berlin — Polonia Karwin 2:1 (1:0). Pierwsze miejsce w turnieju zdobył „Wawel” Czerniowce, 2. „Polonia” Karwin, 3. PKS Berlin.

Hippika

Pokaz konia wierzchowego w Łazienkach. We wtorek odbył się w Łazienkach pokaz konia wierzchowego. Komisja oceniała nie tylko styl konia podczas klusa, galopu i w skokach, ale również jego wygląd zewnętrzny, toaletę konia, ubiór jeźdźcy i t. d.

Pierwszą nagrodę przyznano „Anitrze” pod por. Mickunasem. Poza tem wstęgi przyznano „Wojowniczej” pod por. Poziomskim, „Bara tomowi” pod p. Dachowskim, „Monologowi” pod ppłk. Rómmlem, „Torzeze” pod rtm. Sokolowskim, „Dumie II” pod rtm. Totjewem, „Turczyńce” pod p. Meysztowiczówną i „Szardzie” pod rtm. Skupińskim.

Odbył się również konkurs ujeżdżania ko-

nia. Wynik poszczególnych seryj przedstawia się następująco:

W seryj pierwszej zwyciężył rtm. Kulesza, zajmując pierwsze miejsce na „Ban-Hur” i drugie miejsce na „Buk”, 3) por. Rylke na „Cietrzew”.

W seryj trzeciej pierwsze miejsce zajął rtm. Kulesza na „Abdel-Krim” przed rtm. Kuchelkim (Nasturcja) i rtm. Totjewem — (Waluta).

Dodatkową próbę o nagrodę p. Wilhelma Schoena wygrał rtm. Kulesza (Ben-Hur) przed rtm. Szeniakiem (Znicz), rtm. Rojcewiczem (Tulipan) i por. Mickunasem (Zaporozec).

Kajakarstwo

Ośrodek sportów wodnych w Pucku. Budowa schronów dla kajaków i trybun krytych w Pucku, który ma stanowić największy ośrodek sportów wodnych w Polsce, wchodzi w stadium realizacji, dzięki uchwale rady miejskiej Pucka, która na ten cel zarezerwowała w budżecie odpowiedni kredyt.

O puchar Davisa

Stany Zjednoczone pokonane. Z Filadelfji donoszą, że mecz tenisowy o puchar Davisa pomiędzy reprezentacjami Stanów Zjednoczonych i Australji zakończył się sensacyjnym zwycięstwem Australji 3:2.

Zwycięstwo swe zawdzięcza Australja głównie grze Crawforda, który pokonał niespodziewanie Allisona 4:6, 6:3, 4:6, 6:2, 6:2. W ostatnim spotkaniu singlowem Australjczyk Quist przegrał z Donaldem Budge 2:6, 2:6, 4:6.

Dzięki temu do finału międzystrefowego o puchar Davisa wystąpi Australja. Od 7 lat w finale tym grały Stany Zjednoczone.

Przed olimpiadą

PRZYGOTOWANIA OLIMPIJSKIE GIMNASTYKÓW

W najbliższym czasie „Sokol” organizuje zgodnie z życzeniami Polskiego Komitetu Olimpijskiego przedolimpijskie zawody drużyn gimnastycznych, żeńskiej i męskiej celem ostatecznego ustalenia składu reprezentacji na igrzyska w Berlinie.

Zawody eliminacyjne drużyny żeńskiej odbędą się w dn. 11 bm. w sali Tow. Gimn. „So-

kol” Warszawa I (Wybrzeże Saskiej Kępy nr. 26, obok mostu Poniatowskiego). Do programu zawodów wchodzi wszystkie ćwiczenia gimnastyczne, obowiązujące na olimpiadzie, a więc: ćwiczenia wolne, na równoważni, na poręczach, skoki przez konia.

W dniu 6 b. m. odbędą się międzynarodowe zawody drużyny męskiej „Sokola” z drużyna gimnastyczną niemiecką. Spotkanie odbędzie się na Stadionie Wojska Polskiego. Zawody obejmą ćwiczenia gimnastyczne, obowiązujące na tegorocznej olimpiadzie.

Piłka nożna

Warta I b — Cybina 4:2 (1:1). W drugie święto rezerwy ligowe rozegrały na boisku na Śródcie spotkanie z Cybiną, odnosząc zwycięstwo. Bramki zdobyli dla Warty Gendera i Nowicki po dwie. Dla Cybiny prawy skrzydłowy. Sędzia p. Soliński.

Korona — Pentatlon 2:1 (1:0). Spotkanie towarzyskie rozegrane w pierwsze święto na Arenie, przyniosło po wyrównanej grze zwycięstwo Koronie, choć remis lepiej odpowiadały przebiegowi gry. Bramki dla Korony zdobyli Szafrański i Lechniak z karnego, dla Pentatlonu środek ataku.

Legja — Polonia (Główna) 0:0. Do spotkania tego Legja wystąpiła z czterema rezerwowymi, mając stałą przewagę. Wobec niedyspozycji strzałowej ataku nie umiała jej cyfrowo uwidocznić. Sędzia p. Kunert.

Pogoń — Szamotuński K. S. 3:2 (1:1). W drugie święto bawiła poznańska Pogoń w Szamotulach, bijąc w spotkaniu towarzyskim gospodarzy. Dwie bramki strzelił Andruszewski, jedną Cholewiński.

Ognisko — V. F. B. 3:2 (2:0). W poniedziałek niemiecka drużyna zdecydowanie przegrała z Ogniskiem.

V. f. B. (Królewiec) — Śmigły 3:2 (1:2). Spotkanie odbyło się w Wilnie i zakończyło zwycięstwem wygraną gospodarzy.

„Polonia” leszczyńska gościła drużynę „Marynarki Wojennej” z Gdyni. W pierwszym dniu „Polonia” grała bez Kwiatkowskiego i przegrała w wysokim stosunku 8:1 (2:0). W drugim dniu mecz odbył się podczas ulewnej deszczu na pokrytym wodą boisku przy małej ilości publiczności. Drużyna „Polonii” zasilona była Kwiatkowskim, lecz mimo to mecz wygrali marynarze w stosunku 5:2 (1:1), którzy lepiej czuli się na „wodzie”. Sędziował p. Pachurki z Leszna.

W niedzielę 7 b. m. o godz. 18 odbędzie się na boisku „Warty” przy ul. Rolnej zawody piłki nożnej o mistrzostwo ligi, pomiędzy K. S. „Ruch” Wielkie Hajduki i „Warta” ligowa. (kom)

Pięściarstwo

Walne zebranie lubelskiego Zw. Bokserskiego wybrało nowe władze z prezesem płk. Grefnerem na czele. Zebranie uchwaliło głosować na najbliższym posiedzeniu walnym Pol. Zw. Bokserskiego za przeniesieniem siedziby PZB do Warszawy.

W Grudziądzu Warta pokonała miejscowy WKS. 11:5.

Warta — Marynarka Wojenna 10:6. Spotkanie odbyło się w halu dworca morskiego w Gdyni. Poszczególne wyniki były następujące: W muszej Barski (W.) nie rozstrzygnął walki z Pasturczakiem, w kocięcej Koziołek (W.) wypunktował Lasote, w piórkowej Vogt (W.) pokonał w pierwszym starciu Respe przez k. o., w lekkiej Jarecki (W.) uległ na punkty Jankowskiemu, w średniej Florysiak (W.) uzyskał tylko wynik nierozstrzygnięty z Blaszkakiem, w półciężkiej Szymura (W.) zwyciężył przez k. o. w drugim starciu Węgierskiego, wreszcie w ciężkiej Jesse (W.) poddał się Węgrowskiemu w pierwszym kole. (p)

Walne zbranie Polskiego Związku Bokserskiego zwołane zostało na dzień 28 czerwca br. do sali Bazarowej w Poznaniu.

Tenis

Na kortach AZS przy ul. Noskowskiego 4, odbędzie się w niedzielę ciekawe spotkanie pomiędzy AZS-em a klubem niemieckim. Jakkolwiek pierwszy garnitur AZS-u bawi we Wrocławiu, spotkanie zapowiada się ciekawie. Będzie to bowiem porachunki między lepszymi tenisistami poznańskimi za niespodzianki po turnieju otwarcia. Moennig będzie się chciał zrewanżować Lisowskiemu za przykrą porażkę w singlu, a para Lisowski-Mikołajczak szukać będzie rewanżu za przegrany finał turnieju. Poza tem w rozgrywce tej biorą udział Mikołajczak i Tłoczyński, oraz Hojanówna ze strony zaś klubu niemieckiego dr. Tomaszewski, Moennig, p. Geisslerowa i inni. Początek zawodów o godz. 10. (kom)



Dnia 1-go czerwca 1936 r. powołał Bóg do Siebie opatrzoną kilkakrotnie Sakramentami św., po długiej, ciężkiej chorobie, moją ukochaną, dobrą żonę, naszą nigdy niezapomnianą, najtroskliwszą mateczkę, najlepszą moją teściową, kochaną siostrę, bratową, szwagierkę i ciocię, s. p.

Helene z Sikorskich

Józefatową Krzyżanowską

w wieku lat 55.

Wyprowadzenie zwłok nastąpi w **czwartek, dnia 4. bm. o godz. 15.30 z kaplicy przedpogrzebowej przy ul. Wały Jana III na cmentarz św. Marcińskiego przy ul. Bukowskiej.** Msza św. żałobna za duszę Drogiej naszej Zmarłej odprawi się w dn. 6. bm. w sobotę, o godz. 9 rano w kościele parafjalnym św. Michała przy ul. Stolarskiej.

Nieutuleni w bólu

Mąż, syn, córki, zięć i rodzina.

Poznań, Siemiradzkiego 12.

Osobnych zawiadomień nie rozsyła się.

Zakład Pogrzebowy „Ceremonjal”, ul. Towarowa 25, tel. 31-80.

ng 12324

W trzecią bolesną rocznicę śmierci naszego ukochanego męża i ojca, s. p.

Jana Domicza

odprawi się

msza św. żałobna

w czwartek, dnia 4. bm. o godz. 8-mej w kościele św. Marcina, o czym donoszą

Pg 5012-23,8

żona z dziećmi.

Państwowe Konserwatorium Muzyczne

w Poznaniu, ul. Wrocławska 16

przyjmuje wpisy nowych uczniów na rok szkolny 1936/37 codzień od godz. 11—13. Do podania o dopuszczenie do egzaminu wstępnego należy dołączyć: metrykę urodzenia i ostatnie świadectwo szkolne.

Wydziały:

	kurs	niższy	opł. roczna	100,— zł,	za egz. wst.	5,— zł,	wstępne	10,— zł
fortepian	"	średni	"	150,—	"	10,—	"	20,— zł
skrzypce	"	wyższy	"	200,—	"	15,—	"	25,— zł
altówka	"	"	"	"	"	"	"	"
wiolonczela	"	"	"	"	"	"	"	"
śpiew	"	niższy	"	150,—	"	10,—	"	20,— zł
"	"	wyższy	"	200,—	"	15,—	"	25,— zł
Muzyka kościelna	"	"	"	100,—	"	5,—	"	10,— zł
Organy	"	"	"	150,—	"	10,—	"	20,— zł
Wydział kapelmistrzów	"	niższy	"	150,—	"	10,—	"	20,— zł
wojskowych	"	wyższy	"	200,—	"	15,—	"	25,— zł
Wydział dyrygentów i operowych	"	niższy	"	150,—	"	10,—	"	20,— zł
Teorja	"	"	"	"	"	"	"	"
specjalna i	"	niższy	"	150,—	"	10,—	"	20,— zł
Kompozycja	"	wyższy	"	200,—	"	15,—	"	25,— zł

Dzieci urzędników państwowych etatowych w czynnej służbie korzystają z 50% ulgi w opłatach rocznych. Nauka na wydziałach instrumentów dętych, kontrabas, harfy i perkusji jest bezpłatna.

Dyrekcja.

B. dyrektor Sanatorium „Lwigród”

Wielkopolanin

DR. G. ZAREMBA

ordynuje w Krzniczy, willa „Topole” (Deptak)

DRZEWO budowlane, stolarskie

poleca Składnica drzewa
i. Kowalkiewicza, Poznań, Strzelcka 14a Tel. 14-95
dg 1767

Dlaczego Boli Cię Odcisk



Odcisk ma formę stożka, który swym ostro zakończonym korzeniem naciera na delikatne ciało Twojego palca u nóg. Obuwie zaś przyciska, ostry jak nóż, koniec odciska do wrażliwych nerwów. Nerwy te przenoszą straszliwy ból aż do mózgu, co czyni życie nieznośnym, chodzenie zaś torturą.

Jak ukrócić ból



Zanurz swe biedne, zbolele nogi w ciepłej wodzie, do której się dodało tyle Saltrat Rodell, by nadać jej wygląd mleka. Tlen wydzielany z tej kąpieli wprowadza kojące sole do rozpalonych tkanek. Odciski i stwardnienia są zmiękczone i ból ustaje natychmiast. Zaznaje się całkowitej ulgi i można już chodzić z przyjemnością.

Jak pozbyć się odciska



Czyn tak w przeciągu 3-eh dni. Saltrat Rodell zmiekcza odciski i stwardnienia do samych korzeni, tak że można je odjąć palcami bez bólu. Spuchlizna jest zmniejszona i nagniotki znikają. Można nosić obuwie o cały numer mniejsze. Tysiące samorzutnych listów służy dowodem. Szczerliwy wynik przy stosowaniu Saltrat Rodell jest gwarantowany, lub pieniądze zostają zwrócone. Do nabycia w aptekach, składach aptecznych i perfumeryjach. Koszt jest nieznaczny. Skład główny: L. Nasierowski, Warszawa, Kaliska 9.

Tynk szlachetny „KRYSTALIT”
„SUPREMA”
płyty lekko-budowlane
płytki posadzkowe kamionkowe
płytki ścienne glazurowane oraz wszelkie materiały budowlane
Gustaw Glaetzner
Poznań 3, Jasna 19.
tel. 65-80 i 46-80.

Pg 4737-22,9

Tapety

Ceraty

gładkie, adamaszkowe meblowe, wózkowe, obrusy

Dywany

Chodniki, Dywaniki z linoleum, bouclé i ceratowe

Linoleum

podłogowe i stołowe

Kokosowe

chodniki i wycieraczki

Zb. Waligórski

Poznań Bydgoszcz
Pocztowa 31 Gdańska 12
Przyjmuje się asygnały „Kredyt”

Pg 4451-21,133

Dom

nowy 4x2 pokoje kuchnie bez dachu 10.500 przy Poznaniu. Ra-tajczak, Poznań, Skarbowska 18, zd 52 400

ng 11936

Proszki
"MIGRENO-NERVOSIN"
ZE ZN. FABR.
KOGUTEK
ZASTOSOWANIE:
GRYPA, PRZEZIĘBIENIE
BOLE GŁOWY, ZĘBÓW itp.

nr 11 095

Poważne przedsiębiorstwo handlowe poszukuje w centrum Poznania od 1 października 1936 4 lub 5 pokojowego jasnego czystego

lokalu biurowego

Umowa bezwzględnie. Oferty z podaniem wysokości czynszu dzierżawnego, szczegółów położenia i dołączeniem planiku sytuacyjnego składać do 8. bm. do Biura Ogłoszeń „Par“, Al. Marcinkowskiego 11 pod nr. 23,10. Pg 5014-23,10

7 pokojowe

komfortowe mieszkanie po lek. dent. przy ul. św. Marcin 62 od zaraz do wynajęcia. Oferty skierować Nowicki, Poznań, Krzyżowa 5 m. 13. Pg 5001-55,275



Jakość i cena
wszechświatowych maszyn do pisania

„CONTINENTAL“

JEST BEZKONKURENCYJNA.

Gen. Przedstawicielstwo:

PRZYGOZDKI, HAMPELSKA
Poznań, Sew. Mielżyńskiego 21, tel. 21-24

FARBY LAKIERY
POKOSTY

Fabryki J. Perek, Leszno, po cenach fabrycznych tylko
Wodna 13, tel. 53-26, dawniej W. Garbary 39
Pokost czysto lniany z 1,55 za 1 kg. Pokost zwykły lniany z 1,40 za 1 kg
ng 10 681

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo. l, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:

1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11,00.

1. DOMY - PARCELE

Kamienice

nowa, solidnej budowy, dochód 10.500 sprzedam 90.000, wpłaty 70.000. — Gruszczyński, Pocztowa 30.

Administrację domów

przyjmie solidny, energiczny fachowiec. Oferty Kurjer Pozn. zdg 51 344

Dom

nowy, dwupietrowy z składem w Lubaniu dochód 1.600, — tanio sprzedam. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 52 247

Wille

nowoczesna, rentowna, kilkukalowa kupie w Poznaniu gotówka 25—30 tys. reszta B.G.K. (może być większy). Zgłoszenia Katowice, poste restante: „Inżynier W. S.“ zdg 52 239

Parcele

na Warszawskim Osiedlu korzystnie sprzedawca właściciel. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 52 281

Willka

dwumieszkańcowa 10.000, — sprzedam. Jur, Piekary 26. zdg 52 372

Kupie

dom gotówka 80.000, — pośredniczy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 299

Parcela

bardzo tanio na sprzedaż, nadająca się pod wszelkiego rodzaju budowlę. Aleksy Kozewski, Poznań, Stary Rynek 61. zdg 52 481

Parcele

Włda, Debiec, piękne położenie od wille. domy. Zarembo, Górna Włda. zdg 52 647

Willa

dwumieszkańcowa ogrodem 30.000 — amortyzacja 10.000 sprzedam Metelski, Zielona 3. zdg 52 406

Kamienice

wille, domy ogrodami poleca Ratajczak, Poznań, Skarbowska 18 zdg 52 398

Wille

1 mieszkanie w okolicy Grunwaldzkiej kupie. Opis, podanie ceny i wielkość ogrodu Kurjer Pozn. zdg 52 535

Domy

wille — parcele poleca Dom Złociński, Szkolna 12 zdg 52 527

Willa

7 pokojowa 3/4 morgi ogrodu Oboniki, okazynie 17.000 sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 52 617

Parcele

1000 m² pod budowę wille przy Parku Wilsona sprzedam. Krzesiński, Piekary 8. zdg 52 524

Kamienice

wielkopiętna plac Wyspiańskiego dochodem rocznym 19.000, — sprzedam spowodu wjazdu gotówka 140.000, — Oferty tylko zdecydowanych nabywców Kurjer Pozn. zdg 52 523

Parcele

1000 m² kupie Puszczykowo, górny Sołacz, Ostroróg, pośredniczy wykluczeni. Cena. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 52 603

Nieruchomość

dochodowa, placie budowlane kupie za gotówkę, obiekt do 40 tysięcy zł. Łaskawe oferty do eksp. Kurjera pod zdg 52 641

Parcela

blisko ul. Mickiewicza, zwarta budowa i pod wille, ca 8000 m² w całości lub częściowo na sprzedaż. Oferty Kurjer Pozn. zdg 2090

2. PIENIĄDZ

Dom

na prowincji 5 pokoj., składem obuwia pryncypalna ulica, pewna egzystencja dla fachowca, — sprzedam lub wydzierżawie. — A. Zajka, Grodzisk Wlkp., Szeroka 3. zdg 52 297

3. LETNISKA I UZDROWISKA

Uroczą

okolica lasy, park, kort blisko. Wskaże Kurjer Pozn. zdg 51 198

Szczawnica

Pensjonat Olego, poleca pokój słoneczny z balkonami, na pobyt ryczałtowy od 1 maja. ng 10 815

Ciechocinek

„Julianówka Malutka“, Pensjonat D-owej A. Sawickiej. Pokoje z utrzymaniem i bez. Ceny przystępne. ng 11 285

Letniska

w Puszczykowie 2 pokoje z kuchnią, bajeczne położenie, bardzo blisko lasu i wody od zaraz. Lesik Puszczykowie 6. zdg 52 478

Promno

Pokoje letniskowe od zaraz. — Wiadomości św. Marcin 66/67, m. 35, Bryłowa. zdg 52 569

Letnisko

park, las, woda, wszelkie wygody. Staroleka, św. Ant. 33. zdg 52 622

Letnisko

z pierwszorzędem utrzymaniem kort tenisowy, w pięknej i lesistej okolicy nad Wartą poleca Majetność Sowniec, per Mosina, tel. Poznań 13-95. zdg 52 624

4. OSOBISTE

100,—

zł komu powiem nieprawdę chciomantka „Lu-ne“, Poznań Małeckiego 19 — 1, 1—9 wieczór. zdg 52 533/4

Obelgę

rzuciona na p. Polagie Kotecka p. Kowalskiego, p. Sinektała, p. Szkudlarczyka, p. Kurwiąka odwołuje. Stanisława Rządkiwiczowa. zdg 52 376

Kapelusze

do letnich

sukienek,

słomka

paryska

„Ines“

Piekary 22/23

Przeróbka

1.50. zdg 52 574

6. OŻENKI

Dyplomowany

Agronom

lat 36, Górnoślazak, pozna inteligentna, gospodarna panie, ewtl. młoda wdowa. Cel matrymonialny. Požadany posag — względnie własność ziemska. Pośrednictwo krewnych mile widziane. Łaskawe zgłoszenia fotografija (dyskrecja) oraz zwrot zapewniony) Kurjer Poznański zdg 52 345

Zamożni

bezdzielnii starsi panowie, kto ofiaruje swe serce samotnej wdowie, matrymonialna oferta szczęścia przyjmując, szczęśliwy będzie, kto do mnie skieruje. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 292

Wspólniczki

fachowca do założenia składu towarów krótkich, poszukuje kupie posiadający 10.000, — Pamięć z znajomością branży, dobrej prezencji, zechca złożyć oferty wraz fotogr. do Kurjera Pozn. zdg 52 391. Cel matrymonialny.

7. SPRZEDAŻE

Antyczne

meble wszelkiego rodzaju. Wielkie Garbary 20. zdg 51 763

Nowy

dom z kuznia do sprzedania i jedna morga ogrodu. Cena według umowy. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 52 214

Motor

mało używany dobrym stanie 12/14 KM. na benzol i surówkę ziemniaczana korzystnie sprzedam. H. Primas, Golunin p. Pobjedziska. zdg 52 055

Śniadalnie

sprzedam zaraz spowodu wjazdu Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 52 158

Skład

pieczywa, dobrze prosperujący sprzedam. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 52 213

Parcele

willowe tanio sprzedaje, Sołacka 6/8. zdg 52 048

Okazyjnie

meble nowe spowodu wjazdu — Wrocławka 28/29 — 8. zdg 51 962

Przed zakupem

mebli

oraz innych sprzętów wstap w własnym interesie na Swietolawka 10 (Jezuicka) Dom Okazyjnego Kupna. Pg 4441-20,32

Dodatki do ubrań

plaszczy i sukien. Andrzejewski, Szkolna 13. dg 1 190

Meble

najtaniej

fabryczny skład mebli

Wrocławska 19. dg 1 819

Fryzjerzy bacność

żelazka oryginalna Deuss para od 12 zł nie imitacja Duis Foeny maszynki elektryczne, brzytwy, nożyczki, Wenzlik, Aleje Marcinkowskiego 19. Ng 9 129

Gdynia

jest dzisiaj najlepsza lokata kapitału. Posiadamy na sprzedaż wille, pensjonaty, hotele i place pod wille i kamienice dochodowe. I Polskie Towarzystwo Kapieli Morskich Gdynia „Belweder“ — telefon 18-06. ng 10 184

Pieczę

wanny kąpielowe najtaniej — Koska, Dominikańska 5. Ng 11 667

Rury

kanalizacyjne, wodocizarowe, najtaniej. Koska, Dominikańska 5. Ng 11 666

Pianino

Feurich. Oferty Kurjer Poznański zdg 49 538

Fiat

509 limuzyna po remoncie sprzedam. Sroda, Nowy Rynek, warsztat p. Susickiej. zdg 50 788

Lodówkę

łożko, dziecięce, biurko, łożka, tanio. Jasna 16, m. 8. zdg 52 237

Jadalnia

małonożowa tanio. — Stołarnia Bukowska 9. zdg 52 225

Skład

sprzedam. Adres Kurjer Pozn. zdg 52 223

Skład

żelaza centrum sprzedam z powodu choroby. Kaczmarek, Nowa 11 — 10. zdg 52 319

Okazyjnie

sprzedam serwis dwunastoosobowy porcelanowy, maszynę damską, kryta. Rzeczypospolitej 3, m. 1. zdg 52 298

Piekarnia

dobrym punkcie Poznania korzystnie do sprzedania. Zgłoszenia Majewski, Cukiernia, Nowa 10. zdg 52 352

Lodówkę

lustro wielkie sprzedam. Wielkie Garbary 3 m. 2. zdg 52 353

Kiosk

spożywczy, tytonie, dla inwalidy zaraz korzystnie sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 43 544

Salonik

korzystnie Kilińskiego 11, m. 3. zdg 52 364

Pianino

sprzedam „Wierzbicie 11—13. zdg 52 432

Tapczan

okazyjnie. Strzelecka 3a, Komis. zdg 52 420

Wózek

dziecięcy na sprzedaż. Poznań, Woźna 13, m. 13. zdg 52 260

Motocykl

korzystnie sprzedam. Jarmużek, Dąbrowskiego 40. zdg 52 285

Rzeźnicki

wóz berliński, jak nowy sprzedam Waberski, Chwaliszewo 24. zdg 52 419

Kawiarnię

cukiernię — bitardy, lokal duży mieszkaniem, świetna przyszłość sprzedam w Poznaniu. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 52 417

Dywan

orientalny korzystnie sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 52 445

Skład

kapeluszy damskich, zaprowadzony, 30 lat istnienia. Inowrocław, ul. Pryncypalnej, korzystnie na sprzedaż. Zgłoszenia Limińska, Inowrocław, Król. Jadwigi 33. ng 12 223

Maszyny

do szycia „Phoenix“ i Singer. — Karwowskiego 20 — 3. zdg 52 446

Złoty — kuty

łańcuch (105 gramów) sprzedam zaraz. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 52 444

Masło

w beczkach pasteryzowane, codziennie świeże, odda tanio — Markowski, Jasna 16 — tel. 68-95. Pg 5013-23,9

Kolonjalka

maziel, mieszkanie, korzystnie na sprzedaż. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 52 566

Obrazy olejne, Sztzychy, Figurki oryginalne, Kryształ, Rogacz rzeźbiony, Lustro wysokie

tanio Długa 3, mieszkanie 7. zdg 52 614

Restaurację

sprzedam. Piekary 18. zdg 52 613

Skład

kolonialny dobrze zaprowadzony, 2 pokoje kuchnia, dzierżawa 95 zł sprzedam. Wskaże Kurjer Poznański zdg 52 598

Pianina

zagraniczne okazyjnie. Marcina 15 — 5. zdg 52 592

Kawiarnię

mieszkaniem odstąpię. Adres Kurjer Poznański zdg 52 607

Sprzedam

sypialnie, kluby, szafa, łożka, biurko. Kraszewskiego 4 — 2. zdg 52 609

Skład

pieczywa pół wyszynkiem, urządzeniem 500, — Adres Kurjer Poznański zdg 52 625

Na sprzedaż

dobra debowa jadalnia, pianino i maszynka gazowa do gotowania. Grochowe Łąki 5, owocarnia do obejrzenia od godz. 5 po południu. zdg 52 547

Chevrolet

limuzyna, dobrym stanie tanio sprzedam. Wodna 27, skład cukierków. zdg 52 634

Rower

męski korzystnie. Górczyn, Zbawiciela 3, part. zdg 52 640

Aparat

do płókania butelek z motorem

Azbest

dla izolacji szaf lodowych oraz różne aparaty dla branży winiarskiej, jak filtry, maszyna do ściągania koniaku itp. oraz urządzenie skladowe

szpada tanio

Masa upadłościowa firmy

Pięciopokojowe dwupokojowe
36. — wygodami. Wielka, Marcina 74. 1 18 front. zdg 52 532

Trzypokojowe
Ratajczaka, pięć razy

Czterypokojowe
Słowackiego 81 — 115.

Pięciopokojowe
Stroma 120. —

„Jur“
Piekary 26. zdg 52 439

Dwupokojowe
i kuchnia zaraz. gospodarz. Adres Kurjer Poznański zdg 52 451

Dwa
pokoje kuchnia, łazienka, dzierżawa bieżąca urzędnikowi. Jeżycka 34 — 6. zdg 52 600

Pokój
kuchnia trzy lata zgóry. Jeżycka 34. gospodarz. zdg 52 599

Skład
pokój kuchnia zgóry. Adres Kurjer Poznański zdg 52 594

Dwupokojowe
zaraz Chociszewskiego 47. zdg 52 560

Czterypokojowe
Matejki 71 zł. Piekary 26 — 2. zdg 52 628

Wydzierżawie
pokój parter front, rok zgóry, dzierżawa. Młyńska 5, portjer. zdg 52 635

13 SZUKA MIESZK.

2
pokoje z komfortem szuka spokojny lokator na stałej posadzie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 52 111

3 pokoje
słoneczne z komfortem wprost od gospodarza poszukuje urzędnik na wysokim stanowisku. — rok zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 270

Pokoju
lub dwóch o gospodarza poszukuje kolejarz etatowy. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 324

Pokoju
kuchnią lub pokojem place zgóry. Oferty Kurjer Pozn. zdg 52 337

1—2 pokojowego
mieszkania z kuchnią, najchętniej Jeżyce, poszukuje lokatorka finansowo b. pewna (emerytka). Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 52 427

Składu
lub mieszkania 3 pokoje I piętro, okolica St. Rynek poszukuje. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 52 304

2—3
pokojowe, kuchnia, łazienka, niewyżej 11 p. zaraz. Pośrednicy wykluczeni.

Czteropokojowe
czeka pewny płatnik. Oferty Kurjer Poznański p 3420

Poszukuję
pokojów kuchni wprost od gospodarza pewny płatnik. rok zgóry. — Agenci wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 492

Trzy
lub cztery pokoje śródmieściu. wprost od gospodarza 1 lub 15 lipca. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 407

Urzędnik
państwowy szuka mieszkania 5-pokojowego wprost od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 373

Pokój
kuchnia poszukuje wprost od gospodarza wdowa wojenna. pewna pensja. Oferty Kurjer Pozn. zdg 52 519

Trzy
lub dwa pokoje kuchnia komf., oficer, emeryt, na posadzie od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 639

Pokój
z kuchnią zaraz poszukiwany. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 477

Urzędnik
poszukuje 1—2 pokoiu kuchni, ewent. łazienka, czynsz rok zgóry. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Pozn. zdg 52 626

14. ZAMIANA MIESZKANIA

Zamienie
3 pokoje kuchnia śródmieście na dwa Wilda, śródmieście. Oferty Kurjer Pozn. zdg 52 554

15. POKOJE UMEBL.

Dwuosobowy
słoneczny od zaraz. Mickiewicza 36, m. 13. tel. 76-97. zdg 51 890

Jedno-dwuosobowy
słoneczny, łazienka, osobom na stanowisku. Wierzbicice 37a. — m. 20. dom ogrodowy 1 p. tr. zdg 52 162

Klatki
Marcina 64 m. 24. zdg 51 928

Umeblowane
pokoje klatki niekrepujące, telefon. Hotel National, św. Marcina 30.

Słoneczny
utrzymaniem. Wąły Zygmunta Augusta 1—8.

Słowackiego
29 — 9. zdg 52 232

Próżny
zaraz, wejście klatki schodowej. Madalińskiego 7, m. 2. zdg 52 228

Jednoosobowy
Mickiewicza 13 — 5. zdg 52 320

Pokój
jednoosobowy. Matejki 2, m. 3. zdg 52 289

Śniadek
30. — m. 1. zdg 52 288

Przyjezdny
najtaniej. Plac Kolegiacki 5—3 zdg 52 221

Fortepianem
Grunwaldzka 25, I piętro — 12. zdg 52 272

Pokój
Wierzbicice 18, m. 29. zdg 52 327

2
panom, małżeństwu. Półwiejska 18—3. zdg 52 334

Pokój
wynajmę. Wielka 17 — 10. zdg 52 348

Ratajczaka
11a — 92. zdg 52 349

Pokój
tanio. Poznańska 20 — 2. zdg 52 431

Niekrepujący
Piekary 25, m. 11. zdg 52 425

Urzędnikowi
20 zł. Wielka Garbary 36 — 23. zdg 52 259

Przyjezdny
jeden-dwa czerwiec tanio. Aleja Szelągowska 22, m. 3. zdg 52 303

Kwiatowa
9 — 14. zdg 52 307

Poznańska
42 — 7. zdg 52 314

Elegancki
dwuosobowy obiady. Ratajczaka 9 — 10. zdg 52 316

Czysty
Ogrodowa 2 — 11. zdg 52 338

Eleganckie
pokoje zaraz. telefon. pianino, łazienka. Stary Rynek 78, m. 4. zdg 52 664

Męski
telefon. stanowisku. Krasieńskiego 8c. zdg 52 056

Słoneczny
Reja 2 — 19. zdg 52 506

Pokój
umebl. od zaraz. Mostowa 37 — m. 11. zdg 52 495

Miły pokój
Marcinkowskiego 24, m. 31. zdg 52 488

Pokój
umebl. od zaraz. Za Bramką 5a m. 1. zdg 52 463

Pokój
plac Nowomiejski 9, m. 6. zdg 52 461

Komfort
duży front, panu, stanowisku. Skarbowska 22, parter. zdg 52 456

Pokój
niekrepujący jedno- lub dwuosobowy. M. Pocha 15a, m. 2. zdg 52 393

Komfortowy
pierzszorzednym utrzymaniem bez, od zaraz. Młyńska 2, m. 12. zdg 52 389

Klatki
Pierackiego 8 — 12. zdg 52 543

Jackowskiego
30 — 9. zdg 52 542

Ładny
pokój inteligentnemu panu. ma utrzymaniem. bez. Wierzbicice 13 — 10. zdg 52 534

Pokój
Grunwaldzka 23, m. 4. Czwety. frontowy. zdg 52 189

Pokój
Mielżyńskiego 22 — 26. 4 wchód. zdg 52 619

Pokój
dla pana. Wrocławka 9 — 9. zdg 52 375

Klatki
Długa 6 — 3. zdg 52 374

Ratajczaka
11a — 102. zdg 52 578

Słowackiego
35 — 12. zdg 52 571

Pokój
niekrepujący. telefon zaraz. — Marcina 15 — 7. zdg 52 474

Słoneczny
łazienka, elektryczność. Kramarska 19/20 — 10, narożnik Pocztowej. zdg 52 495

Centrum
panu. Babińskiego 7 — 4. zdg 52 509

Pokoik
Mickiewicza 9, m. 9. zdg 52 515

Skarbowska
2 — 9. zdg 52 627

Czysty
pokoik. Młyńska 2, m. 16. zdg 52 530

Niekrepujący
parter. ewentualnie cichy przemysł. św. Marcina 56 — 20. zdg 52 531

Świątokrzyski
3 — 14 mań oracującej tanio. zdg 52 567

Elektryczność
łazienka. Wrocławka 19 — 1. zdg 52 611

Słoneczny
czysty pianino. Strzelecka 3a — m. 3. zdg 52 610

Pokój
Śniadek 11, m. 10. zdg 52 596

Lepsze
Śniadek 13 — 5. zdg 52 595

Pokój
klatki schodowej utrzymaniem lub bez do wynajęcia. Dąbrowskiego 63/55, m. 6. zdg 52 602

Jasna
8, m. 2, jedno- dwuosobowy. zdg 52 612

Frontowy
1—2 osobom, słoneczny, I p. tr. Staszica 9—3. zdg 52 642

Pokój
telefon, łazienka, ul. Piekary 5, m. 2. zdg 52 475

Kantaka
5, m. 8, panom. zdg 52 202

Półwiejska
2 — 6, również przyjezdny. zdg 52 630

16. SZUKA POKOJU

Niekrepującego
z klatki, okolicy Widy, Łazarza poszukuje pan. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 241

Pokoju
słonecznego z biurkiem, łazienka niekrepującego, śródmieście poszukuje. Oferty z ceną, dokładnymi warunkami Kurjer Pozn. zdg 52 325

Skromnego
pokoiku do 15 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 367

Pokoju
niekrepującego pani. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 293

Solidny
niekrepujący pokój frontowy I lub II piętro przy dobrej rodzinie z używanym kuchni od 15. 6. szuka pani. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 397

Pokoiku
umeblowanego bez pościeli 20. — złotych poszukuje pan. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 52 650

Pokoiku
umebl. poszukuje krawcowa. wzmian za szyć. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 442

17. LOKALE

Skład
mniejszy, ewtl. z mieszkaniem tylko w centrum poszukuje. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 52 346

Ubikacje
na cichy warsztat lub składnice wydzierżawi gospodarz. W Garbary 39. zdg 52 493

Piekarnię
z piecem parowym, mieszkaniem, wynajmę. gospodarz. Półwiejska 2. zdg 52 484

Skład
z ubikacją wynajmę. gospodarz. Półwiejska 2. zdg 52 483

Skład
dorestauryacyjny. św. Marcina 77. wynajmę. zdg 2092

Skład
dwupokojowym lub trzypokojowym mieszkaniem, kuchnia, garażem, ogrodem 500 m., 70 Adres Kurjer Poznański zdg 52 510

18. DZIERŻAWY

Majątek
tysiącdośćiemorgowy kulturze nadkompletnem inwentarzem objęcie 40.000. — wiele innych okazynie polecam. Nowak, Poznań, Kramarska 15. zdg 52 405

Piekarnia
urządzeniem bezpłatnie dziewięć miesięcy. pożyczka 1500. — Adres Kurjer Poznański zdg 52 593

Lokal Licytacji
Brunona Trzeciaka. Stary Rynek 46/47 sprzedaje wszelkie Urządzenia mieszkaniowe kompl. pokoje, pojedyncze meble, instrumenty, maszyny do pisania i szyćcia, dywany, obrazy oraz różne towary z likwidacji. Pr 4 885-22.121

21. LICYTACJE

Wyżel
szorstkowłosy, duże biało-czarne plamy zaginał, oddać za wynagrodzeniem. Poznań. Chelmońskiego 14 — 2. zdg 52 381/2

22. ZGUBY

Wyżel
szorstkowłosy, duże biało-czarne plamy zaginał, oddać za wynagrodzeniem. Poznań. Chelmońskiego 14 — 2. zdg 52 381/2

Zaginał
pies złoty bokser „Pasza”. Zgłoszenia proszę Rzeczpospolitej 5 m. 7, za wynagrodzeniem. zdg 52 258

Zaginał
27. 5. biały szpic, suczka, wabi się „Bobus”. Oddać za dobrem wynagrodzeniem. Działalińskiego 8 m. 16. zdg 52 413

23. ROZMAITE

Akuszerka
Kowalewska, Łakowa 14 paniom zainteresowanym udziela wszelkich porad, pomocy. zdg 51 295

Obiady
smaczne. Półwiejska 18 — 3. zdg 52 336

Krawcowa
Warszawianka, przyjezdna szyć gustownie, tanio. M. Garbary 5 — 3. zdg 52 340

Fryzjer
ondulacja. Górna Wilda 88. zdg 52 267

Obiady
domowe tanie. Pocztowa 10 — 2. zdg 52 306

Sądowe
oddłużeniowe rentowe, wszelkie inne sprawy załatwia Biuro Koncesjonowane b. sekretarza adwokacko - notarialnego. Szewska 21. dg 1863

Narada ze zwierciadłem
wypadnie zawsze korzystnie o ile Pani używać będzie kosmetyków

Dewa,
poleca

Drogerja Warszawska,
27 Grudnia 11. Naz 11 633

Inteligentnym
1½ rocznego chłopczyka oddam na wychowanie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 52 511

Suknie
komplety wykwinne fasony najtaniej wykonuje. Słowackiego 39 — 9. zdg 52 608

24. NAUKA

Kursy kroju, szyćcia
przyjmuje. warunki najkorzystniejsze. Klawiterowa, Marii Magdaleny 1, m. 7. dg 1705/6

Szkoła Przysposobienia Kupieckiego i Kursy Handlowe Preissa
Skarbowska 11, wpisy codziennie. zdg 52 176

Tłumaczenia
angielskie francuskie, niemieckie maszyna, handlowe, naukowe dokumenty. Przystała Sładowska, Marcinkowskiego 24, m. 31. zdg 52 487

Szkoła tańców Szorskiego
Pierackiego 12, tel. 38-08. zdg 52 544

Nauczycielka
francuska, która udziela lekcji angielskiego i niemieckiego szuka posady podczas lata. Lynen, — Poznań, Śniadek 13 — 5. zdg 52 597

Konwersacji
polskiej wzamian niemieckiej osobie kulturalnej udzieli. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 52 633

25. MUZYKA

Pianista
akordeonem, rutynowany, wolny. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 369

OGÓLNOPOLSKIE

Czwartek, 4 czerwca.
6.30 audycja poranna; 11.57 sygnał czasu oraz Hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie; 12.03 koncert w wykonaniu zespołu Haliny Adamskiej; 12.50 chwilka gospodarstwa domowego; 13.05 dziennik poludniowy; 15.45 „Wywiad” Kazimierza Piekarczaka — opowiadanie z życia harcerzy dla dzieci starszych (z Poznania); 16.00 piosenki dla dzieci w wykonaniu Jadwigi Hennert; 16.15 koncert popularny w wyk. orkiestry Filharmonii Warszawskiej pod dyr. Józefa Ozmińskiego (z Cichoćcinka przez Toruń); 17.50 „Hygiejna odżywiania dziecka w lecie” — poradanka, wygłosił dr. Marceł Gromski; 18.00 „Jak spędzić święto?”; 18.10 „Życie kulturalne i artystyczne stolicy”; 18.15 koncert reklamowy; 18.50 poradanka aktualna; 19.00 kameralny Teatr Wyobraźni; premiera słuchowska oryginalnego „Znow tajemnicza fala! Przerwywamy audycje”; Napisł Bruno Winawer; 19.30 recital fortepianowy Janiny Familier-Hepnerowej; 20.00 „Międzynarodowe zawody konne”; „Konkure Armii Polskiej” — traem, fragmentów ze studionu łazienkowskiego w Warszawie; 20.30 — „Skrzynka techniczna” — red. Wacław Frenkiel; 20.45 dziennik wieczorny; 20.55 poradanka aktualna; 21.00 nasze pieśni w wykonaniu Maurycego Janowskiego; 21.30 koncert kameralny; 22.00 programy lokalne; 22.05 „Sport w miastach i miasteczkach” (z Wilna); 22.15 muzyka

WARSZAWA

Czwartek, 4 czerwca.
Warszawa — 12.55—13.05 „Nawiny leśne” — wygl. prof. Jan Kłoska; 18.00 „Jak spędzić święto?”; 18.10 „Życie kulturalne i artystyczne stolicy”; 18.15 koncert reklamowy; 22.00—22.05 wiadomości sportowe; 23.00—24.00 muzyka lekka i taneczna z płyt.

POZNAŃ

Czwartek, 4 czerwca.
Poznań — 12.55 skrzynka rolnicza (omówi inż. Dominik Starzeński); 13.15 rewia skrzynek; 15.30 przegląd zielony; 18.00 „Swawolny kwadrans”; „Lato miejskich ludzi” Tadeusza Markowskiego; 18.15 polskie tańce (płyty); 18.25 życie kulturalne artystyczne i społeczne Poznania; 18.30 koncert reklamowy; 22.00 wiadomości sportowe.

PROPONUJEMY LAMPOWICZOM

na czwartek:
17.00 Berlin. Koncert solistów. Kolonia. Muzyka kameralna. — 17.15 Praga. Recital fort. Anglia. (Nat. Progr.). Muzyka taneczna. — 17.45 Sztokholm. Recital skrzyp. — 18.00 Koenigswust. Koncert solistów. Królewice. Koncert popo-



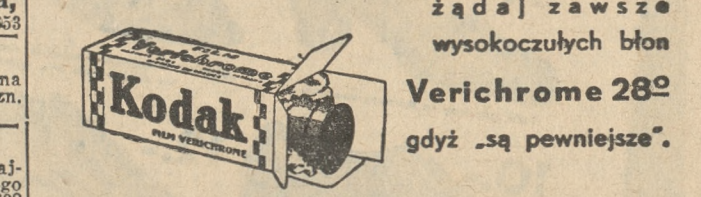
Wszyscy fotografują
na wycieczkach i spacerach dzięki taniej, dającej doskonałe zdjęcia, kamerze

Kodak-Baby Brownie

rozmiar zdjęć 4x6 1/4, cm, obiektyw Doublet, stała ostrość, idealna łatwość ładowania i fotografowania, zdjęcia migowe i czasowe...

zł. 12.50

Dobra rada — Jeśli pragniesz lepszych zdjęć, żądaj zawsze wysokoczułych błon Verichrome 28° gdyż „są pewniejsze”.



Obejrzyj w każdym fotoskładzie.

Kodak Sp. z o. o. — Warszawa, plac Napoleona 6.

Tg 1000-1

Duet

trio, akordeonem, wolne. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 370

23. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

a) Służba domowa

Gospoia
Średnim wieku oszczędna, smacznie gotuje, przyjmie prace mniejszej rodziny, samotnego. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 082

Dziewczyna

z gotowaniem do wszystkiego poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 246

Uczciwa

wiejska, czysta z gotowaniem szuka posady, najchętniej do 1 lub 2 osób. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 240

Dziewczyna

czysta do wszystkiego zaraz — szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 229

Sierota

szuka posady do dzieci lub prac domowych od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 347

Dziewczyna

dobra uczciwa do wszystkiego poszukuje posady od zaraz lub od piętnastego. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 264

Dziewczyna

mlodsza z prowincji szuka posady do wszystkiego, najchętniej do dzieci. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 322

Przyjmie

pranie w dom tanio lub posługę. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 321

Służąca

samodzielnym gotowaniem poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 276

Dziewczyna

dobrem gotowaniem, dobrą poleceniem poszukuje posady od 15. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 537

Posługi

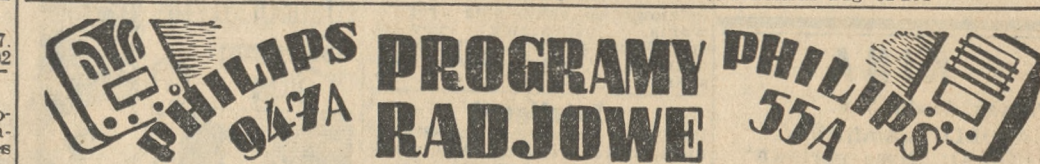
poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 52 350

Uczciwa

pracownia poszukuje posług gotowaniem od 15. Oferty Kurjer Pozn. zdg 52 361

Dziewczyna

dobra uczciwa do wszystkiego poszukuje posady od zaraz lub od piętnastego. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 264



PROGRAMY RADJOWE

salonowa zespołu Ptaszyńskiego z kawiarni Ziemiańskiej w Łodzi.

19.00 Koenigswust. Płty. 19.15 Berlin. Utwory fort. 19.30 Budapest II. „Tannhaeuser” — opera Wagnera (akt. I).

20.05 Wiedeń. Przeboje filmowe na 2 fort. 20.10 Hamburg i Koenigswust. Program rozrywkowy. Kolonia. Koncert wieczorny. Lipsk. Wielki koncert rozrywkowy. 20.15 Anglia. (Nat. Progr.). „Monsieur Beaucair” — opera Messagera. Budapest. — Koncert ork. operowej. Dyr. Dohnanyi. Ryga. Muzyka romantyczna. 20.30 Paris. P. T. T. Dawne przeboje francuskie. 20.40 Berlin. Wielkie wariete. 20.45 Rzym. — „Polawicze pereł” — opera Bizeta z udz. M. Casir. Radio Paris. Koncert symfoniczny. 20.50 Mediolan. „Doretta” — operetka Pietriego 20.55 Koszyce. Koncert chóru.

21.00 Kolonia. Wieczór samandzi. 21.20 Wrocław. Utwory Białasa. 21.30 Anglia. (Reg. Progr.). Muzyka taneczna. 21.35 Bratislava. Recital fort.

22.00 Sztokholm. Koncert orkiestrowy. 22.05 Budapest. Muzyka cygańska. 22.20 Monachium. Muzyka taneczna. Lipsk. Kantata Ambrosiusa. 22.30 Koenigswust. „Nočna muzyka.” Berlin. Muzyka taneczna. 22.40 Królewice. Koncert rozrywkowy. Wrocław. „Dobrej nocy” — koncert rozrywkowy. 22.45 Radio Paris. Muzyka taneczna. Anglia (Reg. Progr.). Muzyka tan.

23.00 Wiedeń. Muzyka taneczna. 23.15 Anglia. (Nat. Progr.). Muzyka tan.

24.00 Sztutgart. Koncert nocny.

Dla całej rodziny na lato

Wygodny i elegancki sandał na ladyjskiej gumie. **7.-**

Przewiewny sandał na skórzanej podszewce. **9.-**

Łekki, płócienny na skórzanej podszewce. **10.-**

Przewiewne szlaczki na skórzanej podszewce. **12.-**

Bata

Sierota
poszukuje posady do dzieci lub do wszystkiego z cośkolwiek gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 557

Dziewczyna
uczciwa i chętna do pracy szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 654

TEATRY

TEATR POLSKI: Środa, 3. 6. o godz. 16: „Śluby Panieńskie” — uroczyste przedstawienie z okazji 10-lecia prezydentury profesora Ignacego Mościckiego.
Środa, 3. 6. o godz. 20: „Zamach” występ gościnnie Stefana Jaracza.
Czwartek, 4. 6. „Zamach”, występ gościnnie St. Jaracza.

KINA

Poznań, środa, 3. 6.
APOLLO: „Amfitrion”.
CORSO: „Noce portowe”.
GLORIA: „Gra zmysłów”.
GLORIA: „Siostra Marja jest szpiegiem”.
GWIAZDA: „Nie miała baba kłopotu”.
METROPOLIS: „Mleczna droga”.
OŚWIATOWE T. C. L.: — „Baboona” o godz. 5-tej, „Wyspa skarbów” o g. 7 i 9.
RENAISSANCE: „Upiór Düsseldorfu”.
SŁONCE: „Osaczona”.
SFINKS: „Złotowłosy brzdąc”.
ŚWIT: „Cyrk Sarana”.
TECZA-Lazarz: „Dzień Wielkiej Przygody”.
TECZA-Wilda: „Noc welselna”.
WILSONA: „Papryka”.

Dziewczyna
wiejska — szuka posady do wszystkiego, chętnie w willi. — Oferty Kurjer Poznański zdg 52 636

Dziewczyna
do dzieci szuka posady 15 bm. — Oferty Kurjer Poznański zdg 52 620

Dziewczyna
uczciwa szuka posady 15. 5. 36 do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 580

Uczciwa
szuka posługi przed południem. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 576

Dziewczyna
uczciwa, lat 15, szuka posady. — Oferty Kurjer Poznański zdg 52 522

Pracznia
szuka prania 2,50 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 338

b) Inni

Reżyser
kolejowy do zakładania regulowania, ustawiania nowych ogródków przyjeżdża stróżstwo domowe. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 268

Inteligent
lat 30, z wyższym wykształceniem, kilka języków obcych biegle, uczciwy, energiczny, dotąd na odpowiedzialnych stanowiskach, szuka posady. Pierwszorzędne referencje i świadectwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 51 323

Absolwent
politechniki wydz. inż. pierwszorzędne świadectwa rozległa praktyka miernicza i budowlana szuka pracy. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 51 713

Zaufana
inteligentna, panna szuka posady zarządczyni, wyreczytelki, wychowawczyni, zna język niemiecki. Dobrze gotuje, szyje. — Oferty Kurjer Poznański zdg 52 312

Szofer
mechanik pierwszorzędny kierowca wyjątkowo dbały o samochód, obejmuje posadę u lepszego państwa, każdej chwili. Na życzenie kaucja. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 51 904

Kucharka
restauracyjna poszukuje posady od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 088

Maszynistka
biegła poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 51 929

Nauczycielka dyplom.
muzyka, łacina, perfekcyjna konwersacja francuska, niemiecka, doskonałe referencje, poszukuje posady prywatnej do starszych dzieci. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 52 311

Poszukuje
posady do składni za pomocnicę najchętniej do piekarni, lub do dzieci. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 249

Urzędnik
pryw., żonaty, zredukowany, w krytycznym położeniu prosi o pracę za skromnym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 51 874

Wytwórnia PANI *nasza bielizna z firmy*

Wytwórnia PAN

J. Schubert

DOM PŁOĆCIN
FABRYKA BIELIZNY
J. ST. RYNEK 76

Dom czerwony naprzeciw odwachu obok Apteki pod Lwem. P 4170-18.6

Szofer
kilka lat praktyki z kaucją szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 244

Aplikant adwokacki
z dwuletnią praktyką zmiany patrona. Miejsowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 331

Française
desire situation pour l'été. — Offres Kurjer Poznański zdg 52 351

Panienska
piekarni szuka posady 15 — zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 354

Korespondent
polsko - niemiecki, księgowy poszukuje posady. Miejsowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 368

Mistrz młynarski
pierwszorzędna siła, lat 33, nawskroś uczciwy, który pracował w dużych młynach, na kierowniczym stanowisku poszukuje posady. Posiada chlubne świadectwa i referencje. W razie potrzeby złoży kaucję. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 52 371

Technik
drogowy szuka posady. Miejsowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 266

Bezpłatnej
praktyki w składzie kolonialnym poszukuje absolwent szkoły handlowej. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 52 286

Złote
300 zł jako woźnica lub woźny. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 301

Pani
z towarzystwa szuka posady wyjeździe, zajmie się domem, gospodarstwem, dziećmi zaopiekuje się chora osoba. Wynagrodzenie skromne wzajemnie traktowanie dobre. Referencje pierwszorzędne. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 313

Krawcowa
domowa, dobrym krojem, szyciem poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 422

Pielęgniarka
szuka posady do niemowlęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 418

Sekretarz
adwokacki, młodszy, kilkuletnia praktyka, dobrymi referencjami, przyjmie jakakolwiek posadę umysłową. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 502

Krawczyni
domowa na lepszą garderobę — szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 392

Krawcowa
szyje szybko tania szuka posady poza dom. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 637

Wychowawczyni
szuka posady od zaraz. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 52 529

Reemigrantka
z Francji poszukuje posady jako służąca lub do dzieci. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 52 618

Dzielnia
ekspedjentka, rzeźniczka - wędliniarska z dłuższą praktyką poszukuje posady od 15. 6. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 559

Manicurzystka
fryzjerka poszukuje posady. — Oferty Kurjer Poznański zdg 52 552

Aplikant
adwokacki, 4 lata praktyki, w tem 15 miesięcy sądowej, poszukuje Patrona od zaraz. Oferty z podaniem wynagrodzenia do Kurjera Poznański zdg 12 320

300,—
ratach dam udzielenie zaraz stałej posady biurolisty, inkasenta podobnej pensji 130 miesięcznie. Oferty Kurjer Poznański zdg 51 594

Bezplatnie
maszynistka poszukuje posady. — Oferty Kurjer Poznański zdg 51 514

27. WOLNE POSADY

Bona
do dzieci 5 i 7 lat z szyciem, z praktyką od zaraz na wieś. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 51 909

Kamerdyner
do osobistej obsługi oraz pierwszy służący

z praktyką w poważnych domach po wojsku, poszukiwani od 15. 6. r. do księzeczki pałacu. Zgłoszenia tylko wykwalifikowanych kandydatów z pierwszorzędnymi świadectwami, poleceniami kierować do Kurjera Poznańskiego zdg 2089

Apteka poszukuje dobrze poleconej pomocnicy, władającej biegle językiem niemieckim

z praktyką drogową. Oferty z warunkami przy woln. utrzymaniu do Kurjera Poznański pod dg 2079

Kuchmistrz
względnie kuchmistrz, siła wykwalifikowana przyjmie od 15 czerwca — na stałą posadę — do hotelu. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 12 313

Panne
do dzieci zdrowa nie wyżej lat 30 z dobrą praktyką. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 52 616

Dziewczyna
do dzieci inteligentna, zdrowa, tylko z dłuższą praktyką do trojga dzieci, lat 7, 5, 2. Zgłoszenia z podaniem ostatniego miejsca do Kurjera Poznańskiego zdg 52 615

Inteligentna
panienka, posiadająca około 200 potrzebna. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 568

Fryzjerka
Młyńska 3. zdg 52 434

Panienska
do obsługi gości i bufetu. Gwarancja 200 zł. Augustyniak. Kramarska 25. zdg 52 517

Uczennice
krawieckie 1 rok. Józefa 5. m. 18. zdg 52 448

Osoba
prowadząca książki i korespondencje potrzebna na kilka godzin Oferty z podaniem ceny do Kurjera Poznańskiego zdg 52 521

Drzewiarz
młodszy do ekspedycji i księzkowości potrzebny. Warunek polsko-niemieckie pisanie na maszynie. Oferty „Par”. Al. Marcinkowskiego 11 pod nr. 23.12. Pg 5015-23.12

Pomocnik
malarski potrzebny. Melerowicz. Półwiejska 41. zdg 52 379

Krawca
na poprawki obzaimionego z ekspedycją garderoby męskiej

siła rutynowana. Zgłoszenia pisemne wraz z odpisami świadectw przyjmujmie „Par” pod nr. 23.6. Pg 5009/10-23.6/7

Służąca
potrzebna Chwałiszewo 49 — 16. zdg 52 503

Służąca
młodsza zaraz. Śniadeckich 9 — mieszkanie 8. zdg 52 501

Książkowy (a)
bilansista do mniejszej fabryki dorywczo wżl. na stałe potrzebny. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 491

Stenotypistki
polskiej rutynowanej, biernej i pewnej w loczeniu poszukuje. — Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 52 645

Przedstawiciele
przyjmujmie trzeciego, czwartego. Hotel National, Marcin 30, pokój 7, zarobek pewny. zdg 52 473

Fryzjerka
potrzebna zaraz, pensja. Graniczna 5. zdg 52 470

Potrzebna
starsza zaufana dziewczyna lub sierota, stała posadę cośkolwiek gotówką. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 426

Dziewczyna
z gotowaniem. Woźna 16, m. 5. zdg 52 263

Stenotypistka
młodsza, biegła znajomością pisanja niemieckim, zaraz potrzebna. Zgłoszenia podaniem referencji i ewentl. fotografią Kurjer Poznański zdg 52 283

Inkasentów
agentów do sprzedaży maszyn do szycia na miasto Poznań poszukuje „Singer”. 27 Grudnia 5. zdg 52 300

Potrzebna
krawcowa domowa. Adres wskaze Kurjer Poznański zdg 52 302

Niemka
do dzieci na wieś. Kanałowa 8/9, m. 6. Od 2 — 3. zdg 52 310

Pracownik
pracownicza, posiadająca około 250 zł. potrzebna. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 242

Fryzjer
damsko - meski potrzebny Hamulski, Bydgoszcz, Gdańska 67 zdg 52 273

Młodszy
ekspedjent - dekorator, bławatnik, potrzebny zaraz prowincje, podać warunki. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 341

Służąca - kucharka
samodzielna, dobrem gotowaniem, zaprawianiem, tylko dobre polecenia. Wały Wazów 3b, II. zdg 52 428

Nauczyciel
dla Prywatnej Szkoły Handlowej z kilkuletnią praktyką, znający język polski i niemiecki, poszukiwany. Oferty Kurjer Poznański

SREBRO
wielki wybór, ceny niskie
W. SZULC
pl. Wolności 5.
Pg 4552-20.19

Poszukuje
od zaraz 1 pomocnika z branży bławatniczej, 1 ucznia z ukończoną szkołą handlową. Zgłoszenia z życiorysem, referencjami i podaniem warunków do adm. Kurjera Poznański zdg 52 460

Krawcowej
samodzielnej, dobry kraj, maszyn. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 315

Dziewczyna
działa z gotowaniem, kochająca dzieci. Gapski, Świętosławska 12 — 8. zdg 52 317

Podróżującego
potrzeba do wytwórni soków. Krüger i Ska, Rzeczypospolitej 5 zdg 52 412

Służąca
gotowaniem zaraz. Patr. Jackowskiego 69 (narożnik Szamotulskiej). p 3419

Apteka
Janówiec (Włkp) poszukuje natychmiast asystenta (tke) rutynowaną egzamin wojewódzki, język niemiecki konieczny. Oferty do apteki. dg 2091

Wychowawczyni
do 5-letniej dziewczynki na wieś potrzebna zaraz „Par” Poznań, pod nr. 55.282 Pg 5011-55.282

Fryzjerka
potrzebna. Libelta 13. zdg 52 644

Ekspedjentki
branży obuwia na stałą posadę. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 52 561

Służąca
młodsza Św. Marcin 53. skład porcelany. zdg 52 632

Krawcowa
wiązane zaraz potrzebna, samodzielna. Wielka 10, p. Mey. zdg 52 601

Zegarmistrzowski
pomocnik, młodszy, zdolny, sumienny, potrzebny. H. Hejnowicz, Gostrzyń. ng 12 315

Pomocnik
szewski zaraz potrzebny. Przecznicza 7, wejście z Bukowskiej. dg 2093

Dziewczyna
zupełnie samodzielna, sumienna. Czysta, starsza, najchętniej wiejska do 2 osób i niemowlęcia 15. 6. Tylko dobre polecenia uwzględnia się. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 605

Uczennice
wyuczę dobrego szycia, bezpłatnie, natomiast zdolne. Cieszkowskiego 7 — 12. zdg 52 643

28. PCZRYWKA

Pogotowie Radjowe
Tel. 50-63. dg 1 901

„Eden”
plac Działowy 11 Bar Dancin. ceny niskie Pg 4 886-55.263

Shirley Temple
Figlarnie przemily „Złotowłosy brzdąc” Kinoteatr „Sfinks”. zdg 52 423

Fotografje
I komunij św. specjalna zniżka. Fotoexpress, Marcina 6. zdg 52 449

Patria
Franciszkańska tania i smaczna kuchnia, bilardy. zdg 52 549

Telefon 1878 2007

SIATKI DRUCIANE POTANIAŁY!

Wyjatek z Cennika za 1 m²

drut 1,6	1,8	2,0	2,2	2,5
40	74	82	100	118
50	—	69	81	95
60	—	57	70	80
70	—	—	58	69

PP. kupcy odpow. opust! Prosimy żądać ofert: A. Zwierzchowski i Ska Spółka z ogr. odpow. Poznań, ul. Półwiejska 1 Pg 3933-16.88 zdg 50 532

Co futro == to Edmund Rychter — co palto — to Edmund Rychter == co ubranie == to Edmund Rychter, Poznań, Ostrów Wielkop.

Przedpłata
na miesiąc czerwiec 1936 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3,20, w agencjach w mieście zł 3,50, z odnośnieniem do domu w Poznaniu zł 3,70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,10, kwartalnie zł 12,30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5,00, w innych krajach zł 7,00—9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiału poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72

Ogłoszenia
na stronie 6-lamowej 25 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego (lub trzeciej) 120 gr. przed wiadomościami potocznymi 200 gr. od 1-lamowej milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stroża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne” do g. 11.10, w dni przedświąteczne do godz. 11.00, większe według możliwości. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówek): słowo nagłówek (tuzinte) 25 gr. każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałą wskutek matryce, wydawnictwo nie odpowiada.

P. K. O. Poznań nr. 200.149.